PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 46 (13.579)

Trst, torek, 27. februarja 1990

Jutri se bo spominu pokojnega predsednika uradno poklonila italijanska politika

Stella zadnji Pertinijev dom

Žara s pokojnikovim pepelom je bila ovita s staro medvojno rdečo zastavo PSI - Na željo Pertinija pogrebna slovesnost potekala v strogo zasebni obliki - Zadnji pozdrav prebivalcev rojstne Stelle

STELLA — V majhni vasici Stella na ligurskem podeželju so včeraj položili k zadnjemu počitku žaro s pepelom najbolj priljubljenega italijanskega politika Sandra Pertinija. Tam, kjer se je pred več kot 93 leti začela njegova življenjska pot, je našel tudi svoj zadnji dom, potem ko je v soboto zvečer mirno zaspal v večni sen na svojem domu v Rimu ob Fontani di Trevi.

Kot je pokojnik želel, je bila pogrebna svečanost strogo zasebnega značaja. Krsto z njegovim truplom so včeraj zgodaj zjutraj odpeljali na rimsko pokopališče, kjer so ga upepeljili. Tudi v tem zadnjem trenutku pa je predsednik Pertini ostal zvest svojim političnim načelom in svojemu antifašističnemu izvoru. Na njegovo željo so namreč žaro s pepelom ovili z njegovo staro rdečo zastavo socialistične stranke, s katero je kot osvoboditelj stopil v Milan 25. aprila 1945.

Potem se je začela zadnja predsednikova pot proti rojstni Stelli. Z vojaškega letališča v Ciampinu so žaro s Pertinijevim pepelom prepeljali najprej v Genovo, od tam pa je kolona avtomobilov krenila proti predsednikovemu rojstnemu kraju. Predsednikova vdova, Carla Voltolina, je sedela ob šoferju, v naročju pa je držala preprosto leseno žaro iz temnega lesa, v katerem sta bila označena datum rojstva in smrti Sandra Pertinija. Pred vhodom na vaško pokopališče se je zbrala precejšnja množica vaščanov, ki pa na pokopališče niso mogli, dokler ni predsednikova vdova žaro s pokojnikovim pepelom položila v družinsko grobnico. Ob vdovi Carli Voltolini je pogrebu prisostvovalo le še nekaj sorodnikov. Po končani uradni slovesnosti pa so se vaščani Stelle podali do grobnice, kjer so se še zadnjič poklonili spominu svojega največjega sina.

Včeraj in v nedeljo je bilo v spomin na velikega politika, predvsem pa na Človeka z veliko začetnico, v Italiji dvodnevno žalovanje. Uradno pa se bo italijanska politika poslovila od nekdanjega predsednika in senatorja Pertinija jutri, ko bo slovesna skupna seja obeh vej italijanskega parlamenta. Lik pokojnega velikana italijanskega političnega življenja bosta orisala predsednica zbornice Nilde Iotti in predsednik senata Giovanni Spadolini. Slovesnosti bo prisostvoval tudi predsednik Francesco Cossiga, poleg italijanskih parlamentarcev pa bodo prisotni tudi predstavniki diplomatskega zbora v Rimu in predstavniki vseh družbenih in gospodarskih kategorij v državi.

Pertinijeva smrt boleče odjeknila tudi v Trstu

NA 5. STRANI

Izraz Italije ki je verjela v demokracijo

BOJAN BREZIGAR

»Že večkrat sem poskusil izdelati obračun svojega življenja, vsakič pa sem takole zaključil: ko bi mi bilo dano, bi začel vse znova, ubral bi prav isto pot, na katero sem stopil kot dvajsetletni fant v svoji Savoni, in bi jo prehodil z vnemo, voljo in odločnostjo, ki sem jih imel tedaj, pa čeprav bi vedel, da bi moral za to plačati neko ceno, isto ceno, ki sem jo dejansko plačal. In tako, ko se ob koncu dneva ozrem na prehojeno pot, se mi zdi, da sem dobro po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ljudskega predsednika ni več

MARKO WALTRITSCH

Sandra Pertinija ni več. Priljubljenega, najbolj priljubljenega italijanskega predsednika ni več. Umrl je v soboto zvečer v svoji postelji, na svojem domu na Trgu Fontana di Trevi v središču Rima. Umrl je v tistem domu, od katerega se ni hotel ločiti niti takrat, ko je bil (od leta 1978 do 1985) predsednik italijanske republike. Ni hotel bivati na Kvirinalu, v ogromni palači, v kateri so nekoč stanovali italijanski kralji, kamor so se naselili povojni predsedniki italijanske republike. Vsaj v večernih in nočnih urah je hotel ohraniti svoje zasebno življenje. Pozno zvečer je prihajal na svoj dom, k svoji ženi. Zgodaj zjutraj, ko je Rim še spal, pa je že ropotal na Kvirinalu in dajal podrejenim navodila. Varnostniki so z njim seveda imeli veliko dela, saj so morali straziti tudi njegovo hišo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kandidatinja UNO Violeta Barrios De Chamorro izvoljena za predsednico države

Povsem nepredvidena zmaga opozicije V Nikaragvi »upokojili« sandinizem

MANAGUA — V veliko presenečenje vseh, še najbolj pa poražencev, je Nikaragva izbrala svojega novega predsednika iz vrst opozicijske koalicije UNO (Union nacional opositora) in brez oklevanja obrnila hrbet sandinistom FSLN ter dosedanjemu predsedniku Danielu Ortegi. Na čelu države, ki jo pesti težka gospodarska kriza in jo razjeda civilna vojna, bo sedaj »dona« Violeta Chamorro, bojevita šestdesetletnica, o kateri so mnogi opazovalci sicer že izrazili mnenje, da je prešibka, da bi lahko s potrebno odločnostjo vodila nehomogeno koalicijo strank v opoziciji.

Kandidatinja koalicije UNO si je na nedeljskih volitvah pridobila 55,2 odstotka glasov (podatki se nanašajo na 79 odst. volišč), Ortega, ki je zastopal sandinistično vladno stranko pa le 40,9 odstotka. Že pred zoro je bilo vsem na dlani, da je v Nikaragvi prišlo do nepričakovanega izida volitev. Na ulicah, kjer se je gnetla množica, je prišlo tudi do huliganskih izpadov, saj so protisandinisti grmadili črno-rdeče zastave poražencev in jih zažigali kar sredi ulic, do večjih neredov pa kljub temu ni prišlo.

Gospa Chamorro je sklicala tiskovno konferenco, na kateri se je zahvalila vsem, ki so jo podprli, njenemu upravičenemu navdušenju pa je sledil nekajurni molk sandinističnega tabora. Šele v poznem jutru je stopil pred novinarje tudi Daniel Ortega, ki je priznal poraz in dejal, da ne bodo mogli sandinisti prezreti tako jasnega izraza ljudske volje in bodo zato upoštevali odločitve volilcev. Po skoraj enajstih letih vlade v državi, ki so jo z osvobodilnim bojem rešili Anastasia Somoze, je moralo biti Ortegi res težko pri srcu, ko je sledil praznovanju v nasprotnikovem taboru, kjer so nazdravljali novi predsednici tako bivši somozisti kot komunisti.

»Dona« Violeta Chamorro se veseli zmage z bodočim podpredsednikom Virgiliom Godoyem (AP)

Sožalje SKGZ

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Klavdij Palčič je ob smrti bivšega predsednika republike Pertinija naslovil brzojavko na predsedstvo republike, predsedstvo senata in vsedržavno tajništvo socialistične stranke v Rimu. Palčič je v imenu Zveze in včlanjenih organizacij izrazil iskreno prizadetost ob izgubi državnika, ki je v vsakem oziru in ne glede na visoke funkcije, ki jih je opravljal, znal ostati predvsem človek. Slovenci v Italiji so s Pertinijem izgubili velikega prijatelja, ki je do naše skupnosti vse življenje ohranil občutljivo pozornost. Od težkih časov fašističnih zaporov in konfinacij, ki jih je Pertini delil z mnogimi primorskimi antifašisti, do obdobja, ko je v funkciji predsednika republike zavzeto spremljal prizadevanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji za uzakonitev njenih pravic. Pertinijev lik bo zato ostal tudi med Slovenci v Italiji zapisan v hvaležnem spominu.

»Zgodovinski krah« v Tokiu

TOKIO — Lebdel je v zraku že nekaj dni, vendar je kljub temu pozvročil znatno senzacijo v svetu včerajšnji krah na tokijski borzi, tako da so mu nekateri komentatorji dali kar vzdevek »zgodovinski krah«. Dejstvo je, da je vrednost jena že dober teden vztrajno popuščala in da se je nasprotno krepila vrednost drugih valut, zlasti ameriškega dolarja. Včeraj pa so popustile tudi vrednosti najvažnejših delnic na tokijski borzi, tako da je domači pokazatelj nikkei— v katerem se zrcali »zdravstveno stanje« 225 vodilnih japonskih velikanov kot so denimo Nippon Steel, Toshiba, Hitachi, Sony, Mitsubishi Electric — nazadoval za 1.569 točk v primeri s preteklim petkom. V odstotkih je nazadovanje v času borznega poslovanja zdrknilo celo na 7%, odločen nastop Japonske banke pa je ob koncu poslovanja zmanjšal pritisk na 4,5%. Po zakonu veznih posod je seveda potres na tokijski borzi zamajal tudi druge borze po svetu, te pa so zabaležile naslednja nazadovanja: London —1,26, Pariz -1,6, Zürich -1,3, Milan -1,5, Singapur -4, Kuala Lumpur -3,8, Taiwan -4,9, Sydney -2,2 in Wellington -3,3%.

Po še nedokončnih vesteh iz New Yorka pa je, kot kaže, tamkajšnja borza dokaj dobro reagirala na negativni trend tokijske in tudi drugih svetovnih finančnih trgov. Na to je najbrž vplivalo tudi dejstvo, da je newyorška borza začela poslovati, ko je tokijska že končala s poslovanjem.

Kaj pa je povzročilo včerajšnji krah? Najprej že omenjena šibkost jena v odnosu do drugih valut, dalje obstoječi režim nizkih obrestnih mer, politična negotovost po nedavnih volitvah in tudi, najbrž, neuspeh pogajanj za sklenitev novega bilateralnega trgovinskega sporazuma med Japonsko in ZDA.

Vsi ti elementi so seveda še vedno prisotni tudi po včerajšnjih sunkih na tokijski borzi, tako da se ta še ni dokončno umirila. Možni so torej v prihodnjih dneh še nadaljnji premiki, njihova jakost pa bo odvisna predvsem od zadržanja Japonske banke do razmerja dolar - jen in pa, in to še v večji meri, do višine diskontne mere, od katere je tudi v deželi vzhajajočega sonca odvisna cena denarja.

Biasutti in Šinigoj za globlje medsosedske odnose

□ □ □

Prvič študija o manjšincih v deželah DS Alpe-Jadran

NA 11. STRANI

V Dolini je kralj pust podiral berlinski zid

NA 4. STRANI

□ □ □

Pisan pustni sprevod na goriškem Travniku

NA 9. STRANI

Craxi in Spadolini na žalni seji vsedržavnega tajništva PSI

Za predsednikom Pertinijem žaluje ves demokratični svet

RIM — Vest o smrti Sandra Pertinija je odjeknila po vsem svetu in od povsod prihajajo izrazi najglobljega sožalja. Po ukrepu ministra za šolstvo pa so se bivšega predsednika spomnili v vseh šolah v državi, medtem ko je poslanska zbornica v znak žalovanja za 15 minut prekinila včerajšnje jutranje zasedanje.

Vsedržavno vodstvo PSI se je svojega najuglednejšega člana spomnilo na žalni seji, ki se je je udeležil tudi predsednik senata Giovanni Spadolini. V svojem govoru je prisotne spomnil, da je bil Pertini »velik in zgleden borec za svobodo«. Govoril je tudi minister za pravosodje Vassalli, ki ga je na Pertinija vezalo globoko prijateljstvo še iz časa odporništva. Glavni poseg je imel tajnik PSI Craxi, ki je poudaril predvsem ideale, na katere Pertini ni nikoli pozabil. »Pertini je ljubil svobodo in mir, za ti vrednoti se je boril do zadnjega s ponosom in doslednostjo. Veliko naporov pa je vložil tudi za to, da bi socialistična stranka ostala enotna in se stalno utrjevala,« je dejal Craxi. Po podrobnejšem orisu pokojnikovega življenja, je Craxi omenil, da je Pertini zadnje čase z veliko pozornostjo sledil spremembam, za katere so se odločili italijanski komunisti in da je večkrat izrazil željo, da bi te spremembe spodbudile proces združevanja levice. »Ne bi bil iskren, če ne bi povedal, da me je Pertini zadnje čase večkrat spodbudil, naj ostajam pozoren do vseh sprememb v KPI in naj naredim vse potrebno, da bi se spori in polemike čimprej končali,« je povedal Craxi ter zaključil rekoč, da bo bivšemu predsedniku vselej hvaležen za zaupanje in podporo, ki mu ju je izkazal.

Tudi iz izjav predstavnikov ostalih strank je mogoče razbrati veliko spoštovanje, ki so ga politiki nakazovali Sandru Pertiniju. Imeli so ga za iskrenega in doslednega borca za delavske pravice, človeka, ki se je večkrat postavil na stran mladih sil, politika, ki se je zavzemal za dosledno in nepristransko delovanje. Predsednik komunističnih senatorjev Pecchioli se je bivšega predsednika republike spomnil predvsem kot »heroja odporniškega gibanja ter politika, ki je trdno verjel v demokratične inštitucije, kar je dokazal predvsem v času, ko je bil terorizem na višku«. Predsednik novinarske zbornice Guidi pa se ga spominja kot »doslednega in svobodomiselnega pisca, ki se je na avtentičen način zavzemal za svobodo pisane besede«.

Med prvimi tujimi državniki in političnimi predstavniki so predsedniku republike Cossigi poslali sožalne brzojavke predsednik Evropske skupnosti Delors in francoski predsednik Mitterrand ter albanski predsednik Ramiz Alia, izraze sožalja pa so izrekle tudi bolgarska in tuniška vlada. Tuji tisk, zlasti španski, portugalski in belgijski, pa je včeraj posvetil pokojnemu Pertiniju najuglednejše strani.

Na sliki (telefoto AP)**: žalna seja vsedržavnega tajništva PSI.**

Za ZKS-SDP organi partije ne obstajajo več

Jugoslovanski komunisti med novim in preživelim

LJUBLJANA — Boris Muževič, član predsedstva ZKS - Stranke demokratične prenove, je včeraj na tiskovni konferenci poudaril, da so pripravljeni sodelovati z vsemi prenovljenimi jugoslovanskimi organizacijami komunistov, da pa se je kongres ZKJ končal, da organi ZKJ ne obstajajo več in da delegati »ZKS-SDP« ne bodo več »odhajali z nobenega kongresa«. Sodelovanje je možno le na povsem prenovljenih temeljih. Muževič je poudaril, da so pripravljeni navezati stik z vsemi »nekomunističnimi« strankami v Jugoslaviji, da pa te stranke zdaj v glavnem šele oblikujejo svojo podobo.

Veliko se govori o novi, ali o ohranjeni, ZKJ v Sloveniji. Toda tisti, ki kaj takega razglašajo, se morajo zavedati, da bodo podobne načrte prebivalci Slovenije razlagali kot »vrivanje pete kolone«. Seveda pa ni sporno, da lahko kdorkoli v republiki ustanovi kakršnokoli stranko, seveda tudi komunistično.

Makedonski komunisti so dva dni razpravljali o partijskem kongresu in se izrekli za povsem spremenjene temelje, o čemer bodo sklicali konferenco. Pokazale so se razlike med prenovitelji in konservativci, med katere spada sedanji predsednik CK ZKJ Milan Pančevski, čigar stališča so bila deležna izredno ostrih kritik.

Črna gora je za nadaljevanje kongresa, vsaj tako trdi njen predsednik Momir Bulatović, ki pa že previdno upošteva možnost, da kaj takega ne bo preprosto in najbrž niti več mogoče.

Predsedstvo hrvaških komunistov se v imenu »ZKH - Stranke demokratskih promjena« zavzema za demokratične tradicije in je proti porajanju novega totalitarizma, ne glede na to, od kod prihaja. Ostro polemizirajo o nesprejemljivih stališčih Hrvaške demokratske zveze in zahtevah po spreminjanju mej, saj je zagovarjanje »Velike Hrvaške« v njenih nacionalnih mejah na las podobno zagovarjanju »Velike Srbije«, saj neoustaških idej ni mogoče opravičevati z neočetniškimi.

(B. S.)

Stavka družinskih zdravnikov

RIM — Združenje italijanskih družinskih zdravnikov FIMMG je najavilo petdnevno stavko, ker je ocenilo, da je to edina sprejemljiva reakcija na prekinitev pogajanj o novi delovni pogodbi. Družinski zdravniki so se tako odločili, da ne bodo na voljo pacientom 12. in 13. marca, ko bodo stavkali tudi zdravniki, z redno službo v bolnišnicah in kliničnih centrih ter specialisti, ter 26., 27. in 28. marca.

Družinski zdravniki trdijo, da nova delovna pogodba ni v skladu s trendom inflacije, poleg tega naj bi družinski zdravniki ne smeli opravljati manjših kirurških posegov (npr. aerosol) na domu bolnikov.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

• Prvi levičar v palači na Kvirinalu

Precej dela in skrbi so varnostniki imeli vsakokrat, ko je potoval. Šel je med ljudi v času, ko je bilo to zanj in tudi za druge italijanske politike nevarno. Predsednikoval je v letih terorizma. Takrat so teroristi ubili demokristjanskega politika Alda Mora. Takrat je turški fanatik naredil atentat na papeža Janeza Pavla II., ko je bil sredi množice in blagoslavljal vernike. Pertini je odločno obsojal teroriste in šel med ljudi. Še zlasti so mu bili pri srcu mladi ljudje. Na Kvirinalu je sprejel več kot sto tisoč šolarjev in dijakov in prostodušno odgovarjal na vsa njihova vprašanja.

To je bila zanj demokracija, to je zanj bila povezanost med ljudstvom in oblastjo. Oblast je po njegovem izhajala iz ljudstva. Proti diktaturi se je boril v času fašizma. Bil je skupno z drugimi poštenimi protifašisti v zaporu, v konfinaciji, v izgnanstvu.

Kot mlad, še niti dvajsetleten študent, se je vpisal v socialistično stranko. Čeprav velikokrat ni soglašal z njenimi voditelji, je ni zapustil, ostal ji je zvest ob komunističnem razkolu v Livornu leta 1921, v letih fašistične diktature, med osvobodilno vojno, po njej, tudi takrat, ko je z desne prišel socialdemokratski razkol. Vedno se je zavzemal za enotnost na levici, bil proti vsem tistim, ki so razdor na levici podpihovali, ne glede ali so to bili ljudje iz socialističnega, komunističnega ali drugega tabora.

V letih fašistične diktature, ko je bil konfiniran na Ponci, se je tam seznanil tudi s slovenskimi konfiniranci. Družil se je z njimi, z njimi žaloval ob žalostnih dogodkih, veselil se je vsakokrat, ko so ti naši ljudje tam kaj praznovali, bil na njihovih porokah in drugih slavnostih. O vsem tem so naši ljudje vedeli veliko povedati takrat, ko je bil izvoljen za predsednika in ko je prišel na uradni obisk v naše kraje.

Sandro Pertini je dobro poznal naše kraje. Kot mlad socialist se je upiral vstopu Italije v prvo svetovno vojno, demonstriral proti vojni. Ko so ga temu navkljub vpoklicali v vojsko, je zvesto služil navodilom in se boril na Banjški planoti proti Avstrijcem. V naše kraje je prišel v času oborožene vstaje proti fašizmu, da bi s tukajšnjimi tovariši navezal stike. V naše kraje je prišel tudi kasneje, na razne politične shode svoje stranke. V času, ko je bil predsednik poslanske zbornice, je bil v Tržiču, se tam poklonil spominu več kot petsto slovenskih in italijanskih delavcev, se pogovarjal s sindikalisti in potem prišel v domačo gostilno na Vrh (v njej nas razobešena slika spominja na ta obisk).

V prvih dneh oktobra 1983 je bil na nekajdnevnem uradnem obisku v naši deželi. Tukajšnjim ljudem, tudi slovenskim, je njegov obisk ostal v neizbrisnem spominu. Na tržaški prefekturi se je pogovoril s slovensko enotno delegacijo, razumel naše tegobe, povedal, da z nami soglaša, vendar da žal nima takih pristojnosti, da bi stvari uredil v našo korist. Na tržaških ulicah se je rokoval s slovenskimi dijaki, ki so ga pozdravili s slovenskim napisom, in s tem pokazal hrbet tistemu delu tržaškega prebivalstva, ki ga je tudi ob tisti priložnosti ščuval k sovraštvu do Slovencev. V Gorici so ga na trgu pred županstvom, na katerega je peš prišel s prefekture na Travniku, slovenski dijaki pozdravili po naše, s transparenti, na katerih so bile slovenske in italijanske besede napisane v slovenskih barvah, na tak način, da je to bila slovenska borbena zastava iz časov narodnoosvobodilne borbe. Na goriški prefekturi se je rokoval s slovenskimi ljudmi, goriški župan mu je v nagovoru na županstvu izrecno omenil prisotnost naše manjšine. V Tržiču so ga pred ladjedelnico in v njej sprejeli slovenski in italijanski delavci, Pertini jih je nagovoril s »tovariši«!

Leta 1983 so goriški slovenski dijaki pozdravili predsednika Pertinija z dvojezičnimi napisi v barvah slovenske narodne zastave (Arhivski posnetek PD)

Pertini je bil med ljudmi ob vsaki priložnosti. Ni imel dlak na jeziku, niti takrat, ko je imel uradne stike s tujimi državniki. Vsakemu je povedal, kar mu je po njegovem šlo.

Bil je čisto drugačen od svojih predhodnikov, od De Nicole, Einaudija, Gronchija, Segnija, Saragata in Leoneja. Tudi njegovi predhodniki so bili protifašisti, vendar so se hitro vdali v povojno italijansko realnost. Pertini pa je ohranil svojo vdanost idealu svobode in socialne pravičnosti, protifašizmu in potrebi po enotnosti na levici.

Bil je prvi pravi levičar, ki je zasedel najvišje mesto v republiki. To je bila prelomnica, tudi zaradi tega, ker je v dneh politične napetosti zaradi naraščajočega terorizma, bil izvoljen skoraj soglasno.

V času njegovega predsednikovanja je prišlo do druge prelomnice. Po več kot tridesetletnem demokristjanskem monopolu sta na čelo vlade prišla najprej laik republikanec Spadolini, potem pa socialist Craxi.

Bil je predsednik vseh Italijanov. Zaradi tega je vsakokrat, ko je pregledal častno stražo, poljubil v znak spoštovanja državno zastavo. To čast zastavi je izkazal tudi vsakokrat, ko je šel v tujino, saj je menil, da je zastava najvišja svetinja vsakega naroda in države. Zaradi tega je pohitel v Bazilikato, ki jo je prizadel potres. Zaradi tega je prišel k nam pogledat, kako se je naša dežela obnavljala. Zaradi tega je jokal pred Berlinguerjevo krsto. Zaradi tega je pohitel v bolnišnico takoj, ko je izvedel za atentat na papeža Janeza Pavla II. Zaradi tega, ker je z ljudstvom čutil, je pohitel v Španijo in bil deležen italijanskega uspeha na svetovnem nogometnem prvenstvu. Zjokal se je na pogrebu jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita.

Takrat, ko mu je potekel mandat, smo na Kvirinal dobili novega stanovalca, predsednika Cossigo, moža z velikim kulturnim znanjem, moža z drugimi človeškimi vrlinami.

Pertini je s seboj s Kvirinala odnesel na nekaj sto metrov oddaljen Trg Fontana di Trevi svoj ljudski značaj. Tam je mirno živel s soprogo, ki jo je bil spoznal kot borko v času oboroženega boja proti fašizmu.

V spominu državljanov republike Italije bo Sandro Pertini ostal kot lik pravega ljudskega predsednika. Zastave visijo z javnih stavb v znak žalovanja. Pertini ni hotel državnega pogreba. Tudi zaradi tega se bomo nanj spomnili vsakokrat, ko nas bo pot zanesla v sveto mesto, na Trg Fontana di Trevi.

• Za ljudi samo Sandro

trošil svoje življenje.« Tako je o sebi napisal Sandro Pertini, sedmi predsednik italijanske republike.

Do Pertinija italijanska republika s svojimi predsedniki ni imela veliko sreče. Einaudi je bil ugleden gospod, a daleč od ljudstva. Gronchijevo življenje je bilo predmet nič kaj prijetnih govoric. Nad Segnijem so se kopičili oblaki De Lorenzovega poskusa državnega udara. Saragat je bil vse prepogosto nepredvidljiv. Leone se je utapljal v raznih čenčah o škandalčkih in o marsičem. Sledil jim je Pertini. Človek, ki je zrasel iz ljudstva, dosleden s svojimi mladostnimi usmeritvami, odločen protifašist brez odklonov in brez popuščanj, zagovornik ustavnih načel. To je bil Sandro Pertini, Sandro za množice Italijanov in tujcev, ki so ga z navdušenjem sprejemali, pozdravljali, mu ploskali. Že v tem je bilo opaziti razliko: Pertiniju so vedno in povsod ploskali, žvižganja ni poznal.

Morda je v tem prva značilnost Pertinijevega predsednikovanja. Bil je vsestransko priljubljen, povsod spoštovan. Bil je državljan kot toliko drugih. Zabaval se je na prireditvah, navijal na nogometnih tekmah, solidaren je bil z vsakomer, ki je potreboval solidarnost. Vso noč je preživel v Vermicinu in z drugimi delil upanje, da bodo rešili iz vodnjaka malega Alfredina Rampija. Prvi je šel po potresu v Bazilikato izrazit solidarnost prizadetemu prebivalstvu. Ob Berlinguerjevi smrtni postelji je prebedel dve noči. Prihitel je v bolnišnico, takoj ko je izvedel za atentat na papeža Janeza Pavla II.

Njegovo predsedniško sedemletje je označevalo divjanje terorizma. Ni ga državnika v Italiji, ki je moral tolikokrat za državnimi pogrebi žrtev terorizma. Ni ga državnika, ki bi se s tolikšno prizadevnostjo izrekal proti terorizmu, svaril mladino in bodril varnostne sile. Kajti Pertini je bil velik zagovornik demokracije in svobode, pojmov, za katera se je boril in je mnogo žrtvoval že v mladih letih, vse od časa, ko se je kot mlad socialist boril proti fašizmu, preživel dolga leta v zaporih in v konfinaciji. Edinstven primer njegove premočrtnosti je moč razbrati iz jeze na mater, ker je fašistične oblasti prosila, naj bolnega Sandra izpustijo iz zapora. Njegov antifašizem je bil avtentičen, zrasel je skupno z naraščanjem fašizma, za časa Mussolinijevega režima ni bil nič manj odločen kot po razpadu režima. Kot soustvarjalec republike in republiške ustave je uveljavljal tiste vrednote, za katere se je dolga leta boril. Ta načela je zastopal v parlamentu, kasneje tudi kot predsednik poslanske zbornice, ko je, med drugim, ob obisku v Milanu, obrnil hrbet visokemu državnemu funkcionarju, v katerem je prepoznal enega svojih ječarjev. Ta načela je zastopal kot predsednik republike: rad je sodeloval na borčevskih manifestacijah, pa tudi med delavci se je počutil enak med enakimi. Strogi protokol Kvirinala se je moral pogosto ukloniti njegovi volji. Tudi med obiskom v tržiški ladjedelnici leta 1983, ko je popolnoma nepričakovano stopil na govorniški oder in začel govoriti: »Tovariši delavci...«

Ta njegova neposrednost je seveda povzročala nemalo težav. Pogosto je izražal mnenje o politikih in marsikoga spravil v težave. Govoril je brez dlak na jeziku, brez ovinkov in dvoumnih stavkov. Tako, kot govorijo navadni ljudje. Pravzaprav, govoril je s srcem. Vedno, pa naj je šlo za vsakodnevni dogodek ali za visoko politiko, je govorilo predvsem njegovo srce. To je bila tista edinstvena vrlina, ki so jo pri Pertiniju ljudje spoštovali, ki jim je vlivala zaupanje v starega, a po duhu vedno mladega voditelja.

Dr. Lojze Peterle
predsednik slovenskih krščanskih demokratov

Povsem svobodni smo pri izbiri pravičnosti in solidarnosti

Dr. Lojze Peterle predseduje Slovenskim krščanskim demokratom, stranki, ki spominja na naše krščanske demokrate, ki pa ima seveda svoje tipično slovenske značilnosti. Prvo naše vprašanje se je nanašalo na njeno povezavo v Demosu in na nekako izjemo, saj je to stranka, ki se sklicuje na krščanski nauk, skratka na ideologijo v času, ko govorimo o zatonu ideologij in ko vse ostale stranke na Slovenskem proglašajo pragmatizem in revizionizem.

DR. PETERLE: »V Demos smo se združili predvsem zaradi neenakopravnih možnosti v predvolilnem boju (sredstva, prostori, itd). Edino z združenimi močmi lahko uspemo. V sklicevanju na krščanski etos ne vidim ideološke obremenitve. Videl bi jo, če bi se vezali na ideologijo Cerkve. Toda mi smo povsem svobodni pri interpretaciji pravičnosti ali solidarnosti in ne vidimo povezave z ideologijo v tem smislu, da bi bili zavezani nekemu centru ali ideologiji ustanove, ki bi nas določala na političnem področju. Ne sprejemamo receptur od drugih ustanov in organizacij. Kar zadeva revizionizem, ne vem, kam merite.«

PRIMORSKI DNEVNIK: Ste povsem neodvisni od Cerkve in njene hierarhije?

DR. PETERLE: »Popolnoma. Tu gre za dve ravni: Cerkev je le organizem s svojo naravo, mi pa smo v tem smislu laična organizacija.«

PD: Na to se navezujeta dve vprašanji: eno je neposredna povezava z obdobjem med obema vojnama, predvsem pa med zadnjo vojno in revanšizem.

DR. PETERLE: »Na začetek našega programa smo postavili tudi vprašanje sprave. Tudi tisti del programa Demosa, ki govori o odnosu do preteklosti, smo predlagali mi. Zavedamo se, da nas zgodovina še v marsičem določa in da bo treba marsikaj storiti, da se posledice umetnega razdeljevanja in posledice škodljive ideologizacije odpravijo. Tega si ne predstavljamo na ta način, da bi preganjali ljudi. Smo pa za to, da se popravi čim več krivic, ki se jih še da popraviti, vendar povsem brez povračilnih in maščevalnih ukrepov. Zelo sem vesel, da nikjer ob več kot 50 ustanovitvah odborov naše organizacije v slovenskih občinah nisem doživel predlogov, ki bi imeli za posledico revanšizem. Ljudje pravijo, potegnimo črto, o preteklosti naj bo čimprej čim več resnice, med seboj pa živimo naprej v sožitju, odpustimo, kdor ima kaj odpustiti. Z naše strani ne bo revanšizma in zaenkrat ni bilo nobenih takih zahtev. Ne vidimo pa revanšizma v pričakovanju, da bodo mrtvi končno mrtvi, da se formalno urede vse zadeve, kot so pri mrtvih v navadi, da imajo pravico do javnega spomina itd. To pa so stvari kulture, bontona.«

PD: Mnogo polemik in tudi sporov je bilo o nekaterih vaših pobudah. Nekaj časa so bile zelo zaostrene razprave o splavu in sploh o prebivalstveni politiki.

DR. PETERLE: »Zanimivo, da uradno o splavu nismo govorili, tega pojma nimamo v našem programu in naše uradno stališče smo posredovali šele z javno izjavo ob našem kongresu konec januarja. Res je o splavu nekaj naših članov pisalo, vendar ni noben zahteval ali predlagal zadev, ki so nam jih nekateri mediji podstavili kot kukavičje jajce in škodljivo sproblematizirali to izredno občutljivo vprašanje. Škoda se nam zdi, da se je nerojenčke na tak način potegnilo v volilno borbo. Za tem čutimo volilno kampanjo, kakršne nismo pričakovali, ampak očitno spada tudi to v to igro. Mene v Sloveniji ni še noben novinar vprašal, kaj mislim o ukrepih Markovićeve ali slovenske vlade, neprestano pa odgovarjam na vprašanja, kaj bomo naredili s splavom, homoseksualci itn. Nekateri nas ponujajo vnaprej kot naslednje totalitariste. Mi seveda debelo gledamo, od kod taka izhodišča in nagibi, toda mislimo, da se zadeva pomirja. Smo veseli, da se je odprl pogovor o stvareh, ki so bile pri nas dolgo tabu. Mislim, da je to podlaga, na kateri se bo razvil bolj strpen, predvsem pa strokoven in vsestranski pogovor o splavu, kajti če imamo na vsako rojstvo en splav, se mora nad tem dejstvom narod kot celota vendar zamisliti.«

PD: Jugoslavija in položaj Slovenije je eno ključnih vprašanj slovenskega naroda sploh in tudi vaše stranke.

DR. PETERLE: »Gotovo. Zdaj, ko se Evropa v tem stoletju tretjič ureja, je čas, da se slovenski narod in vsi narodi na Balkanu, ki žive v nekakšni prisilni skupnosti, odločijo v miru, svobodi in suvereno o tem, kako žele znotraj sebe živeti in se dogovore z novo pogodbo, če so na volji, za tretjo Jugoslavijo. Glede na srbsko blokado in politiko v zadnjem času, sem vse manj optimističen glede konfederativne formule, razen če se politična scena v Jugoslaviji bistveno spremeni. Srbska blokada deluje dobesedno kot izganjanje Slovencev iz Jugoslavije. Tudi če gre za to, so v svetovnem merilu sprejete pravice ljudi in narodov, vključno s pravico do samoodločbe in odcepitve, na katere se sklicujejo tudi velike sile.

Jugoslovanska ideja na boljševističnih osnovah je mrtva in Jugoslavija na tej osnovi izzveneva. Pomembno zanjo pa je, da imajo njeni narodi možnost, da čimprej pošteno izvolijo legitimne politične predstavnike.«

PD: Zdaj imate mnogo stikov z italijanskimi demokristjani, bili ste na njihovem kongresu. Kako ste postavili vprašanje zaščite Slovencev v Italiji? Pri njih so največje težave, ko nam gre za načelna vprašanja, kot je globalni zaščitni zakon.

DR. PETERLE: »Imel sem več sestankov s predstavniki krščanskih demokratov iz dežele Furlanije-Julijske krajine pa tudi na vsedržavni ravni. Vedno sem zastopal stališče, da manjšina za nas ne more biti most, ampak partner, tudi v jugoslovanskih pogovorih in da ji je treba zagotoviti vse pravice, ki ji gredo. Te pravice zaenkrat niso upoštevane, oziroma zagotovljene. Na pogovorih sem dobil nekaj podlage za optimizem, čeprav predstavniki krščanske demokracije povedo, da je to zelo povezano z recipročnostjo, z našim odnosom do italijanske manjšine v Sloveniji. O odprtih vprašanjih se je treba pogovarjati. Ob preurejanju Evrope in demokratizaciji političnega prostora pri nas se vzpostavljajo tudi drugačne osnove za pogovor, saj krščanska demokracija doslej ni imela sorodnega političnega partnerja v Sloveniji.«

PD: To je bistvena novost slovenske pomladi, da se ti odnosi spreminjajo. Vi imate stike tudi z nami, Slovenci v zamejstvu. Kako poznate naše težave?

DR. PETERLE: »Študiral sem zgodovino in zemljepis in se od leta 1967 ukvarjam s temi vprašanji, hodim v vaše pokrajine. Mogoče še najbolje poznam Beneško Slovenijo zaradi osebnih poznanstev. Mislim, da še kar dobro poznam problematiko in razmerja znotraj naše narodne skupnosti. Tudi znotraj nje je prišlo do umetne polarizacije zaradi ravnanja matice, en del je bil bolj odprt od Slovenije, drugi pa manj. V prihodnje bo potrebno s strani Slovenije te odnose uravnotežiti in podpirati vse komponente, ki krepijo položaj naše narodne skupnosti v Italiji.«

Pogovor zapisal
BOGO SAMSA

pisma uredništvu - pisma uredništvu - pisma uredništvu - pisma uredništvu

Razmišljanja ob Pirjevčevi glosi

Grenkoba tega pisma Primorskemu dnevniku mi je ležala (im mi še) na duši že veliko časa. Pestovala sem jo v sebi dolga leta in jo potiskala v najtemnejši kotiček mojega srca, da ne bi motila mene in sveta, v katerem živim. Vendar se je mimo mojega hotenja v meni bohotila, dokler ni kanila zadnja kaplja, ki je dopolnila mero potrpljenja (grenkobe). In ta kaplja je bila Glosa gospoda Jožeta Pirjevca (Primorski dnevnik, Gospodarska priloga, 16.2.1990), pa naj mi omenjeni pisec mojega pisanja nikar ne zameri, saj se z njegovimi ugotovitvami še kako globoko strinjam, saj sem se rodila v gnilem boljševističnem socialističnem sistemu, vendar vzgojena v zavednem duhu! (vsaj nekaj dobrega, ali pa tudi ne, kdo ve?). Ta sistem torej, katerega gnili drobec popisuje gospod Pirjevec v svoji Glosi, še predobro poznam. Pa naj nadaljujem.

Po končanem visokošolskem študiju se mi je z možitvijo zarisala boljša prihodnost. Upam, da bo bralec v sporočilu zadnjega stavka zaslutil malce ironije. Iz Jugoslovanke sem namreč čez noč prelevila v zamejsko Slovenko. O zamejskih Slovencih je šel glas, da so edini uspeli obdržati trdnjavo narodne zavednosti. V to iluzijo sem tudi sama veliko časa verovala, dokler se ni počasi začela sesuvati in spreminjati v grenkobo, o kateri sem govorila v začetku svojega pisanja. Ugotovila sem, da se družba zamejskih Slovencev od Prešerna dalje ni kaj prida spremenila. In kako je že tožil pesnik v Slovesu od mladosti:

"Okusil zgodaj sem tvoj sad spoznanje!
... da le petica dà ime sloveče,
... da človek toliko velja, kar plača."...

Če je Prešeren morda zaradi rime ob naštevanju duhovnih vrednot med modrostjo, pravičnostjo in učenostjo pozabil na narodno zavest, na ljubezen do jezika, naj ju jaz dodam, seveda ne v tako žlahtni podobi, kot je to znal naš romantik.

V vsakodnevnem življenju med sprehodi po uradih in trgovinah (oh, kako banalno), kjer so po večini zaposleni Slovenci, sem opazila, da je boljše, da govoriš italijansko, saj te sicer ob koncu poslovnega obiska (nakupa) trgovci kislih in osornih obrazov vprašajo, ali nameravaš plačati v lirah ali dinarjih. Običajno ti boljšega blaga sploh ne pokažejo, saj predvidevajo, da si bogatega nakupa z dinarji pač ne moreš privoščiti. Medtem še ugotoviš, da se slovenski trgovci med seboj pogovarjajo italijansko. Pa naj še kdo reče, da je na zahodu poslovna morala brezhibna, ki tako zelo slovi v socialističnem svetu.

Vedno bolj ugotavljam, da je ljuba zamejska slovenščina potisnjena v druščino obiskovalcev vaških šagr, pa še tam kaj hitro zamre in spremeni v italijanščino, ko se na veselici pojavi osamljen Italijan. Da, da, seveda, to je sožitje.

Edina svetla točka v tej duhovni narodni in jezikovni sivini se mi je zabliskala v januarju, ko sem v Slovenskem kulturnem domu spremljala gledališko predstavo Marija Čuka "Lepo je v naši domovini biti."

In v kakšni zvezi je moje pisanje z Gloso Jožeta Pirjevca? Avtor piše, da ne bo več obiskal Ljubljane, dokler ne bodo v slovenskih vrhovih sedeli gospodje. Srčno upam in si želim, da njegova odsotnost ne bo predolga. Prav gotovo pa krajša od mojega čakanja na trenutek, ko me bo prevzel občutek olajšanja, da so se zadeve v zamejstvu spremenile na boljše.

In kaj naj počem do tedaj? Marsikdo mi bo na tihem bolj ali manj obzirno predlagal, naj grem pač v Jugoslavijo (tako kot zamejcem Italijani... Ha, ha, ha.), vendar s tem tvegam po italijanskih zakonih prekršek, da samovoljno zapuščam moževo hišo.

Maja Vidrih - Figelj
Dosso del Bosniaco n. 6 A
OSLAVJE
GORICA

Boris Pahor ni povedal nič novega

Končno! Letos nisem odšel s Prešernove proslave slabe volje, kot se je to dogajalo že vrsto let. Domov grede, sem si v avtu celo zažvižgal Prešernovo - Vrabčevo Zdravljico. Čeprav ni bilo tam tako praznično in svečano, kot bi ob takih prilikah moralo biti, je bilo vendar naše, slovensko!

Ali naj čaka profesor Boris Pahor še drugih osemnajst let, da mu bo dana prilika, da dà na jasno naše račune? Celo njemu ni dana tako pogosto priložnost, da se izpove.

Prav je imel, da je tam, pred vsemi, levimi in desnimi, kot pravi Ace Mermolja, povedal kar je bilo potrebno povedati.

Seveda ni povedal nič novega. Vse to smo že v njegovih knjigah ali pa kje drugje brali. Eno pa je pisati, da te bere le tisti, ki te brati hoče; drugo pa je nekaj javno povedati in te zagrabiti, ko si tam pribit na stol in moraš, kar ti po mikrofonu nekdo pravi, mirno prenašati.

Od zdaj naprej lahko gradimo nekaj skupnega, zdaj, ko smo si napake pripoznali in jih skušamo poraviti (upamo).

Demokracija, ta čudni pojem. Način, kako neki človek sprejme kritike in očitke svojih napak, toliko demokracije je pač zmožen.

Tudi to bi lahko bil neke vrste »demometer«.

Ne more to priti v nas takoj, kot bi nekateri želeli, to je stvar časa in stalnih vaj.

Vajeni dolga leta takih proslav, kjer smo si dajali sami sebi prav, (ražone), nas taka, kot je bila letošnja v Kulturnem domu, malo zbega in šokira. Nič zato: muhastav moda pač, da danes nihče nima več dlak na jeziku.

Barkovlje, 20. 2. 1990.

Aleksander Furlan

Očuvajmo čistočo Slavnika

Obiskovalci Slavnika ugotavljamo, da motorizirani turisti, predvsem iz sosednje Italije, uničujejo naravne lepote »bisera flore« Slavnika. Kot nam je poznano iz izjav zamejskih obiskovalcev je v Italiji prepovedana vožnja s terenskimi vozili vsled česa jih preizkušajo na naših hribih. To velja za razna štirikolesna motorna vozila, motorje in tudi za »Mountain bike«. Vse več teh »ljubiteljev« planin se pripelje na Slavnik pri čemer ne upoštevajo, da z vožnjo po travi naredijo veliko škodo na travnikih. Po Slavniku in sosednjih vrhovih so lepo vidne sledi vozil. Bivše peš poti planincev so postale ceste a marsikatera izgleda kot zorana njiva. Planinci in predvsem člani kluba »Ljubiteljev in varuhov« Slavnika jih opozarjamo, da to ne smejo početi, vendar je to navadno že prepozno, ko je škoda že narejena.

Pozivamo vse zainteresirane, da s skupnimi močmi takoj preprečimo popolno uničenje naravnih lepot Slavnika in druge pokrajine ob meji (Nanos, Kras, Brkini), ki je najbolj izpostavljena. Predlagamo, da se takoj postavijo opozorilne table v Kozini, izpod Grmade, v Podgorju in po potrebi še kje in da se dogovorimo za skupno akcijo, kar bi koristilo očuvanju narave in preprečevanju požarov. Istočasno pozivamo vse planince, lovce, predvsem pa člane gorske straže, da pomagajo preprečiti »Pokol narave«. »Slavbikarji« in drugi obiskovalci, ki so bili 17. in 19. 2. 1990 na Slavniku upamo, da ta poziv ne bo »glas vpijočega v puščavi« in da bo bodo vsi pozvani in nepozvani začeli akcijo takoj.

Istočasno pozivamo vse klube ljubiteljev narave in PD Slovenije na akcijo »Najbolj čista gora«. Na Slavniku ne boste našli najlona, steklenic in podobnega.

Vsem v imenu narave vnaprej Hvala in lep planinski pozdrav.

Morebitni kontakti z našim klubom preko PD Tomos ali OPD Koper, v Tumovi koči na Slavniku ali na delovnem mestu v Jadroagent Koper.

Za Klub ljubiteljev Slavnika
Mirko Igrličar

Za eno samo listo zelenih v Devinu-Nabrežini

Paolo Ghersina, tržaški občinski svetovalec Lista civica laica verde, nam je poslal daljše pismo, v katerem omenja nekatera vprašanja, o katerih je tekla razprava na posvetu o varstvu okolja, ki sta ga priredili deželni skupini zelenih. Tam so razpravljali o novem naravnem zaščitnem zakonu, ni pa bilo govora o Krasu in o tržaški obali od Trsta do Devina. Po mnenju pisca je naravnost škandalozno, da ni bilo večjih protestot zaradi nameravanih gradenj v Sesljanskem zalivu. To pa je občinskemu svetu Devin-Nabrežina dovolilo, da je sprejel sklep o gradnji v zalivu, pa čeprav bo občinskim svetovalcem kmalu zapadel mandat. Zaradi tega so dane vse možnosti, da se ustanovi »velika občinska lista za ohranitev Krasa in zaliva«, ki naj najprej prinese čistočo in jasnost v način upravljanja devinsko-nabrežinske občine, potem pa še v upravljanje predloga dr. Cardarellija in družbe Finsepol.

Predlog je dan v pretres občanom, ki nimajo političnih precedensov, ki hočejo svoje povedati o gospodarskem in družbenem razvoju ter o kvaliteti življenja svoje občine.

Predlog o »veliki« listi je naslovljen vsej paleti zelenega arhipelaga, tudi z željo, da ne bi prišlo do napake, da se v tej občini predstavi več zelenih list. Vabilo je namenjeno tudi strankam, predvsem njihovim članom, kot tudi dosedanjim občinskim svetovalcem, ki niso imeli potrebe, da bi ščitili svoje osebne interese. Ghersina se še sprašuje če je mogoče sestaviti veliko listo, namesto več kot ducata list. Svoj predlog Ghersina naslavlja tudi na Komunistično partijo.

O svetovnem slovenskem kongresu

Vinko Levstik iz Gorice in Ivo Žajdela iz Ljubljane (zadnje čase se s članki in pismi zelo pogosto oglašata v skoro vseh ljubljanskih dnevnikih ter periodičnih tiskih) sta nam poslala daljše pismo o pripravah Svetovnega slovenskega kongresa. Tu objavljamo le osnovno misel. Priprava kongresa je že v fazi konkretnejših idej. Pisca se zavzemata za to, da bi bila prisotnost na kongresu v Ljubljani zajamčena prav vsem Slovencem razkropljenim po svetu, vključno »političnim emigrantom«. Omenjata, da se nekateri v Ljubljani zavzemajo za povsem svoboden dostop v Ljubljano vsem, nakar bi ti lahko mirno odpotovali nazaj v svoje dežele. V svojem pismu omenjata tudi nekatere nastope pobudnikov kongresa kot tudi članke s tem v zvezi, ki so bili objavljeni v nekaterih ljubljanskih listih.

Kratek obračun pustnega konca oziroma začetka tedna pred današnjim vrhuncem

Pust podira v Dolini berlinski zid in s tem gradi veselje novega časa

Pust je pač tu in z njim moramo računati! Ne da bi tožili, seveda, ampak da bi se naužili vsaj utrinka dvoumnosti, evforije, živopisnih barv in vsega, kar spada zraven, čeprav se je vreme za spoznanje skazilo, a vendarle ne toliko, da bi se ne po obrazih bohotile šminke in maske, na telesih pa vsakovrstna najbolj čudna in domišljijska oblačila. Pust torej, ki vsiljuje glavobol in prazni mošnjo, kot bi rekel Prešeren, a vendarle polni s svojim magičnim obredom preoblačenja. Da bi uročil skrbi in risal z novim zagonom realnost, ki se danes kaže vse prej kot v optimističnih obrisih.

Eden izmed takih obredov je potekal včeraj tudi v Dolini, kjer smo sledili sedaj že ustaljenemu pustnemu sprevodu, na katerem so se kazale maske in vozovi, posamezniki in skupine. Priklicali so kar nekaj občinstva iz bližnjih in bolj oddaljenih krajev, ki je hotelo videti, kam so uperjene pustne bodice in šale, kdo se je za to priložnost ustrezno pripravil. In seveda, ali je pustni sprevod »resen«, mora biti na mestu še žirija, ki po svojih močeh razsoja in ocenjuje videno, deli nagrade, a nikakor ne nezadovoljstva, ker je to zunaj vsakršne pustne logike. Najbolje bi bilo vse enako nagraditi, vendar to ni mogoče, zato so bile odločitve težavne in mučne, vsekakor pa poštene in v sožitju s pustovanjem in povednostjo posameznih skupin.

Pustimo baročne igrice, čeprav jih ima ta pustni čas zelo rad in zato kar k stvari, k razkritju pustnih razsodb. Lovoriko letošnjega karnevala v Bregu je osvojila skupina iz Mačkolj z vozom »Končno je razbit berlinski zid«. Po njem sta udrihala Gorbačov in Bush in ob tem se je veselila vsa raja, pomešana v rdeče, s kladivom in srpom opremljene kostume in v ameriške zvezdice in progaste belordeče črte. Impozanten voz kot klic k miru in podiranju vsakršnih človeških in političnih pregrad. Na drugo mesto so se uvrstili Boljunčani z vozom »Dokler gre, gre!«, na tretje pa skupina od Domja z duhovito alegorijo o pomanjkanju snega. A tudi ostalih sedem skupin in vozov je bilo deležnih priznanj, poimenujmo jih po vrstnem redu: Jabadabadu, Šempolaj, Krema, Alkimisti, Ricmanje-Log, Pončana in Podlonjer. Vsega skupaj torej deset nastopajočih, h katerim lahko prištejemo še skupino Agropust in malčke slovenskega vrtca iz Doline. Zadnji skupini sta nastopili zunaj konkurence, kar je za vrtec res nepojmljivo, saj so bili otroci simpatični in »lepi«. A najbrž sodi tudi to v pustni čas, da je šola »resna«...

Skratka: pust ne pozna razočaranja in niti slabe volje. Taka je bila tudi včerajšnja manifestacija v Bregu, s katero se oživlja staroslovenska in svetovna tradicija.

Na sliki (foto Križmančič) **zgoraj zmagoviti voz, spodaj čelo sprevoda.**

Najbolj veselo je bilo med najmlajšimi šemami

V nedeljo so prišle na svoj račun še posebno najmlajše pustne šeme, na katere so seveda primerno pomislila skoraj vsa naša kulturna in športna društva. Vseh žal nismo mogli obiskati z našo kamero, pa čeprav bi si takega obiska gotovo zaslužila. Zato naj se vsem oddolžimo s temi posnetki našega fotografa Davorina Križmančiča, na katerih vidimo od zgoraj navzdol utrinke z nedeljskih otroških pustnih rajanj Športne šole Trst v Borovem športnem centru, v Šempolaju in na Proseku, na zadnji fotografiji pa so neutrudljivi godci nabrežinske godbe na pihala na enem od svojih pustnih sprehodov, in sicer ko so se v nedeljo odpravljali v Šempolaj.

Skupina Brivido zmagovalka letošnjega rekordno obiskanega Miljskega pusta

Rekordna množica ljubiteljev pusta je v nedeljo popoldne dobesedno preplavila Milje, da bi prisostvovala 37. izdaji največje pustne prireditve v naši pokrajini. Po nekaterih računih jih je bilo kar 70 tisoč, veliko jih je prišlo tudi iz drugih krajev severne Italije, pa tudi iz bližnjih krajev onstran meje.

Tokrat je zmagala skupina »Brivido«, ki je tako zlezla na prvo mesto lestvice najbolj uspešnih pustnih skupin z 11 zmagami na 37 izdaj. Za letošnje pustovanje je izbrala ekološko temo s poudarkom na muhavosti vremena, kar je podala dokaj iznajdljivo in originalno, izstopale pa so tudi zelo lepe in izvirne maske.

Tradicionalni tekmec »Brivida«, skupina »Lampo« od Koroščev, se je moral zadovoljiti s častnim drugim mestom. Po mnenju nekaterih je bila skupina oškodovana, ker je bila zadnja v mimohodu in so bili tako občinstvo kot člani žirije že nekoliko utrujeni (mimohod je trajal cele štiri ure!), pa tudi preteča tema naj bi odvzela nekoliko bleska sicer zelo domiselnemu vozu, posvečenemu pravljičnemu Disneyevemu svetu.

Ena od značilnosti letošnjega miljskega pusta je bila skoraj popolna odsotnost politike, čeprav ni manjkal običajni Andreotti s svojo grbo, niti ne Craxi, ki je nadkriljeval novopečenega miljskega župana, brkatega Rossinija. Pač pa smo v Miljah lahko zvedeli za posebno verzijo o krizi italijanskih univerz, s katero si je skupina »Bulli e pupe« zagotovila tretje mesto, govor je bil tudi o škodljivosti kajenja (skupina »Ongia« - četrto mesto), in o lepotah Latinske Amerike (skupina »Bora« - peto mesto). Od šestega do desetega mesta pa so si delile po vrsti skupine »Mandrioi«, »Trottola«, »Falische«, »Bellezze naturali« in »Spasimo«.

Na sliki: voz skupine »Brivido«, zmagovalke 37. Miljskega pusta.

Pust bo danes razsajal tudi v mestnem središču

Tržaško mestno središče bo danes popoldne izključna domena pustnih veseljakov, ki se bodo udeležili prvega pustnega mimohoda na pobudo Občine Trst oziroma njenega odborništva za šport, turizem in prosti čas. Mimohod se bo začel ob 15. uri, trajal pa bo do 18.30, ko bodo na Trgu Unità nagradili najlepše, najbolj originalne in najbolj duhovite pustne šeme. Vpisovanja posameznikov, skupin in... vozov so še možna do 14. ure.

Kot rečeno, je to prvič, ko tržaška občinska uprava na lastno pest organizira pustno veselico v središču mesta. Organizatorji seveda računajo na lepo vreme, kljub temu da so vsaj za zdaj napovedi meteorologov neugodne.

Če bo občinska pobuda razveselila pustne veseljake, pa bo povzročila nemalo težav in preglavic avtomobilistom, saj bo praktično celotno mestno središče od 14. do 21. ure zaprto za promet. Zapora, kot opozarja občinski tiskovni urad, bo zadevala naslednje ulice in trge: Korzo Italia, Trg Tommaseo, Ul. Canal Piccolo, Ul. Einaudi, Trg Verdi, Ul. S. Carlo, Ul. del Teatro, Trg Unità (cestišče pred prefekturo), Borzni trg, Ul. Cassa di Risparmio (med Borznim trgom in Ul. S. Nicolò), Ul. Roma (med Ul. S. Nicolò in Korzom), Trg Riborgo (pred poslopjem s hišno štev. 3), Ul. Dante (med Korzom in Ul. S. Nicolò), Ul. S. Caterina da Siena, Ul. Ponchielli (med Trgom sv. Antona Novega in Ul. S. Caterina), Trg Benco, Ul. Imbriani (med Korzom in Ul. Mazzini), Ul. del Monte in Ul. degli Artisti.

Organizatorji predstavili drugi del prireditve

Uspešen obračun 10. Festivala festivalov

Ob prehodu iz prvega v drugi »semester« so organizatorji Festivala festivalov, se pravi izbora premierskih prikazov avtorskega filma, kot je že ustaljeni običaj, z novinarji naredili kratek obračun polovice sezone in predstavili natančnejši seznam filmov, ki jih bodo predvajali do konca junija. Tokratni obračun festivala, ki slavi že desetletnico obstoja, je še pozitivnejši od preteklih.

Letos namreč vrtijo izbrane filme v dveh kinodvoranah, v »matični hiši« Ariston in v bolj središčni, mali »sinji« dvorani Excelsior. Zaradi te posrečene poteze se je občutno zvišalo število gledalcev, od prejšnjih 900 do skoraj 2.000 pa je naraslo tudi število abonentov, ki si lahko po občutno znižani ceni ogledajo deset filmskih predstav. Razpoložljivost dveh dvoran pa je nadalje nudila možnost, da se je število predvajanih filmov skoraj podvojilo, v lanski sezoni jih je bilo manj kot trideset, v letošnji pa jih bo čez 50.

Poleg številčnih podatkov je Mario de Luyk včeraj novinarjem posredoval tudi natančnejši seznam filmov, ki jih bodo v obeh dvoranah vrteli do konca sezone. Že napovedanim naslovom, ki po mnenju kritike in občinstva označujejo nekatere izmed najboljših filmov sezone, so organizatorji dodali še nove. Večina se nanaša na nove filme, za katere organizatorji v začetku sezone niso vedeli, če bodo na razpolago, včasih pa gre za nova odkritja starih umetnin oziroma za javno priznanje, ki prihaja z veliko zamudo.

Tak je namreč primer češkoslovaškega filma *Škrjanci na nitki*, ki so ga nagradili na nedavnem berlinskem festivalu in s tem rehabitirali tudi njegovega režiserja, pred leti že slavnega Jirija Menzla. Film, ki je bil posnet že leta 1969 in je bil doslej prepovedan, bodo predvidoma predvajali aprila, medtem ko bo maja na vrsti zadnji film slavnega japonskega režiserja Akire Kurosawe *Sanje (Dreams)*.

Poleg tega so v spored 10. Festivala festivalov uvrstili še več filmov, ki jih bodo predvajali na letošnjem festivalu v Cannesu. Ob rednih predvajanjih pa organizatorji načrtujejo tudi nekaj nočnih predpremier, na prvi naj bi predstavili film *Atame!* (*Zveži me!*) zadnje čase izredno uspešnega španskega režiserja Pedra Almodovara. Na posebnih nočnih projekcijah bodo predstavili tudi celoten *Dekalog* poljskega režiserja Krzystofa Kiezlowskija, ki ga v bistvu sestavlja deset približno enournih filmov.

Sožalni telegrami javnih delavcev in političnih sil

Pertinijeva smrt je boleče odjeknila tudi v našem mestu

Vest o smrti bivšega predsednika republike Sandra Pertinija je boleče odjeknila tudi na Tržaškem, kjer se mnogi še živo spominjajo njegovega uradnega obiska oktobra leta 1983, ko ni izrekel besedice, ampak je samo poslušal dobrodošlice in uradne nagovore predstavnikov javnih uprav in oblasti. Takrat je na sedežu prefekture sprejel tudi enotno delegacijo Slovencev v Italiji. Nekateri tržaški politični krogi tega razgovora niso marali in so pritiskali, da bi do njega ne prišlo, kar pa jim ni uspelo.

Socialisti se bodo svojega umrlega somišljenika javno spomnili v petek na komemoraciji, ki bo v hotelu Savoia ob 18. uri. Na strankinem sedežu v Ul. Trento 1 pa bo tudi danes ves dan na razpolago žalna knjiga, ki so jo že včeraj podpisali številni Tržačani. Pokrajinski sekretar PSI Perelli je izdal tiskovno sporočilo, v katerem med drugim pravi, da bo Pertinijev lik vedno živel v srcih vseh Tržačanov, ki so podobno kot ostali državljani videli v njem predsednika vseh Italijanov. Vest o njegovi smrti je seveda najbolj boleče odjeknila med socialisti, ki ga bodo ohranili v spominu tudi kot človeka, ki je znal zapolniti razdalje med ljudstvom in javnimi inštitucijami.

»To je bil človek, ki smo ga vsi občudovali zaradi njegovega humanega naboja in doslednosti.« Tako piše med drugim v sožalnem telegramu, ki ga je predsednik Dežele Biasutti včeraj poslal državnemu poglavarju Cossigi. Sožalno brzojavko Cossigi je včeraj poslal tudi predsednik deželne skupščine Solimbergo. Pertinija so se spomnili tudi na sinočnji seji tržaškega pokrajinskega sveta, župan Richetti pa je posredoval tisku daljšo izjavo, v kateri med drugim podčrtuje, da je bil pokojni predsednik posebno priljubljen med ljudmi tudi zato, ker je v širših množicah spodbujal zaupanje do politike in do državnih inštitucij. Ljudje so ga imeli za vzgled še dodaja Richetti, ki se z občutenostjo spominja zgoraj omenjenega Pertinijevega obiska v našem mestu. Demokristjanski predstavnik je bil takrat komaj izvoljen za župana in se s tem v zvezi spominja tudi nekaterih kontestacij, ki jih je bil ugledni rimski gost deležen na Trgu Unità.

Tudi deželno vodstvo KPI se pridružuje sožalju ob Pertinijevi smrti. Komunisti so mnenja, da predstavlja Pertinijev odhod veliko izgubo za vso državno skupnost in tudi za vso italijansko levico. Pokojni predsednik republike je bil človek, ki je znal vrniti državnim inštitucijam ugled in zaupanje, kot socialist pa se je Pertini - piše v tiskovni noti KPI - vedno dosledno boril za enotnost levice.

Na sliki (foto Križmančič): **med podpisovanjem žalne knjige na tržaškem sedežu PSI.**

Lista se boji tujih vlaganj na Tržaškem

Medtem ko se v Evropi rušijo zidovi in predsodki, so v Trstu še vedno v veljavi anahronistični odloki, ki ne dovoljujejo vlaganja tujih kapitov, za katerega je treba zaprositi posebno dovoljenje vladnega komisarja. Na ta odlok, ki res ne sodi več v sodobne mednarodne gospodarske in politične odnose, so pred kratkim opozorili deželni svetovalci KPI, ki so v zvezi s tem naslovili na predsednika deželne uprave Adriana Biasuttija posebno interpelacijo. V njej so Biasuttija med drugim pozvali, naj posreduje pri rimski vladi oziroma parlamentu za odpravo tega odloka iz leta 1956.

Predsednik Biasutti doslej še ni odgovoril komunistom in bo to verjetno storil na enem izmed prihodnjih zasedanj deželnega sveta, v zvezi s tem problemom pa se je včeraj oglasil tudi melonarski prvak Gambassini, ki se je očitno čutil dolžnega, da tudi sam poseže o tem kočljivem vprašanju. Deželni svetovalec LpT je sestavil neke vrste »protiinterpelacijo«, v kateri uvodoma graja pobudo svetovalcev KPI, ki da jo »očitno podpirajo tudi tržaški slovenski krogi«. Gambassini kot vedno uporablja stare in zguljene fraze, govori o »stalni nevarnosti infiltracije tujih kapitalov« in dodaja, da predstavlja zgoraj omenjeni odlok vladnega komisarja »jamstvo in nadzor nad nevarnostjo tujih vlaganj« (beri: jugoslovanskih) v tržaško stvarnost. Taka stališča seveda ne potrebujejo nobenih komentarjev.

V četrtek seja skupščine KGS

Glavna skupščina Kraške gorske skupnosti se bo sestala v četrtek ob 18. uri na svojem sedežu v Sesljanu. Na dnevnem redu ima med drugim odobritev zapisnikov prejšnjih sej, poročilo predsednika Marina Pečenika in sklepe o službenih odškodninah za predsednika, podpredsednika, za člane upravnega sveta, skupščine in tehničnega posvetovalnega odbora. Na seji bo tekla beseda tudi o proračunu za tekoče leto in o poročilu za triletno obdobje. Na dnevnem redu sta tudi resoluciji o vprašanju vojaških služnosti in o zaščiti manjšin.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in oče

Anton Batič

(NINO)

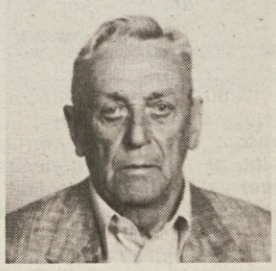

Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v katinarsko cerkev.

Žalujoči žena Milka in sin Klavdij ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Lonjer, 27. februarja 1990

Sporočamo, da bo pogreb

Alojza Žerjala

(GIGIJA)

jutri, 28. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Boljunec na Gorico.

Boljunec, 27. februarja 1990

Ob izgubi tov. Alojza Žerjala izreka sekcija KPI občine Dolina iskreno sožalje ženi Vlasti, sinu Slavku ter vsem drugim.

Ob težki izgubi dragega očeta izrekajo sinu Slavku in svojcem iskreno sožalje tamburaši in KD France Prešeren iz Boljunca.

27. 2. 1988 27. 2. 1990

Ob 2. obletnici smrti našega dragega

Josipa Fuksa - Volpija

se ga z ljubeznijo spominjajovsi njegovi dragi

Nabrežina, 27. februarja 1990

Pri osmrtnici Adrijane Čevnje por. Pavlica je med žalujočimi mama in ne nona Štefanija.

Bivši in sedanji klasiki sočustvujejo s težko prizadeto Giuliano Pavlico, ki je izgubila mamo.

Ob težki izgubi drage mame Marije Furlan izrekajo prijatelju Marju iskreno sožalje Franko, Emil in Lučko.

Ob izgubi drage mame Marije Parovel por. Furlan izreka iskreno sožalje gospe Liljani in družini

konzorcij Grmada

Savica in Milan Čebulec izrekata globoko sožalje Marju Furlanu in svojcem ob težki izgubi, ki jih je prizadela.

Nepozabno srečanje s predsednikom

Nekatera srečanja se človeku zasidrajo v spominu. Nosi v sebi ta spomin, v zavesti in podzavesti, ko pa pride trenutek, se mu povrne kot živa prisotnost.

Člani Tržaškega okteta in njegovi spremljevalci skupaj s takratno senatorko Jelko Gerbčevo, smo čakali v prostorni in precej temačni sobani nekaj metrov po vhodu v Kvirinal, da nas protokolarni možje pokličejo na zasebni sprejem pri predsedniku republike Sandru Pertiniju. Loteval se nas je nemir, ki ga je čakanje še povečevalo. Tudi šef protokola je bil nemiren in sen. Gerbčeva nič manj. Potem je prišlo dramatično sporočilo, da sprejema pri Pertiniju ne bo, ker da je predsednik utrujen in da ima tudi neodložljive državniške opravke.

Bilo je nekaj pred 12. uro 13. junija 1985, zadnji mesec njegovega predsedstva. Počutili smo se nesrečne, razorožene, težko bi opisal tiste dolge trenutke, ko je sen. Grbčeva, vztrajno, kot je znala le ona, vlagala vse svoje moči in zveze, pa tudi prijateljske odnose s predsednikom, da bi do toliko pričakovanega sprejema le prišlo. Potem so si nekaj časa sledila izmenjujoča se optimistična in pesimistična sporočila protokolarcev, ko se je končno s smehom ožarjeni šef protokola vrnil s sporočilom, da nas predsednik republike pričakuje v svoji delovni sobani. Kot gora težak kamen se je odvalil z nas in prožno smo stopali po kvirinalskih stopniščih in hodnikih do predsednikove sobe.

Predsednik Pertini je stal pri vhodu. Zdel se mi je še bolj droban, kot je v resnici bil, utrujen, toda izza debelih očal so se mu svetlikale živahno prodorne oči. Ko smo vstopali, je vsakemu od nas krepko stisnil roko in izrekel dobrodošlico, nakar nas je povabil, naj posedemo okrog njega na fotelje pod veliko tapiserijo nasproti njegove delovne mize.

Ob sebi je hotel imeti predsednika Okteta Borisa Pangerca, sedež na njegovi levici ob mizici je moral ostati prazen, ker je bil namenjen izključno prevajalcu, ki ga pa seveda ni bilo treba. Senatorka Gerbčeva se mu je zahvalila, da si je vzel nekaj dragocenega časa za sprejem Tržaškega okteta in povedala, kako Slovenci v Italiji cenimo in globoko spoštujemo njegov brezkompromisni življenjski boj za zmago svobode, demokracije, za socialno pravičnost, mir in enakopravnost med narodi in ljudmi.

Pertini jo je poslušal pozorno, vlekel svojo nepogrešljivo pipo, tu in tam prikimal in polglasno komentiral: »è vero, è vero«. Potem je bil na vrsti Boris Pangerc s predstavitvijo članov Okteta in nas spremljevalcev. In ko je omenjal naše stremljenje, da bi s pesmijo prispevali k sožitju in prijateljstvu med našimi narodi in sosednima državama, ga je predsednik prekinil in začel spontano govoriti o svojih srečanjih s pokojnim predsednikom Titom in o tem, kako velika osebnost je bil in kako ga je spoštoval kot voditelja boja proti fašističnim okupatorjem za svobodo in mir, spominjal se je sodelovanja med jugoslovanskim in slovenskim narodnoosvobodilnim gibanjem in vodstvom odporniškega gibanja v Severni Italiji, katerega član je bil tudi sam. Ko je nizal svoje spomine, se mi je zdel kar pomlajen, tako je bil iskriv in zavzet.

»No, pa mi boste kaj zapeli, saj ste menda prišli tudi zato,« je nazadnje prekinil pogovor in prepustil besedo Oktetu. Zbrano in pozorno je poslušal Gallusa, pa Merkujevo rezijansko o gori Kanin, Vrabčevo puntarsko Tolmin, italijansko Il Signore delle cime in Pahorjevo partizansko žalostinko Nov cvet in spet sem videl, kako ga je s kar pobožno zbranostjo prevzemala prav ta poslednja. Bil je presenečen: »Slišal sem že mnogo zborov, rad imam ruske pesmi in seveda naše, alpinske še posebno, toda tako dobrega zbora, kot je vaš, še zlepa nisem slišal,« je komentiral in prav nič narejenega ni bilo v njegovi pohvali, nič priložnostno vljudnega, iz njegovih besed je sijala čista iskrenost. Kar ni mogel verjeti, da lahko le osem pevcev zapoje tako ubrano in s takšno glasovno močjo.

Mislili smo že, da se je z zadnjo pesmijo naše srečanje s predsednikom končalo, on pa je še kar naprej sedel, vlekel pipo in spet spodbudil pogovor, kar je dalo priložnost, da ga je ravnatelj GM Adrijan Semen seznanil še s križi in težavami naše glasbene ustanove. Takrat se je spet pokazala njegova odločnost, neposrednost. Vstal je, stopil do telefona na pisalni mizi in zahteval takratno ministrico za prosveto, Falcuccijevo. Ni je bilo, pa je zato dostavil, da se bo že pozanimal. Škoda, nekaj dni pozneje ni bil več predsednik države.

Po dobri uri sproščenosti, ki jo je ustvaril, smo se začeli poslavljati in rokovati, takrat pa je zagledal v ozadju nekam boječo hčerko oktetovega umetniškega vodje Janka Bana, jo poklical k sebi, jo pobožal po laseh in z očetovsko milino rekel: »Pridi, daj mi poljubček.«

Ne vem, morda je edini slovenski otrok, ki je poljubil predsednika Pertinija, kot smo bili Tržaški oktet in mi, njegovi spremljevalci, med zelo redkimi Slovenci iz zamejstva, ki smo bili njegovi gostje na Kvirinalu kot nosilci pesmi, pesem pa je s svojo univerzalno sporočilnostjo iskrenejša od vseh politik.

Seveda smo se tudi fotografirali s predsednikom in mu poklonili spominsko darilo z našega Krasa, izdelek umetnostne obrtnice Bogomile Doljakove, in steklenico dolinskega brinjevca za dobro zdravje. Pertini pa je v Oktetovo spominsko knjigo zapisal: »Bravi e grazie infinite. Affettuosamente, Sandro Pertini, 13. VI. 1985.«

Tržaški oktet prav gotovo nima dragocenejšega spomina, kot je ta na čudovitega, pokončnega človeka, borca in državnika, na katerega je italijanski narod upravičeno ponosen. Vsi, ki smo mu takrat segli v roko in izmenjali z njim besedo, čutimo iskrenost in toplino tega rokovanja še toliko bolj zdaj, ko se je predsedniku iztekla dolga in častna življenjska pot.

JOŽE KOREN

V njem deluje že 16 novih podjetij

Dobri uspehi centra BIC po komaj letu delovanja

Čeprav je od odprtja tržaškega centra BIC (Business Innovation Center) preteklo komaj leto, je do danes našlo v njem »zavetje« kar 16 novih družb oziroma podjetij. Kot znano gre za neke vrste »valilnico« novih podjetniških iniciativ, ki jim BIC s svojimi strukturami pomaga in omogoča, da se postavijo na lastne noge.

Voditelji tržaškega centra BIC - predsednik Francesco Esposito, poverjeni upravitelj Francesco Zacchigna in direktor Salotto - so tako včeraj na posebni tiskovni konferenci opravili obračun rezultatov prvega leta njegovega poslovanja in seveda podčrtali dosežene uspehe. »Inkubator« BIC postaja po njihovih besedah zelo pomemben instrument za omenjenih 16 podjetij, ki vsa delujejo v tehnološko visoko razvitih sektorjih in ki so skupaj vložila kar osem milijard lir investicij ter zaposlila okrog sto ljudi. Prav v teh dneh se bodo storitev centra BIC začela posluževati še druga štiri podjetja, ki se prav tako samofinansirajo, medtem ko se sam center pripravlja, da se bo še pred iztekom leta pripravil tudi za usposabljanje na področju menedžerstva.

Enak model - so na včerajšnjem srečanju z novinarji, ki sta se ga udeležila tudi deželni odbornik za industrijo Saro in predsednik Sklada za Trst Calandruccio, poudarili voditelji BIC - je bil izbran tudi za realizacijo prvega centra BIC zunaj meja Evropske gospodarske skupnosti, in sicer v Kopru. Tržaški BIC pa je bil naprošen tudi za sodelovanje pri uresničevanju načrtov za nove podobne centre, sicer drugačnega modela, prilagojenega razmeram, v sovjetskem Leningradu in v madžarski prestolnici Budimpešti. Poleg tega pa tržaški BIC sodeluje še pri realizaciji tehničnega pola v deželi Veneto.

Dosedanja dejavnost centra BIC vsekakor dovoljuje načrtovati tak podjetniški razvoj, ki bo v centru BIC rojenemu podjetju omogočil popolno osamosvojitev v roku treh let. Poverjeni upravitelj Zacchigna je pri tem dodal, da so med problemi, ki jih bo še potrebno rešiti predvsem vprašanja predfinansiranj, medtem imajo za nastajajoča podjetja velik pomen skladi za raziskovalne dejavnosti. Pri tem si voditelji BIC želijo, da bi center v prihodnosti dobil enak pomen kot ga ima padriški Center za znanstveno in tehnološko raziskovanje oziroma da bi se celo lahko vključil v njegov okvir.

V okviru načrtov za prihodnost pa ima seveda prednost skrb za umestitev podjetij, ki so nastala v centru BIC, na območju dežele FJK. Čimprej bo potrebno zato določiti in pripraviti potrebna območja in jih opremiti z vsemi potrebnimi infrastrukturami. Če namreč želimo spodbuditi samodejni proces podjetniške iniciativnosti - je opozoril Zacchigna - moramo ustvarjati pole homogenih podjetij, ki bodo sposobna pritegniti nove podjetniške pobude v svojem sektorju. Tako je bila na primer nova industrijska cona v zgoniški občini določena za podjetja, ki bodo delovala na farmacevtskem področju, medtem ko pri BIC sedaj razmišljajo o novem polu za visoko razvito elektroniko, za lasersko tehnologijo, za kozmetiko, kmetijstvo in živilstvo itd. Direktor Salotto pa je podčrtal, da bo center BIC še pred koncem letošnjega leta potrojil število zaposlenih v svojem okviru, tako da se bo povečalo za 180 do 200 enot.

Sinoči v Ulici Baiamonti

V čelnem trčenju ranjeni štirje mladi Tržačani

Sinoči ob 21. uri je v Ul. Baiamonti v višini hišne številke 32 prišlo do čelnega trčenja med mini minorjem, ki ga je upravljal 21-letni Massimiliano Bracco iz Ul. Vergerio 12, in mopedom 29-letnega Maurizia Pensa, ki stanuje na Rebri za Rovte 48/1. Dinamika nesreče ni še uradna, vendar kaže, da je Penso zapeljal proti levi in da je Bracco do zadnjega trenutka bil prepričan, da se bo vrnil na svoj pas.

Za Pensa se je spočetka domnevalo, da je zelo hudo poškodovan, v katinarski bolnišnici pa so zdravniki ugotovili, da si je zlomil desno stegnenico in levo kolenó in da bo okreval v dneh mesecih.

V bolnišnico so reševalci RK zapeljali tudi Bracca in njegova dva sopotnika — 22-letnega Marca Tiralonga iz Ul. Montasio 29 in 19-letnega Davida Fegica iz Ul. Montasio 29. Vsem trem so nudili le prvo pomoč, Tiralongo in Fegic bosta okrevala v petih dneh, Bracco pa v dveh tednih.

■ **Na ortopedski oddelek glavne bolnišnice** so predsinočnjim sprejeli tri ženske, ki so se ranile v prometni nesreči, do katere je prišlo okrog 21. ure na križišču med ul. Giulia in Kandler. Vse tri so imele veliko smolo, da so prečkale križišče prav v trenutku, ko je privozil mimo nepreviden voznik in jih podrl. Njegovega imena nam zaradi birokratskih zapletov ni uspelo izvedeti.

V bolnišnico so vsekakor sprejeli 59-letno Lucio Del Fabbro vd. Massi iz Ul. Cologna 41, 59-letno Fulvio Angeli iz Ul. Castagneto 5 in njeno 63-letno sestro Liliano Angeli, ki stanuje v Ul. Cologna 32. V nesreči so si vse tri zlomile nogo, Del Fabbrova pa celo obe in se bo zato morala zdraviti tri mesece. Fulvia Angeli se bo zdravila dva meseca, njena sestra pa 40 dni.

Njihov gost je bil Janko Messner

Hvaležen odmev na Prešernov dan dijakov liceja France Prešeren

Ravnateljica liceja France Prešeren nam je posredovala kopijo prisrčnega pisma koroškega književnika Janka Messnerja, ki so ga bili licejevci povabili v svoj krog 16. februarja, ko so praznovali Prešernov dan. Izredno uspelo prireditev so s pomočjo profesorjev pripravili dijaki z lastnimi močmi, kot se dogaja vrsto let, dokaz o uspehu, ki so ga poželi, pa je tudi pismo, ki ga objavljamo v celoti.

Moje ljube mladenke, moji vrli mladeniči, vi moj up pod Prešernovo streho v Trstu,

hudo mi je, da sem z vašega praznika, posvečenega mojemu literarnemu ustvarjanju, zginil ko kafra na vlak, ne da bi vam bil lahko povedal, kako ste me s svojim kulturnim nastopom osrečili: bil je nesporazum v režiji in bila je stiska za čas.

Ko je prišlo vabilo vaše spoštovane ravnateljice k meni na radiško planoto, naj pridem dol k vam, sem bil prepričan, da vam bom kaj bral in da bomo nato diskutirali. Zgodilo se je drugače: pripravili ste mi tako imenitno presenečenje, takšno literarno slavje, kakršnemu bi Francozi rekli »hommage à Janko Messner«.

Vprašam vas, kateri literarni ustvarjalec ni (vsaj malo) nečimrn. In vprašam vas, kateri na mojem mestu in v moji koži ne bi bil srečen nad vami.

A verjemite mi: še bolj ko na valovju te rahle nečimrnosti in neprekosljivih fonov vaših ognjevitih ROK-ovnjačev (naj mi bo dovoljena politična prigliha: njihov boben pa moj bobnič sta se znašla v istem napetem odnosu, kakršen vlada med Reagonovo, zdaj Bushevo Ameriko in duhovnika-ministra Ernesta Cardenala Nikaragvo!) še bolj torej sem zaplaval na upanja polni viziji: takšen slovenski rod, kakršnega sem srečal v tej vaši šoli, jamči na borzi slovenskega duha in slovenske življenjske volje tudi za jutrišnje in pojutrišnje spodbudne visoke tečaje! Zatulil sem v blago uho vaše ravnateljice: »Kakšna lepa mladina, prosim vas! Kakšna kultura!« In pri tem pomislil na Ivana s Klanca tržaški referat pred 72 leti na tedanjem vašem Ljudskem odru, na njegovo »Očiščenje in pomlajenje«. Gotovo je vedel zakaj je šel z njim v Trst, ne pa v Celovec. In prav tako gotovo ni naključje, da sem doživel jaz, ki Ivanu segam kvečjemu do kolencev, to svoje očiščenje in pomlajenje, ta najlepši praznik svojega literarnega življenja v Trstu, ne pa v Ljubljani.

Kar zadeva vas - in upam tudi mene - ste se že davno »vzdignili iz ponižanja in hlapčevanja, iz sramote in bede v novo, svetlo življenje...« in tako uresničili Cankarjevo napoved. Mi na Koroškem cincamo in krevsamo za vami še zmeraj sključeni, še zmeraj genetično obremenjeni s hipotekami tisočštiristoletnega sosedovanja s surovim imperialističnim germanstvom, s strahom v kosteh pred njegovim »Drangom nach Süden« - »zur Adria«. Vi ste tržaški, mi težaški. Vi gledate skozi okno v svet, mi pa buljimo v visoke Karavanke. Zato marsikateri od nas še zmeraj misli, da se svet na Ljubelju neha, čeprav je že davno skozenj speljan predor za promet z avti! Zato Bog z nami in našim narodnim stokanjem!

Morebiti se mi pozna, da je tekočina v mojih žilah samo pol koroška, pol pa kraševska, podobna vaši. Ne vem. Vem samo to, da me vleče k vam, v vaš kulturni slovenski licej mnogo bolj, kakor pa me je zadrževala Gimnazija za Slovence v Celovcu, ki sem ji rad ušel v zgodnji učiteljski pokoj že pred desetimi leti. In ki me kot literarnega ustvarjalca prav lahko pogreša. Gospod ravnatelj že ve, kaj dela.

Tako kakor tisti dopoldan 16. svečana 1990 v vaši šoli sem se počutil samo še na Ravnah na Koroškem v gimnaziji, ki so jo krstili za Titovo, a je bila v resnici Sušnikova, Bog mu daj večni mir in pokoj: tam so se brale knjige in je bil kar naprej govor o knjigah. Tam smo izdajali dijaške liste in igrali lutke, kakor je to še danes pri vas.

Stisnili ste mi 11. številko Poti v roke. Prebral sem celo skrbno in bi rad govoril z avtorji prispevkov osebno. Še posebno bi rad odgovoril Dani Svetinovi iz 5. b na njenih šest vprašanj na strani 21. Dečla je globoka.

Bodite zahvaljeni za ta lepi dopoldan - vsi po vrsti, kajti vsi ste mi zlezli pod kožo, saj ste me citirali celo uro na pamet ko kakega Prešerna! Vaš dolžnik sem in bom, dokler me spet ne pokličete, da vam bom bral. Seveda iz novih besedil, recimo pesmi. Teh imam vsake sorte: kulturne, ljubezenske (se boste še čudili!) pa pošastno politične pa zidarsko nesramne... Sami boste demokratično odločili, katere bi radi slišali.

Objemam vas vse skupaj - s prijaznimi kolegicami in kolegi vred in z modro ravnateljico - potem pa še vsakega posebej. In čakam vašega vabila.

Vaš Janko Messner alias Pokržnikov Luka

N.B. Za zaključek vašega odličnega kompjutrskega kviza predlagam: Konferansje naj vpraša »Cvekarja«, ali ve kdo je napisal »Krst pri Savici«. Ta mečka in se izmika, ko da nekaj skriva in si ne upa odgovoriti. Ko ga konferansje že tretjič pobara in spodbuja, naj se vendarle spomni, in še ni nič, ga zagrabita tista dva od Securitate in ga odvedete iz dvorane. Ko se z njim čez nekaj časa vrneta, je revež otečen in s krvjo na licu. Eden od teh dveh lopovov stopi pred izpraševalca in de: »Je že priznal, hudič, on ga je napisal!«

gledališča

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Danes, 27. t. m., ob 20. uri (red A) prva baletna predstava CARMEN in BUTTERFLY baletne skupine Teatro Nuovo iz Turina. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

ROSSETTI

Danes, 27. t. m., ob 20.30 bo Duetto 2000 predstavil skupino Compagnia Philippe Genty z delom DESIRS PARADE Philippa Gentyja. V abonmaju odrezek št. 8B. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Ponovitve do 4. marca.

LA CONTRADA - CRISTALLO

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu predstava: MA NON ANDARE IN GIRO TUTTA NUDA Georgesa Feydeaua. Ponovitve do 4. marca.

razstave

V TK Galeriji razstavlja še danes svoja dela FRANC NOVINC. Od jutri dalje bo razstavljal JANEZ MATELIČ do 14. marca.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke v Ul. Filzi 10 razstavlja svoje najnovejše grafike ZORA KOREN ŠKERK.

V galeriji Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 razstavlja do 7. marca milanski slikar PAOLO SANDANO po sledečem urniku: od ponedeljka do sobote od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je do 1. marca odprta razstava akvarelov slikarja MANFREDA MYKA.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 2. marca na ogled retrospektivna razstava GIANNIJA BRUMATTIJA.

V Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 je odprta razstava POMAGAJMO OTROKOM - LIKOVNI UMETNIKI ZA SKLAD MITJA ČUK. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure.

čestitke

Včeraj je DANIELA postala polnoletna. Vse naj, naj ji želi Barbara.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 **Crimini e misfatti**, r.-i. Woody Allen, i. Mia Farrow.
EXCELSIOR - 17.00, 22.15 **Lei, il diavolo**, kom., i. Meryl Streep.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 **L'amico ritrovato**, r. Jerry Schatzberg.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 **Sorvegliato speciale**, i. Sylvester Stallone.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Harry ti presento Sally**, i. Billy Cristal, Meg Ryan.
NAZIONALE III - 16.15, 22.15 **La zia erotica**, i. Marlene Willoughby, □□
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 **Dimenticare Palermo**.
GRATTACIELO - 17.45, 22.00 **Due occhi diabolici**, srh, r. Dario Argento, □
MIGNON - 16.00, 22.15 **La voce della luna**, r. Federico Fellini, i. Roberto Benigni, Paolo Villaggio.
EDEN - 15.30, 22.00 **La cameriera, il maggiordomo, la signora**, □□
CAPITOL - 16.30, 22.10 **Tesoro, mi si sono ristretti i ragazzi**.
LUMIERE - 16.30, 22.15 **Le ragazze della Terra sono facili**, r. Julian Temple, i. Geena Davis, Jeff Goldblum.
ALCIONE - 15.30, 22.00 **Black Rain**, r. Ridley Scott, i. Michael Douglas.
RADIO - 15.30, 21.30 **Giochi impossibili**,porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 5. marca, ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila Giorgio ZAGNONI in Alessandro SPECCHI.

izleti

Zveza upokojencev CGIL Nabrežina-Križ prireja 15-dnevni izlet v Španijo - Costa del Sol - od 18. aprila do 2. maja t. l. Za informacije tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

IV. Zimske igre Sklada Mitja Čuk bodo v nedeljo, 4. marca, v Žabnicah. Prijave za avtobusni izlet in tudi samo za kosilo na sedežu Sklada, Proseška ul. 133, vsak dan od 8. do 10. ure in v baru Prosvetnega doma na Opčinah. Informacije po tel. 212289.

SAZGO in ŠK KRAS
priredita v Športno-kulturnem centru v Zgoniku
VELIKI PUSTNI ŽUR
danes, 27. 2.: **Happy day**
NAGRAJENE BODO NAJLEPŠE IN NAJGRŠE MASKE.

KD F. PREŠEREN iz Boljunca
priredi v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu tradicionalno
PUSTOVANJE
danes, 27. 2.: od 21.00 do 3.00 ples z ansamblom **POMLAD**.
POSKRBLJENO TUDI ZA JEDAČO IN PIJAČO

TK TRŽAŠKA KNJIGARNA
Za Vas pripravljamo
POSEBNO MARČNO RAZPRODAJO
Obiščite nas, ne bo vam žal!
TRŽAŠKA KNJIGARNA **Trst - Ul. sv. Frančiška 20**

KD Fran Venturini
priredi **danes, 27. t. m.**
Otroško pustno rajanje
od 14. do 18. ure
in
Pustni ples
od 20. do 02. ure v prostorih centra A. Ukmar Miro pri Domju.
Igral bo ansambel ZVEZDE.

SKD Barkovlje, Ul. Cerretto 12, prireja
Otroško pustno rajanje
danes, 27. t. m., z začetkom ob 15. uri.
V večernih urah bo
Ples za odrasle
Igral bo duo Noe. Vabljeni!

TK Galerija
UL. SV. FRANČIŠKA 20
Vabimo vas na odprtje razstave
jutri, 28. t. m.
od 17. do 19. ure
slikarja in grafika
JANEZA MATELIČA

včeraj - danes

Danes, TOREK, 27. februarja 1990
PUST

Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 17.48 - Dolžina dneva 11.01 - Luna vzide ob 7.25 in zatone ob 20.46.

Jutri, SREDA, 28. februarja 1990
PEPELNICA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.37 najnižja -43 cm, ob 10.28 najvišja 39 cm, ob 16.31 najnižja -50 cm, ob 22.54 najvišja 55 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,1 stopinje, zračni tlak 1017,2 mb pada, veter 16 km na uro jugovzhodnik, vlaga 71-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Deborah Brandolin, Federico Orlando, Barbara Rupel.

UMRLI SO: 84-letna Rosa Budai vd. Aizza, 79-letna Maria Parovel por. Furlan, 42-letna Milly De Marchi, 89-letna Giovanna Dodich, 91-letna Stefania Pecar vd. Gregori, 81-letni Egidio Dobrigna, 78-letni Dante Pellizer, 88-letna Maria Cavalieri vd. Macchoro, 79-letni Antonio Batic, 87-letna Antonia Dubaz, 69-letni Luigi Zerjal, 81-letni Mario Deste, 80-letni Edoardo Paghi, 79-letni Giovanna Declich, 89-letni Michelangelo Cercato, 92-letna Elvira Perotti, 85-letna Enrichetta Farchy vd. Prister, 59-letni Santo Gojca, 68-letni Mario Gherghetta, 81-letna Maria Comodin, 78-letna Adalgisa Pirioni, 70-letna Maria Cenogovaz vd. Beltram.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 26. februarja do sobote, 3. marca 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. sv. Justa 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Žavlje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Ul. sv. Justa 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Žavlje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Žavlje).
ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

razna obvestila

Zveza sindikata SPI- CGIL za Zahodni Kras in občine Zgonik vabi vse upokojence na praznik včlanjevanja 1990, ki bo v Domu A. Sirk v Križu v ponedeljek, 5. marca, ob 17.30.

razne prireditve

Ritmični odsek organizira v Kulturnem domu na Proseku otroško pustno rajanje danes, 27. t. m., od 15.30 do 19. ure.

Godba na pihala iz Ricmanj obvešča, da bo v pustnem vzdušju obiskala sledeče kraje: danes, 27. t. m., od 12. ure dalje - Ricmanje in jutri, 28. t. m., ob 19. uri - slovo od Pusta.

KD Lonjer - Katinara vabi vse male maske na otroško pustno rajanje, ki bo danes, 27. t. m., od 15. do 18. ure.

ZŽI - UDI Opčine priredi otroško pustno rajanje danes, 27. t. m., od 15. do 18. ure v Prosvetnem domu. Igral bo Kraški trio.

Nabrežinska godba bo ob pustu obiskala danes, 27. t. m., Sesljan, Vižovlje, Trnovco in Nabrežino, da bomo skupaj praznovali kralja Pusta.

ŠD Polet vabi na tradicionalni pustni ples, ki bo v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah danes, 27. t. m., z začetkom ob 20.30. Igral bo ansambel Cvet.

ŠD Grmada Hobles vabi na družabni večer ob priliki otvoritve novega sedeža in predstavitve jamarskega odseka, ki bo 2. marca, ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Mavhinjah.

KD Lipa vabi v soboto, 3. marca, ob 20.30 v Bazovski dom na srečanje ob dnevu slovenske kulture. Sodelujejo otroci, harmonikarji in domači zbor. Vabljeni!

Otroški pevski zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj priredi ob 20-letnici delovanja koncert, ki bo v Srenjski hiši v nedeljo, 4. marca, ob 17. uri. Sodeloval bo dekliški pevski zbor.
Vabljeni!

Družino Dariota Košute je osrečilo rojstvo prvorojenke
MANJE
Srečnima staršema čestita
Godbeno društvo
Vesna - Križ

Potovalni urad
AURORA
sporoča, da so na razpolago programi za
velikončne izlete v London, Egipt, Pariz, Zagreb, Celje, na Bled, Rodos, Palmo in po Dalmaciji.
Informacije in vpisovanja pri Aurori v ul. Milano 20, tel. 60261.

mali oglasi

OSMICA je odprta v Dolini pri Igorju Slavcu. Toči belo in črno vino.

ZAJČJA FARMA V REPNIČU: osmica je odprta.

PRODAMO domač teran. Tel. v večernih urah na št. (003867) 65693.

PRODAM motor CC 125 cagiva elefant, letnik '85 v odličnem stanju. Lit. 1.000.000 lir. Tel. 327342/280397.

PRODAM motor husqvarna WRK 125, letnik konec '88, kakor nov. Tel. (0481)533285.

NUJNO PRODAM fiat 242 v odličnem stanju. Tel. 763387.

IMPORT-EXPORT iz Gorice išče uradnico/ka. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro »Gorica«.

AKACIJEVE kole in drva za kurjavo prodamo. Tel. 421508 od 13.00 do 13.30.

KUPIM hišo v bližini Vipavske doline ali v okolici Sežane. Tel. 226618.

ITALIJANSKA družba s sedežem v Vidmu nudi zaposlitev v lesni industriji in gradbiščih osebju z lastnim prevoznim sredstvom. Zahteva se znanje italijanskega jezika, resnost, starost pod 30 letom, takojšnja razpoložljivost. Tel. na št. (0432) 503131.

PRIDNO in vestno prodajalko išče trgovina oblačil. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Prodajalka".

MLADA tričlanska družina išče v najem srednje veliko stanovanje v Trstu ali okolici. Tel. na št. 382547 v večernih urah.

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz angleščine. Tel. 229234.

prispevki

V spomin na drage starše, brata in sestro daruje hči Dora Barut 20.000 lir za KD V.Vodnik.

tržno obvestilo

KREM01/4

Iz Basla zadnje odkritje

Lasje so švicarska novost

MILAN — Vse večji pritisk povpraševanja in hitra razprodanost maloštevilnih primerkov novega preparata proti izpadanju las. Tako se dogaja v Švici, v bližnjem kantonu Ticino, kjer so lekarnarjem, zasipanim od povpraševanja častilcev gostega lasišča, v kratkem času pošli vsi primerki proizvoda, ki so ga imeli na zalogi (in ki ga je od nedavnega moč najti tudi v Italiji).

Proizvod prihaja prav iz Švice, točneje iz Basla. Raziskovalni laboratoriji LABO so izdelali kozmetično vrsto preparata z 0,84-odstotno raztopino neke nove sestavine, in sicer nikotenila za zunanjo rabo.

Kot kaže, gre za neko najnovejšo, izredno odkrtije proti izpadanju las, ki ponuja to prednost, da ne povzroča škodljivih stranskih učinkov. Edina ugotovljena nevšečnost je ta, da koža na mestu, kjer je bil preparat apliciran za kako uro pordi.

Proizvod je testiral in preveril njegovo učinkovitost profesor Fink s Therapy Performance Research Institute v Erlagnu.

Ta nov čudež raziskovanja se že nekaj tednov nahaja tudi v nekaterih italijanskih lekarnah, potem ko so ga novice, ki so prihajale iz Švice, ponesle tudi v mnoge druge evropske države.

menjalnica

26. 2. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1246,750	1235.—
Nemška marka	739,260	736,50
Francoski frank	218,740	216,50
Holandski florint	656,960	654.—
Belgijski frank	35,520	35.—
Funt šterling	2119,650	2100.—
Irski šterling	1964,600	1945.—
Danska krona	192,510	190.—
Grška drahma	7,842	7,40
Kanadski dolar	1040,900	1000.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	8,392	8,20
Švicarski frank	841,950	837.—
Avstrijski šiling	105,020	104,40
Norveška krona	191,850	189.—
Švedska krona	204,130	200.—
Portugalski eskudo	8,417	8.—
Španska peseta	11,502	11.—
Avstralski dolar	954,600	900.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1512,600	—

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Zanimiv profil mladega umetnika današnjega časa

Figura umetnika se je v zadnjih letih bistveno spremenila. Literatura nam prinaša dokaj romantično sliko revnega umetnika, ki živi v podstrešju, je prej lačen kot sit in žrtvuje ali posveča svoje življenje najčistejši umetnosti, ne da bi ga mikala uspeh ali slava. Slika, ki nam jo ponudi anketa univerze v Bologni, je povsem drugačna. Vzorec je predstavljalo 400 mladih udeležencev bienala z naslovom Mladinska kulturna proizvodnja. Mladi umetniki, ki so jih anketirali in ki so sodelovali na bienalu v Bologni pred dvema letoma, prihajajo iz sedmih evropskih držav, v glavnem iz sredozemskega območja.

Osebna izkaznica sodobnega umetnika naj bi bila sledeča: ima dobro izobrazbo, živi v mestu, je profesionalen, dokaj strpen, rad potuje, izhaja iz srednjih ali srednjevisokih slojev, uradne ustanove ga rade spregledajo. Večina odklanja uradno politiko, 17 % je tudi izjavilo, da jim je politika zoprna in da jih odvrača, kljub temu se zanimajo za politične tokove, v koliko jih zadevajo. Zavedajo se svoje identitete umetnika, ki jim je tudi zelo pri srcu. Zaradi tega ne odklanjajo tržišča, nasprotno, skoraj polovica skuša spoznati tržišče in prodreti nanj s svojimi deli. 48% se zanima za alternativna tržišča.

Pier Paolo Giglioli, docent sociologije na DAMS in vodja skupine, ki je opravila raziskavo, je pojasnil časnikarjem, da so to »umetniki, ki so mladi«, ne pa »mladi umetniki«. Večina (kakih 45%) vsaj osem let že resno dela na svojem področju in se je opremila z dovršenim tehničnim znanjem. V resnici gre za strokovno usposobljene mlade ljudi, ki imajo težave edino z institucijami. Uradne ustanove se namreč ne ukvarjajo z njimi, odklanjajo jih, kaj še, da bi jim pomagale, ko jih zaprosijo za podporo. Tak odnos predstavlja dejanski problem, ki izdaja šibkost uradnih institucij v mnogih državah in ki ga je mogoče odpraviti le s temeljitimi posegi.

Največja lahkoglasbena prireditev v Italiji slavi štiridesetletnico

Drobci iz zgodovine sanremskega festivala

Sanremski festival, nad katerim se bo jutri zvečer dvignil zastor, praznuje svoj 40. rojstni dan. Lahko bi takoj začeli z natolcevanjem in rekli, da je ta kljub vsemu najpomembnejša lahkoglasbena prireditev nekoliko postarana. Pravzaprav pa ji moramo mimo vseh polemik, ki si jih brez dvoma zasluži, priznati, da je v štiridesetih letih dokazala neobičajno vzdržljivost, ki ji jo ob samem začetku ne bi bil prav nihče prisodil. Nekateri celo trdijo, da se je pomladila in da se vseskozi uspešno obnavlja.

Ob prvi izvedbi leta 1951 je festival premogel samo tri protagoniste - »kraljico« Nillo Pizzi, Achilleja Toglianija in Duo Fasano, ki so predstavili vseh dvajset popevk, med njimi seveda tudi *Grazie dei fiori*, ki je odnesla prvo nagrado. Povezovalec je bil slavni Nunzio Filogamo, ki je kasneje vodil festival še trikrat. Šele leta 1955 so začeli posamezne popevke vezati tudi na posamezne izvajalce, iz česar se je rodil ali izrodil nesporazum, da je zmagovalec festivala pevec, ne pa popevka. Zmagovalec 5. festivala je bil Claudio Villa, ki je še vedno festivalski rekorder, skupaj z Domenicom Modugnom: oba sta namreč zmagala na štirih festivalih. Villa je dosegel tudi rekord prisotnosti, saj je nastopal trinajstkrat, letos bo ta rekord izenačila Milva. Sledita jima Modugno z enajstimi nastopi in Pino Donaggio z desetimi. Največkrat je festival napovedoval Mike Bongiorno - kar desetkrat, s štirimi prisotnostmi se ponašata Nunzio Filogamo in Pippo Baudo.

Če še nekoliko pobrskamo po zgodovini te najbolj »ljudske« glasbene prireditve v Italiji odkrijemo še marsikaj zanimivega. Omenili smo že popevko, ki je zmagala na prvem festivalu. Leta 1958 je predstavljala prijetno novost Modugnova *Nel blu dipinto di blu*, ki je doživela velik uspeh tudi izven Italije. Dve leti kasneje je razburil duhove Totò, ki je izstopil iz festivalske komisije. Tedaj je zmagala *Romantica* Renata Rascela. Sedem let kasneje je festival tragično označila smrt Luigija Tenca.

Mimo teh drobnih podatkov pa je festival doživljal razvoj, ki mu ga je vsiljeval čas. Iz prireditve, ki ni presegala prijetnega večera v razkošnejšem salonu, se je razvil v srečanje pevcev, v tekmovanje, pri katerem so se postoma začeli biti interesi diskografskih hiš. Čar in obveznosti mu je nadela tudi televizija, ko je začela s svojimi prenosi. Vseskosi pa se je pletla diskusija, ali je festival le odraz dogajanja na lahkoglasbeni sceni ali uspe tudi vplivati na ustvarjalnost na tem področju. Res je, da prvo mesto na festivalu ni vedno zajamčilo popevkam uspeha med širšim občinstvom, istočasno so se nekatere popevke uveljavile ne glede na uvrstitev. Zgovoren primer je *4 marzo 43* Lucia Dalle, ki se je leta 1971 uvrstila samo na tretje mesto, medtem ko je prvo mesto zasedla sicer prijetna, a prav gotovo že pozabljena *Il cuore di uno zingaro*. In že smo pri vprašanju italijanske avtorske pesmi. Prav leta 1971 je tedanji organizator Radaelli nekoliko pikro trdil: »Festival prav gotovo ne odklanja kulture, prej bi lahko rekli, da kultura odklanja festival.« Res je, da so najuglednejši predstavniki italijanske avtorske pesmi večkrat sodelovali na festivalu. Marsikdo se spominja prisotnosti Endriga, Paolija, Gaberja, Dalle, Ferrija. Res pa je tudi, da so se posebno v zadnjih letih radi izogibali festivala. Tedanje izjave Redaellija so očitno skušale prikriti šibkost festivala, ki se je pokazala tudi v slavnem 68. letu. Lahko bi trdili, da se je tudi na festivalu pojavilo nekaj protestnih pesmi, prej pa bi morali točno opredeliti termin, ki je nekoliko ohlapen. Giganti so res pogumno veleli *»dajte cvetja v svoje topove«*, spretni Mogol je tedaj ponudil popevko *Rivoluzione*, vse to pa še ne pomeni, da se je festival v 40. letih, vsaj kar se tiče vsebine pesmi, bistveno spremenil: ob nujnih in vsega spoštovanja vrednih izjemah še vedno prevladujejo sentimentalne, včasih rahlo jokave in predvsem ljubezenske pesmi. Zmaga Adriana Celentana leta 1970 s popevko *Chi non lavora non fa l'amore* je samo potrdila, da skuša festival vseskozi zadovoljiti dobromisleče ali da odraža okus, ki ni posebno prefinjen.

Mimo polemik, pripomb, pomišljanj in razmišljan pa je pred vrati letošnji festival. O finančni plati prireditve smo poročali pred nekaj dnevi. Nov je samo podatek glede cvetja, ki bo krasilo Palačo cvetja ali Palafiori: vrednost razstavljenega cvetja znaša okroglih 300 milijonov, samo za delo ob gredicah pa so potrosili 25 milijonov. Protagonist tega valčka številk je vedno organizator festivala Adriano Aragozzini, ki ga je včeraj neka revija nadvse zahrbtno napadla na strogo zasebnem področju: objavila je namreč nekaj starih slik in podatke o sodnih pustolovščinah, ki jih je Aragozzini doživel pred mnogimi leti. Precej bolj odkrita in zato prijetna je igra Piera Chiambrettija, ki bo istočasno s festivalom začel s svojo satirično-zabavno oddajo *Prove tecniche di Festival*. Iznajdljivi komik se je v teh dneh preselil v hišico nedaleč od Palače cvetja in bo do konca prireditve gost starejših upokojencev. Tako bo lahko nemoteno opazoval dogajanje in bil dovolj blizu. Vsekakor si bo moral preskrbeti nadvse učinkovite preobleke, ker mu organizatorji ne bodo olajšali nobenega podviga. Svoje sodelovanje je potrdil tudi Renato Pozzetto, ki je istočasno poudaril, da bo nadvse diskreten, saj bo samo ponavljal v komični obliki nekatere popevke. Johnny Dorelli, pravzaprav veteran, ki se lahko postavlja, da je doslej sodeloval kot pevec kar devetkrat, namerava prepustiti napovedovanje Gabrielli Carlucci in se posvetiti edino stiku z občinstvom.Pa še drobna cvetka v številkah. Scenograf Bertacca je izdal, da znaša strošek za scenografijo milijardo in 600 milijonov, od tega pa je 80 odstotkov terjalo samo delo za pripravo primernega okvira 40. festivalu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Creature grandi e piccole
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Piacere RAI 1
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Variete: Occhio al biglietto
14.10 Dokumentarec: Kvarkov svet
15.00 Italijanska kronika - Kronika motorjev
15.30 Tednik: A Nord a Sud
16.15 Mladinska oddaja: Big!
17.35 Odprti prostor
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.40 Kviz: Lascia o raddoppia?
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Tednik: TG 1 - Sette
21.30 Variete: Biberon
22.35 Dnevnik
22.45 Dokumentarec: Atlante
23.35 Košarka: pokal pokalnih zmagovalcev Paok Solun-Knorr Bologna
0.15 Dnevnik in vreme
0.30 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.50 Dok.: Rojstvo abecede

RAI 2

7.00 Otroški variete: Patatrac in risanke
8.30 Nadaljevanka: Capitol
9.30 Tečaja angleščine in francoščine za otroke
10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Diogenes, Gospodarstvo
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 15.45 Tutti per uno
16.05 Nanizanka: Cuore e batticuore
17.00 Vesti in Iz parlamenta
17.10 Rubrika: Tutto sul Due - Zdravnik neposredno
18.20 Športne vesti
18.35 Nanizanka: Faber
19.25 Aktualno: Rosso di sera
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 Film: Quarto protocollo (krim., ZDA 1987, r. John Mackenzie, i. Michael Caine, Joanna Cassidy)
22.35 Dnevnik in dosje
23.35 Dnevnik, vreme in horoskop
23.55 Film: Il Kentuckiano (pust., ZDA 1955, r-i. Burt Lancaster)

RAI 3

12.00 Dokumentarec: Meridiana - Fisica e senso comune, Chimica in laboratorio, Veleggiando sottocosta, Il vento nelle mani
14.00 Deželne vesti
14.30 Drobci
14.55 Videosport: nogometni turnir Viola in plavanje
17.00 Nanizanki: Valerie - Una donna matura, 17.30 Vita da strega - Due Darrin per Samanta
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.30 BlobCartoon
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Variete: Prove tecniche di Festival
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 TV proces: Terzo grado (vodi Piero Craveri)
22.00 Dnevnik - nocoj
22.15 Film: Lolita (dram., VB-ZDA 1962, r. Stanley Kubrick, i. James Mason, Shelley Winters)
0.50 Dnevnik - v kiosku

TV Ljubljana 1

8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školjke, 9.30 Šolska TV - Zgodba iz življenja rastlin, 9.55 Kraško površje
10.20 Oddaja o športu: Sedma steza (pon.)
10.35 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Žarišče (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.50 Mozaik. Šolska TV: Zgodbe iz življenja rastlin - Ples ptic in vampirjev, 17.15 Kraško površje
17.40 Trio kitar
17.55 Spored za otroke in mlade: Lonček kuhaj - Zeliščna juha, 18.05 Ex libris - Ob 200-letnici slovenskega gledališča
19.05 Risanka in TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Odmevi v temi (J. Wambaugh, r. Glenn Jordan, i. Peter Coyote, 4. del)
20.55 Toti pust
21.20 Peter's Pop Show
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Video strani

TV Koper

13.45 Nogomet - argentinsko prvenstvo
15.30 Nočni boks
16.15 Oddaja o športu: Juke Box - Zgodovina športa po želji
16.45 Košarka NBA
18.15 Wrestling Spotlight
18.45 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Žarišče
20.30 Nočni boks - posebna oddaja
21.30 Oddaja o odbojki: Supervolley
22.15 TVD Novice
22.25 Rubrika: Obiettivo Sci
23.25 Rubrika: Eurogolf
0.25 Nogomet - špansko prvenstvo

TV Ljubljana 2

18.10 Svet športa
19.00 Ljudski plesi iz Vzhodne Štajerske
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Portret skladatelja: Maurizio Kagel
22.00 Poskusni satelitski prenosi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 7.40 Pravljica; 8.10 Najdaljša pot; 8.35 Južnoameriška folklora; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Veliki uspehi Beatlesov; 9.40 Dramatizirana glosa; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Biti človek; 12.20 Priljubljene melodije; 12.40 Z zborovske revije Naša pesem; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (41. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Nenavadni pogovori; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za karneval; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Glasbeni program; 8.00 Razglednica; 8.20 Program plus; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Tikajmo se; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Pismo iz...; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 15.00 Srečanja; 16.45 Made in YU; 16.10 Kviz; 17.00 Srečanje z...; 17.05 Bubbling; 18.00 Koncert; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato brez prekinitve Nočna glasba.

CANALE 5

7.10 Nanizanke: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat, 10.00 I Jefferson
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo é giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.35 Film: Voglia di vivere (dram., It. 1989, r. Lodovico Gasparini, i. Dominique Sanda, Tomas Milian)
22.30 Dosje konec stoletja: Očetje korajža
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.05 Variete: Striscia la notizia (pon.)
1.20 Nanizanki: Lou Grant, 2.20 Bonanza

RETE 4

7.50 Nan.: Il Virginiano
9.20 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.15 Aspettando il domani, 11.10 Così gira il mondo
12.00 Nanizanka: Strega per amore - Il più grande showman
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Topazio, 15.20 La valle dei pini, 15.50 Veronica il volto dell'amore, 16.45 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore
18.30 Variete: Star 90
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Mai dire sì
20.30 Film: Bandolero! (vestern, ZDA 1968, r. Andrew McLaglen, i. James Stewart, Raquel Welch)
22.30 Film: Uomini (kom., ZRN 1985, r. Doris Dorrie, i. Heiner Lauterbach, Ulrike Kriener)
0.25 Film: I perfetti gentiluomini (kom., ZDA 1978, r. Jackie Cooper, i. Lauren Bacall)
2.15 Nanizanka: Dragnet

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Caffèlatte in risanke
8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper - Notte di luna piena, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York - Tocco di classe, 12.35 Chips - Percorso catastrofico, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanka: Batman
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanki: Arnold, 18.35 L'incredibile Hulk - Operazione A.G.D.4
19.30 Variete: Tutti Salvi a San Remo (vodi Francesco Salvi)
20.00 Risanke: Bobobobs
20.30 Variete: Carnevale su ghiaccio (vodi Umberto Smaila)
22.30 Nanizanka: I-Taliani
23.00 Dokumentarec: Sorrisi e filmini
23.10 Šport: Settimana gol
0.10 Italijanske smešnice
0.20 Nanizanki: Star Trek, 1.20 Kronos

ODEON

12.30 Nan.: Quattro in amore
13.00 Otroški variete: Sugar, vmes risanke
15.00 Nadaljevanke: Senora, 16.00 Pasiones, 17.00 Mariana, il diritto di nascere
18.00 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo
18.30 Dok.: Človek in zemlja
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke in smešnice
20.20 Film: Divorzia lui, divorzia lei (kom., VB 1973, r. Waris Hussein, i. Liz Taylor, Richard Burton)
22.30 Film: Sbirri bastardi (krim., VB 1978, r. Tom Clegg, i. John Thaw)
0.30 Nan.: Un salto nel buio

TMC

10.15 Nanizanka: il giudice
10.45 Nad.: Gabriela
11.30 Aktualno: Ženska TV, Ogledalo življenja
13.30 Dnevnik in šport
14.30 Clip clip
15.00 Risanka: Snack, nato nanizanka Segni particolari - genio
16.00 Film: Furto su misura (kom. ZDA 1962, r. G. Marshall, i. Rita Hayworth)
17.45 Aktualno: Ženska TV
19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Igre in kvizi: La coppia del mondo
21.30 Mednarodni prenosi
22.20 Rubrika o motorjih
22.50 Vesti in šport
23.05 Nogomet: Guadalajara-Kostarika (iz Los Angelesa)

TELEFRIULI

11.30 Nanizanki: Boys & Girls, 12.00 Detective in pantofole
12.30 Potovanje po Italiji
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: James
15.00 Music box
17.15 Nadaljevanki: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubriki: Dan za dnem, 20.00 O obrtništvu
20.00 Nanizanka: La grande barriera
20.30 Variete: Buinesere Friul (vodi Dario Zampa)
22.30 Šport in šport
23.30 Nočne vesti in News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

O problemu razpravljali v pokrajinski komisiji za kulturo

Omejevanje zaposlovanja vir težav tudi na Pokrajini

Pred nekaj dnevi smo poročali o težavah z osebjem, ki jih imajo na Goriški občini zaradi odlokov o omejevanju javnih izdatkov tudi z zmanjšanjem zaposlovanja v javnih ustanovah. Podobne probleme imajo tudi na Pokrajini, kot so te dni ugotavljali na seji komisije za kulturo, ki ji predseduje svetovalka Aleksandra Devetak. Na seji, ki sta se je udeležila tudi odbornika za kulturo Panzera in šolstvo, Špacapan, so sicer prvenstveno obravnavali šolske probleme, pri tem pa niso mogli mimo ugotovitve, da pomanjkanje osebja prinaša težave tudi na šolskem področju.

Govor je bil o delovanju tehničnega trgovskega zavoda "Einaudi" v Štarancanu in nerešenih problemih na tej šoli. O tem je predstavnike Pokrajine podrobneje informiral ravnatelj, ki se je udeležil zasedanja komisije na povabilo predsednice. Mimo specifičnih problemov tega zavoda (ureditev prometa v neposredni okolici šole, pomanjkanje še nekaterih učilnic) pa so poglobili vprašanje pomožnega osebja, ki ga močno občutijo tako na zavodu Einaudi, kot tudi v drugih šolah, ki so v pristojnosti goriške pokrajinske uprave.

V razpravi so ugotovili, da je Pokrajina, tako kot druge krajevne ustanove vklenjena v toge in protislovne državne predpise, ki ji po eni strani nalagajo dolžnost, da nudi šolam pomožno osebje, po drugi pa ji preprečujejo zaposlovanje novega osebja. Število na novo zaposlenih je zato precej manjše celo od števila uslužbencev, ki odhajajo v pokoj. To stanje je v nekaj letih privedlo do zaskrbljujočih posledic: od predvidenih 250 uslužbencev jih na Pokrajini danes manjka več kot šestdeset.

Na seji so ugotovili, da je pokrajinska uprava v prejšnjih letih vedno obdržala število osebja v povprečju, ki je predvideno glede na število prebivalstva, medtem ko so mnoge uprave drugod po državi pretirano napihovale svoje organike. Danes, ko so se pogoji spremenili, Pokrajina drago plačuje preveč vestno spoštovanje predpisov.

Da stanje ni več vzdržno, dokazujejo večkratni pozivi Šolskega skrbništva in celo Prefekture, naj pokrajinska uprava reši probleme pomanjkanja pomanjkanja pomožnega šolskega osebja. Toda to v danih pogojih ni mogoče, ugotavljajo na Pokrajini. Pokrajinski svet je na svoji zadnji seji med drugim tudi pooblastil upravo, naj zaprosi predsedstvo vlade, da izjemoma dovoli večje število zaposlitev za kritje najnujnejših potreb. Upati je, so ugotovili na seji komisije za kulturo, da bosta Šolsko skrbništvo in Prefektura posegla na lastnih ministrstvih v Rimu, da bi bila prošnja sprejeta.

Na zasedanju komisije za kulturo so nadalje porazdelili kulturnim društvom in ustanovam še nekaj dodatnih prispevkov v smislu deželnih zakonov št. 68 in 15, odobrili pa so tudi lestvico za dodelitev štipendij dijakom, ki obiskujejo zavode Žiga Zois, Fermi v Krminu, ter kmetijski zavod "Paolino d'Aquileia" v Gradišču.

Akcija za pomoč palestinskim otrokom

Skavti AGESCI in združenje ARCI prirejajo jutri ob 20.30 v dvorani bivšega župnišča kapucinov v Gorici srečanje na temo "Salam ragazzi dell'olivo". Gre za širšo akcijo, ki jo člani obeh skupin vodijo že nekaj časa tudi v naši pokrajini in ki želi nuditi boljše življenjske razmere palestinskim sirotam. Na jutrišnjem večeru bodo pojasnili, kaj mora storiti družina, ki želi posinoviti mladega Palestinca.

Skupina AGESCI prireja v ponedeljek, 5. marca, ob 20.30 v župnišču "Pastor Angelicus" v Ul. Rabatta srečanje na temo vzgoje otrok med 12. in 16. letom. Predavala bosta psiholog Armando Vidoni in Paolo Toso.

Bivši predsednik je naše kraje obiskal leta 1983

Goriški ljudje žalujejo ob Pertinijevi smrti

Na sedežu PSI sprejemajo podpise v žalno knjigo

Vest o smrti »predsednika vseh Italijanov« Sandra Pertinija je globoko in žalostno odjeknila tudi v Gorici, ki jo je Pertini obiskal oktobra 1983. »Tovarišli«. Iz hale tržiške ladjedelnice se je sprožil dolg, topel aplavz. Tako se je zgodilo 4. oktobra leta 1983, ko je Pertini, mimo vsakega protokola, nagovoril delavce tržiške ladjedelnice. Vzklikov "Sandro, Sandro« ni bilo konca. Tako je bilo tudi nekaj ur kasneje v Gorici, ko je Sandro Pertini, ponovno mimo vsakega protokola, zapustil Prefekturo in peš med ljudmi šel do županstva.

Goriški župan Scarano je o Pertiniju povedal, da mu bo ostala v spominu njegova velika humanost in lahkota, s katero se je približeval ljudem, se z njimi pogovarjal in jih nadvse ljubil.

Po vesti o smrti bivšega predsednika se je na izredni seji sestal pokrajinski odbor PSI. Tajnik Luciano Pini je spregovoril o Pertiniju kot politiku in človeku in se ga spomnil predvsem kot enega glavnih protagonistov sodobne italijanske zgodovine. Potem ko je podčrtal priljubljenost, ki so mu jo izkazali tudi ljudje z Goriške ob njegovem obisku, je Pini ugotovil, da bo ostal Pertini zgled ne samo za socialiste, marveč za vse državljane. Njegova sposobnost razumeti in predstavljati ljudstvo - in to v težkih in obenem dramatičnih trenutkih, ki so se vrstili med sedemletnim predsedniškim mandatom - bo ostala kot trajen znak njegove velike osebnosti.

Na sedežu PSI so včeraj mnogi politični predstavniki, med temi tudi delegacija SKGZ, in preprosti ljudje s podpisom v žalno knjigo izpričali spoštovanje do spomina pokojnega predsednika. Žalna knjiga bo na sedežu socialistične stranke (Korzo Italia 90/1) na razpolago tudi danes in v prihodnjih dneh.

razna obvestila

KD Oton Župančič vabi na otroško pustno rajanje danes, 27. t. m., ob 15. uri v domu Andreja Budala v Štandrežu.

Otroško pustovanje KD Sovodnje bo danes ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

KD Briški grič prireja danes, 27. t. m., v domu na Bukovju ob 18. uri otroško pustno rajanje in ob 20.30 pustni ples za člane. Prijave po telefonu na št. 884178, 884182 ali 390247.

Družba se dobi danes, 27. t. m., ob 20. uri v gostilni Abruzzo.

SPD Gorica priredi v četrtek, 1. marca, ob 20.30 v predavalnici knjižnice D. Feigel v Križni ulici večer o Doberdobskem krasu in o zanimivostih rastlinskega in živalskega sveta. Z diapozitivi in spremno besedo se bo predstavila skupina ljubiteljev iz Doberdoba.

KD Danica sklicuje v petek, 2. marca, ob 19. uri sejo v kulturno-športnem središču na Vrhu. Vabljeni odborniki društva, zadruge in VZPI-ANPI.

KD Jezero v sodelovanju z Delavsko univerzo iz Nove Gorice prireja tečaj ruščine za začetnike. Vpisovanje in informacije pri Karlu Černicu (tel. 78100).

KD Oton Župančič priredi v soboto, 3. marca, družabnost ob 8. marcu. Informacije in vpisovanja pri Marti, tel. 21407.

Ženski odsek KD Danica prireja 10. marca srečanje ob dnevu žena v kulturno-športnem središču na Vrhu. Vpisujejo (do 8. marca) Boža, Bojana in Irena.

Slovenske sekcije VZPI-ANPI na Goriškem prirejajo 24. marca srečanje v hotelu Sabotin v Solkanu. Vpisovanje pri predsednikih sekcij do torka, 20. marca.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Turner e il casinaro«.

VERDI 18.00-22.00 »Crimini e misfatti«. Igra Woody Allen.

VITTORIA 17.30-22.00 »La zia in calore, lady Godiva«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Non guardarmi, non ti sento«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom, mala dvorana) 18.00 »Umazani ples«, 20.00 »Nedotakljivi«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Rdeča vročica«.

DESKLE 19.30 »Sex, laži in video«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Dr. Rita Bassi - Ul. Don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna - Ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Dr. Rita Bassi - Ul. Don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna - Ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

Pri Smrekku razpravljali o javni rabi slovenščine

Na zadnji seji SMReKK-a so člani analizirali učinke in odzive na okroglo mizo o dvojezični simboliki. Tajnik R. Cotič je sintetiziral glavne namene pobude in razmišljal o tem, kako je javnost nanjo reagirala, predvsem pa kako je o njej poročalo naše časopisje. Splošno mnenje prisotnih je bilo, da pobuda še ni dala otipljivih rezultatov, vendar je vsekakor povzročila določeno zanimanje oz. dober del slovenske javnosti je kritično ocenil današnje stanje.

V zvezi s to problematiko je člane SMReKKa še posebno prizadela novica, o kateri so poročala razna javna občila, da bodo postavljene posebne železne oznake in tablice na gostilne in kmetije briškega območja z napisom: "Bottega del vino". Taki naj bodo simboli oz. tako naj se predstavi svetu področje od Oslavja in Števerjana pa do Jazbin in Plešivega. Ob podobnem primeru so se na Tržaškem Krasu tamkajšnji slovenski gostilničarji in tudi organizacije dosledno borili za postavitev slovenskih napisov na tablah, ki vodijo gosta po "poti terana", so ugotovili.

Člani SMReKK-a so ob koncu izrazili upanje, da bo tudi v Goriških Brdih prišel na dan ponos slovenskih vinogradnikov in gostilničarjev, saj napis "Bottega del vino" siromaši ta prostor (v vsakem smislu) in nas same.

Obnovljen center Mondo operaio

Kulturni center "Mondo operaio" je po daljšem premoru obnovil svojo dejavnost. Tako so pred kratkim obnovili upravne organe in se dogovorili o smernicah delovanja. Center je odprt doprinosu levo in napredno usmerjenih ljudi. Obnovitev dejavnosti, pravijo, je v tem trenutku še posebej pomembna spričo krize ideologij in globljih, predvsem pa hitrih sprememb v evropskem prostoru.

Dejavnost kulturnega centra bo, kakor piše v tiskovnem poročilu, usmerjena tudi na spremljanje krajevnih dogajanj s ciljem stalnega preverjenja kakovosti v politiki. Za predsednico Centra je bila na obnovitvenem zboru izvoljena Rosamaria Fontana Forzi.

V Cerknem je zasedal pripravljalni odbor

Priprave na praznovanje 100-letnice Franceta Bevka

V Cerknem se je sestal pripravljalni odbor za praznovanje 100-letnice rojstva Franceta Bevka in se podrobno seznanil z vrsto pobud, ki jih bodo povsod na Primorskem pripravili, da bi počastili spomin na pisatelja in borca za narodno svobodo.

Osrednja slovesnost v okviru Bevkovega leta, ki naj bi ga proglasili v vsej Sloveniji, bo 16. septembra v Zakojci na Cerkljanskem. To naj bi bil osrednji vseslovenski ljudski kulturni shod. Program dneva, ki naj bi ga v celoto povezoval in umetniško prikrojil Janez Povše, pa bi se začel v kasnih dopoldanskih urah z odprtjem dveh razstav v Bevkovi domačiji ter s slavnostnim nagovorom. Popoldanski del pa bi bil kulkturno-ljudskega značaja.

Za to osrednjo in vse druge prireditve, ki jih bodo pripravili na obeh straneh meje, so sestavili operativni odbor, ki mu načeljuje Sergij Pelhan. Ob tem so imenovali še štiri pododbore, v katerih so Samo Bevk, Marjan Tavčar, Slavica Plahuta, Slavica Bric, Ivan Leskovec, Alenka Saksida, Edo Špik, Janez Povše, Rajko Slokar, Branko Marušič, Stane Bačar, Silvij Šinkovec, Zorko Debeljak, Edvard Abram, Rafko Mavri, Ingrid Orel, Vojko Cuder, Rudi Pavšič, Ivan Seljak, Anton Vencelj in Tomaž Pavšič.

Ob osrednji proslavi bo v tem letu potekala tudi cela vrsta prireditev, s katerimi se bodo spomnili na Franceta Bevka. S tem v zvezi so na srečanju pripravljalnega odbora apelirali predvsem na šole, da bi se na primeren način spomnile na obletnico pisateljevega rojstva. Tudi izdajateljska dejavnost bo pozorna na to obletnico in pri raznih založbah napovedujejo izid Bevkovih del.

Kar zadeva pobude v zamejstvu, ni še izdelanega projekta, čeravno bi kazalo pripraviti večjo, osrednjo prireditev, kot se je to zgodilo pred leti z Gregorčičevo proslavo. S tem v zvezi bi veljalo tudi razmisliti, da bi prišlo do sodelovanja Kulturnih domov in da bi v skupnem prizadevanju organizirali kakšno gledališko predstavo ali recital.

Prav bi bilo, tako so ugotovili na srečanju v Cerknem, da bi se tudi zamejske šole na kakšen način vključile v proslavljanje Bevkovega leta. Predvsem pa bi bilo primerno, da bi se ob tej obletnici storilo vse, da bi se vzpodbudilo posameznika, da vzame v roke Bevkovo knjigo in jo prebere.

pismo uredništvu

Predstavniki borčevskih organizacij o potrebi po odpravi narodnostne mržnje

Predstavniki borčevskih združenj in zveze bivših deportirancev so nam poslali v objavo še eno pismo v zvezi s pomazanimi napisi, spomenikom deportirancem ter v odgovor na ponovne očitke Lege Nazionale v pismu italijanskemu dnevniku.

Glede na neomikano dejanje ob pomazanju prometne table v Štandrežu ponovno poudarjamo našo obsodbo, tako kot smo svojčas obsodili pomazanje, domnevamo da s strani italijanskih elementov, pročelja cerkvice sv. Ivana in sedeža kulturnega društva v Podgori.

Kar pa zadeva spomenik deportirancem, nismo mislili, da pomeni v demokratični ureditvi odgovor - menimo olikan - na misel predsednika Lege Nazionale v Gorici, s tem da smo ga spomnili na nekaj zgodovine izpred maja 1945 ter opredelili vzrok izbire kraja za spomenik, »ne sprejemati svobode izražanja misli izvoljenega predsednika nekega združenja«.

Seveda smo razumeli misel Lege Nazionale. Toda lahko res trdimo z vso gotovostjo, da so vsi italijanski državljani slovenskega porekla vseh starosti, med njimi mnogi katoličani, ki so jih deportirali z njihovih domov in celih vasi, umrli, kot meni gospod Tunini, »za zatiralni komunizem in za Jugoslavijo«, ali pa samo, ker so bili antifašisti in slovenskega porekla? Ni mogoče posploševati!

Glede napisa (v italijanskem, židovskem in slovenskem jeziku) bi spomnili, da je na spomeniku padlim v osvobodilnem boju na glavnem goriškem pokopališču, ki ga je postavila leta 1970 Občina Gorica na pobudo AVL, vklesana zelo lepa misel Georgea Bernanosa (hotela jo je takrat občinska uprava) v italijanščini in slovenščini. Vsekakor, mimo spomenikov, njihovih napisov in lokacij, naj nam bo dovoljeno predstaviti našo današnjo misel:

V svetu, ki se razvija, in v Evropi, ki se spreminja, menimo, da je po 45 letih napočil tudi za nas čas, da obrnemo naprej stran v knjigi zgodovine. Če hočemo resnično zgraditi Evropo, je treba predvsem premostiti stare mržnje in obojestranski nacionalizem in če resnično hočemo mir, ga je treba najprej doseči s sosedom.

Druga svetovna vojna in kasneje hladna vojna sta na obeh straneh sejali strahove in teror, pa sovraštvo, zločine in pretrgane vezi. Danes, po 45 letih, lahko z obnovljenim zaupanjem gledamo na perspektivo razoroževanja, na konec vojaških paktov, na omikano sožitje in na kooperacijo med narodi za reševanje resničnih problemov človeštva: bolezni, mamil, lakote, revščine, neizobraženosti, ekologije.

Zaključiti želimo s plemenito mislijo, ki končuje uvod zgodovinarja prof. Diega de Castra v brošuri »Il lapidario ai deportati del maggio 45«: ...»nove generacije, ki živijo srečnejše življenje kakršno smo mi, se morajo iz spomina na mrtve in od nas preživelih naučiti, naj si prizadevajo izogibati se vsemu, kar lahko rodi sovraštva, maščevanja ali tudi samo preproste antipatije, kajti posledice vsega tega so pogubne ne samo za posameznike, pač pa tudi za narode, kot je zgodovina takratnih žalostnih časov obilno dokazala«.

Mi smo razumeli, naši otroci, mladina in večji del naših razumnih ljudi so se tega naučili. Toda manjšina, na obeh straneh, še ni ali pa noče razumeti.

Milovan Bressan
Predsednik pokr. ANED
Silvino Poletto
Predsednik obč. VZPI-ANPI
Mario Merni
Predsednik pokr. AVL
in istrski begunec

NAŠ VRTILJAK

VESELO PUSTNO RAJANJE Z AVO LOKOŠEK

Na Vrtiljaku bo deloval tudi bogat SREČOLOV.

Mala dvorana Kulturnega doma: v danes, 27. 2., od 15. ure dalje.

Težka nesreča včeraj ponoči pri Vilešu

Prejšnji konec tedna, ki je na cestah naše dežele zahteval visok krvni davek, tudi na Goriškem ni šel mimo brez hude prometne nesreče, v kateri se je težje ranil mlad voznik iz Vileša.

Nesreča se je pripetila na državni cesti med Gradiščem in Vilešem v noči med nedeljo in ponedeljkom. 26-letni Sandro Moschion iz Vileša se je okrog 4. ure peljal s svojim avtomobilom alfasud proti domu, ko je iz še nepojasnjenih vzrokov izgubil nadzorstvo nad vozilom. Morda je nesreči botrovala utrujenost ali spanec. Moschionov avto je zaneslo s ceste v levo in je silovito treščil v jarek ob robu cestišča.

Reševalci so ponesrečenega mladeniča prepeljali v goriško splošno bolnišnico. Dežurni zdravnik je Moschionu ugotovil močan udarec v trebuh, številne zlome reber in vrsto udarcev ter odrgnin po celem telesu. Najtežje so posledice udarca v trebuh in prsni koš, pri čemer je mladi voznik dobil tudi težje notranje poškodbe.

Moschiona so zaradi tega sprejeli na zdravljenje v kirurški oddelek bolnišnice, kjer so si zdravniki strogo pridržali prognozo.

Vzroki prometne nesreče niso še povsem jasni. Domnevajo, kot rečeno, da je mladeniča obšel spanec, vsekakor pa bodo točne vzroke ugotovili karabinjerji iz Gradišča, ki sestavljajo zapisnik o nesreči.

Obletnica smrti

Boris Martellani

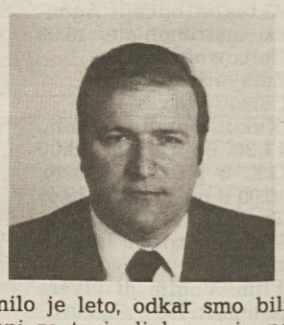

Minilo je leto, odkar smo bili prikrajšani za tvojo ljubezen in pomoč, vendar bo spomin nate ostal še naprej živ v naših srcih.

Drevi ob 18.30 bo v cerkvi v Podturnu maša zadušnica.

Vsi sorodniki se že vnaprej zahvaljujemo vsem, ki se ga bodo spomnili.

Gorica, 27. februarja 1990

V nedeljo popoldne ob množični udeležbi po goriških ulicah do Travnika

Pisan sprevod vozov in skupin

Danes višek pustnega veseljačenja, jutri pa pogreba v Doberdobu in Gorici

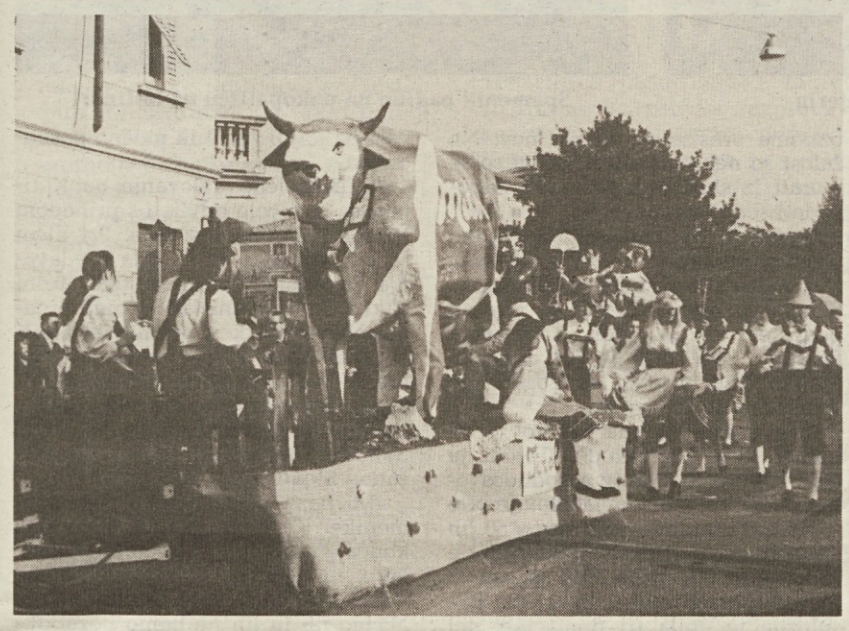

Dvanajsta izvedba pustnega sprevoda »Carnevale giovane«, ki ga je priredil poseben odbor iz Podturna, je v nedeljo popoldne privabila na glavne goriške ulice več tisoč radovednežev, ki so z velikim zanimanjem, odobravanjem in ploskanjem nagradili iznajdljivost skupin, ki so se predstavile na letošnje tekmovanje.

Takoj povejmo, da je med štirindvajsetimi nastopajočimi skupinami posebna ocenjevalna žirija nagradila skupino od Madonnine, ki se je predstavila s filmsko parodijo pred kratkim preminulega italijanskega režiserja Sergia Leoneja »C'era una volta il West«. Zmagovalci, teh je bilo več kot sto, so v iznajdljivi obiki predstavili tradicionalni divji Zahod s šerifom, indijanci, iskalci zlata in vse, kar sodi zraven in kar smo bili navajeni gledati v Leonejevih filmih »spaghetti-western«.

V tekmovanju pustnih vozov si je drugič zapored zagotovila največje odobravanje občinstva in tudi same ocenjevalne žirije skupina iz rajona Sv. Ane, ki je predstavila voz z naslovom »Celeste Aida« in se v ironični obliki znesla nad polemike med goriškim županom Antoniom Scaranom in predsednikom Dežele Adrianom Biasuttijem ob nedavnem obisku Andreottija v Gorici. Drugo mesto v tej konkurenci so si zagotovili predstavniki iz Tržiča, ki so se predstavili z vozom »Fin che la và«. Tretjo nagrado je žirija dodelila vozu »Olimpia« iz Moša, četrti pa so bili Pečani, ki so predstavili kravo »Milko«. Trojanski maček, ki ga je izdelalo društvo Skala iz Gabrji, je zasedel 5. mesto, nekoliko oddaljeni od prvih pa so bili Podgorci, ki so pripravili »severnoledeni« voz.

Med skupinami, po zmagovalcih iz Madonnine, so se uvrstili še Podturčani s skupino »Mondiale 90«, skupina iz San Giorgia di Nogaro »Anno Mille: dame e cavalieri« ter skupina iz Zagraja »I pappadraghi«. V tem delu tekmovanja so sodelovale tudi mestne slovenske »miške«.

Kot najboljše maske je žirija nagradila skupini »I pappadraghi« in »Anno Mille«.

Po skoraj dveurnem sprevodu po mestnih ulicah je pustna kompozicija krenila na Travnik, kjer je bila v pričakovanju razglasitve najboljših na sporedu tombola. Sreča (z dobitkom v višini 2 milijonov lir) se je to pot nasmehnila Alici Gergolet iz Ronk, medtem ko sta činkvini (po 500 tisoč lir vsaka) šli Ermannu Innamoratiju iz Gorice in Giorgiu Germiniju iz Pevme.

Zaključni del nedeljskega pustnega popoldneva pa se je sklenil z običajnim posegom »Dame Biance«, ki je z grajskega griča povedala marsikatero pikro na račun naših politikov in upraviteljev. Začela je kar z dogodkom izpred nekaj dni v občinski sejni dvorani, ko je župan poklical orožnike, da so odvedli zelenega Fiorellija. Sicer je bil Scarano tarča marsikatere graje s strani Bele gospe, ki je ožigosala pomanjkanje čistoče v mestu, problem prometa in otoka za pešce ter se zgrozila nad ogromnim deficitom, ki so ga ugotovili pri Zelenem križu. Tudi o avtoportu je izrekla nekaj kritik, kakor tudi na račun košarkarske ekipe San Benedetto. V oceni »Dame Biance« ni mogel manjkati dogodek izpred nekaj mesecev, ko so fašisti s takratnim državnim tajnikom Finijem na čelu hoteli podreti zid na meji pri Transalpini.

S tem v zvezi so bili ironično iznajdljivi tudi nekateri »neznanci«, ki so v noči na nedeljo pred sedežem MSI na Korzu zgradili pravi zid in pristavili napis: »Dopo aver tentato di buttare giù i muri più grossi, adesso cercate di buttare giù quelli...Fini«. Očitno kakemu šomišljeniku fašistične stranke ta pustna iznajdljivost ni šla po godu, saj so zid jezno podrli in odtranili napis izpred sedeža.

Prireditev ob tem pustnem času je bilo vsepovsod veliko in kar se da zanimivih in vabljivih. Tako je bilo tudi v soboto zvečer na plesu Smreka v Kulturnem domu, kjer pa so nekateri posamezniki, na žalost, zamenjali pustno veselje za nekaj drugega in le prihod agentov jih je prepričal, da so na zgrešeni poti.

Pustno praznovanje se bo nadaljevalo še danes. Najbolj zanimivo bo na Trgu Republike v Tržiču, kamor bo točno opoldne prispel sior Anzoleto Postir, ki bo imel že tradicionalni obračun s tržiškimi političnimi možmi in z vsemi in vsem, kar je bilo v tem letu omembe vrednega v tržiški stvarnosti. Sledil bo množični pustni sprevod, ki se bo pričel ob 13.30. Prireditelji obljubljajo, da se bodo sprevoda udeležile poleg številnih našemljenih skupin in zanimivih vozov tudi tri godbe na pihala.

Tudi otroci bodo danes prišli na svoj račun na Vrtiljaku v goriškem Kulturnem domu. Ob 15. uri bo v domu Andreja Budala v Štandrežu pustno rajanje, ki ga prireja KD Oton Župančič. Tudi v Sovodnjah bo živo. Našemljeni otroci se bodo zbrali ob 17. uri v Kulturnem domu. Ob 18. uri pa bodo na vrsti števerjanski malčki, ki se bodo zabavali v domu na Bukovju. KD Briški grič sicer prireja ples tudi za starejše, ki se bodo lahko zavrteli ob zvokih glasbe vedno v dvorani na Bukovju ob 20.30 dalje.

Pustni torek bo zelo pisan in zabaven tudi po naših slovenskih vaseh, kjer si bodo sledili že tradicionalni vaški obhodi. Na Vrhu, v Dolu, v Gabrjah še kje se bo domača mladina podala po vaških ulicah in hišah slavit pusta. Delegacija gabrskih pustnih šem pa bo okrog 10.30 obiskala otroški vrtec v Rupi.

Žal, vse ima svoj konec. Pusta bodo jutri v zgodnjih popoldanskih urah pospremili na njegovi zadnji poti. V Doberdobu bo žalni sprevod za stricem Lovretomkrenil po vaških ulicah ob 14.30, v Gorici pa se bodo žalujoči zbrali okrog 13. ure na Kornu.

Na slikah (od leve navzdol): pustni vozovi, ki so jih pripravili Gabrci, Pečani in Podgorci. V sredi: skupina slovenskih mestnih »mišk«; (na desni): detajl iz prizora »C'era una volta il West«, ki je prejel prvo nagrado na pustnem natečaju (foto Pavšič)

Kulturni dom prireja večer ob dnevu žena

Po nadvse uspelem lanskoletnem praznovanju 8. marca - dneva žena v goriškem Kulturnem domu, se bo svojevrstno srečanje letos ponovilo. želja organizatorjev je, naj bi tovrstna enkrat letna srečanja ob mednarodnem prazniku žensk postala tradicionalna, obenem pa tudi priložnostna družabna "zborovanja" naših žena in deklet iz vseh krajev goriške pokrajine.

Letos bo praznovanje, kot je navada, v četrtek, 8. marca s pričetkom ob 21. uri v mali dvorani Kulturnega doma. V teku so že priprave za oblikovanje priložnostnega programa in poteka celotnega večera, ki ga pripravlja poseben organizacijski odbor. Prepričani smo, da zabave, presenečenj in, kar je najvažnejše, veselega ter prijetnega vzdušja ne bo manjkalo.

Začela se je že tudi predprodaja vstopnic oz. rezervacij mest za praznovanje 8. marca v Kulturnem domu. Zaradi omejenega števila mest organizatorji opozarjajo interesentke, naj se čimprej javijo in si zagotovijo vstopnice. Lahko se javijo v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288) v času uradovanja.

V Dolu se uspešno odvija že tretji plesni tečaj

KD Dol-Poljane je letos priredilo že tretji plesni tečaj, ki ga uspešno vodi prof. Boris Rebula iz Nove Gorice. V nekdanji osnovni šoli se vsako sredo zbere približno dvanajst mladih parov. Program je seveda precej zahteven. Od začetniških valčkov se tu preide že na težje latinsko-ameriške plese, na še živo "Lambado" in pa na divji "rock". »še najraje imamo tradicionalno polko ali valček, saj sta plesa, ki ju vsak Slovenec čuti v srcu in nogah že od rojstva...«, pravijo tečajniki **(na sliki)**. Organizatorji načrtujejo še dodatni oz. dopolnilni tečaj, na katerem bi vadili izključno plese na željo tečajnikov, ter 8-urni tečaj dunajskega valčka. Informacije nudijo na sedežu KD Dol-Poljane (nekdanja osnovna šola v Dolu) vsako sredo od 20.00 do 22.00 ure.

Na ogled še danes in jutri v galeriji deželnega avditorija

Fotorazstava o Gorici

Razstavljena so tudi dela slovenskih fotografov

Še danes in jutri je odprta v galeriji deželnega avditorija v Ul. Roma fotografska razstava, ki jo je priredil kulturni krožek Einaudi. Gre v bistvu za fotografski natečaj, ki ga je krožek organiziral v želji, da bi s pomočjo fotografske dokumentacije pričal o nekaterih pozabljenih predelih mesta, predvsem kar zadeva njegovo zunanjost. Obenem se natečaj in razstava uvrščata v bogat sklop manifestacij, ki so v zadnjih nekaj mesecih obeležile 150-letnico fotografije.

Na povabilo prirediteljev se je odzvalo sedeminšestedeset fotografov, ki so predstavili kar 313 fotografskih del, od katerih je ocenjevalna komisija izbrala 215. Med sodelujočimi so bili tudi slovenski fotoamaterji Marko in Zdenko Vogrič ter Marko Čubej, katerih dela so bila sprejeta in so razstavljena v avditoriju.

Prvo nagrado v vrednosti milijona lir pa sta si delila Mauro Paviotti iz Jalmicca ter Luigino Snidero iz Aiella. Tretjo nagrado je žirija dodelila Paolu Bonassiju iz Ronk. Posebno nagrado za izrazito fotografsko sporočilnost je dobil Giovanni Belli iz Gorice, iz Moša pa je Fabrizio Famea, ki je nagrado dobil kot mlad fotograf.

Ob odprtju razstave so prireditelji predstavili tudi knjigo »Gorizia da scoprire, Gorizia da salvare«, v kateri so zbrali vse sprejete fotografske prispevke.

Ena od razstavljenih fotografij v goriškem avditoriju

Razstavni prostori avditorija so za ogled razstave odprti kot rečeno še danes in jutri med 10.30 in 12.30 ter med 16.30 in 19.30.

Že leta 1945 sta bila postavljena spomenika v Lonjerju in na Katinari

21. marca 1945 Lonjerci niso in tudi ne bodo pozabili. Niso ga pozabili vsi tisti, ki so morali, že na pragu svobode, ponovno okusiti fašizem in njegova grozodejstva; ne bodo pa ga pozabili niti mladi rodovi, saj stoji sredi vasi spomenik, ki govori o legendi šestih neustrašnih borcev, obkoljenih v vaškem bunkerju, ki so, v spopadu s colottijevci izgubili tri svoje soborce: Pavla Patvarja, Angela Mastena in Edvarda Antoniča, padel pa je tudi domači terenc Andrej Pertot; njegov sin Danilo, Albert Dovgan in Ivan Otočan pa so se uspeli rešiti.

Tem mladim žrtvam so domačini že leta 1945, torej takoj po končani vojni, ko so bile nekatere hiše v vasi še porušene, ko se niso še vrnili na svoje domove nekateri partizanski borci, postavili spomenik.

Pred petimi leti, ko so v Lonjerju slavili 40-letnico tega dogodka, so domačini spomenik in njegovo okolico obnovili.

»Gledali smo, da nismo spremenili ničesar. Spomenik je danes tak, kot je bil leta 1945, ko sta ga iz kraškega kamna, ki so ga domačini prinesli iz hriba nad vasjo, izdelala Rudolf Čok in Tone Križmančič,« sta nam povedala Oskar in Milka Kjuder. Oskarja sicer takrat ni bilo, ker je bil še v vojski. Spomini Milke pa so tudi bledi, saj je, kot mnogi iz Lonjerja, morala skozi težko mučenje v Ul. Colonia.

»Spominjam se, da sem šla - bilo je verjetno avgusta 1945 z Leandrom Čokom v Koprivo po sliko od Pavla Petvarja in da so šli drugi še po druge slike. Tisto leto še nismo imeli spominske svečanosti pred spomenikom; imeli pa smo jo že naslednje leto, čeprav ne vem, kdo je bil govornik.« Tako nam je povedala Meri Merlak, Lonjerka, ki živi sedaj na Katinari. »Tako močni so še moji vtisi na tiste dogodke od 21. marca pred 45. leti, da sem sedaj vsa potna, ko sem samo začela govoriti o njih. Morda so ti spomini tako živi, da so mi nekoliko zabrisali druge, kot so jih verjetno še drugim, ki so doživeli tiste dogodke. Vem pa, da je ni bilo proslave pred spomenikom, da ne bi bila na njej. Saj je to moja in dolžnost nas vseh.«

Svečanost ob 40-letnici napada na bunker pred spomenikom v Lonjerju

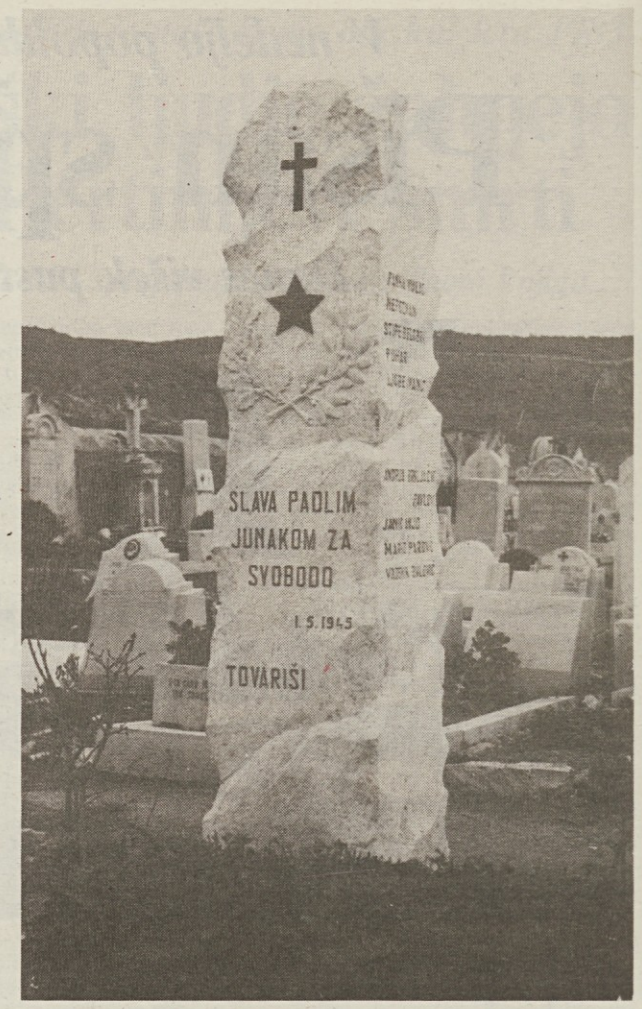

Spomenik padlim na pokopališču na Katinari

Tisto leto po koncu vojne so postavili tudi spomenik padlim partizanskim borcem na Katinari.

»Veliko bi ti ne vedel povedati. Vem pa, da so kamen, ki so ga fašisti uporabili za neki njihov dogodek, domačini pripeljali z vozom z volovsko vprego do Katinare. Tu so odstranili fašistično znamenje, nanj zapisali imena padlih in postavili na vrh rdečo zvezdo.«

Pred petimi leti so Lonjerci s prostovoljnim delom domači spomenik in njegovo okolico prenovili.

»Delali smo vsako soboto in nedeljo, če je bilo lepo, ali grdo vreme,« je povedal Kjuder. »Napravili smo nov zid, tri in pol metrov visok iz belega kamna; prostor smo lepo uredili in obnovili tudi sam spomenik. Spominjam se, da smo na primer zjutraj del zidu podrli, do večera pa je na istem mestu stal že nov zid. Lonjerci smo na naš spomenik ponosni. Vsako leto na dan 21. marca in za 1. november polagamo cvetje in vence. Vsakih pet let pa imamo večjo spominsko svečanost z govori, nastopi zborov itd. Na zadnji veliki proslavi je nastopil Tržaški partizanski pevski zbor, v katerem je še pred časom bilo kar 14 pevcev, oziroma orkstrašev, domačinov. Na žalost so nekateri umrli, drugi so se morali iz službenih razlogov odpovedati sodelovanju.«

Lonjer in Katinara sta bila vedno tesno povezana v boju proti fašizmu, za pravice slovenskega prebivalstva. Skozi vso dobo fašizma so bile tu pogoste aretacije, vdori in izzivanja fašistov. Leta 1929 je bil domačin Stanko Čok obsojen od Posebnega sodišča na 10 let zapora.

Razmeroma majhna vas, kot je bil Lonjer, ki je štel okrog 300 ljudi, je dala velik prispevek v narodnoosvobodilnem boju: 82 domačinov je bilo zaprtih, 27 interniranih, okrog 50 jih je odšlo v partizane, nekaj jih je tudi padlo. 30. aprila 1945 so Nemci minirali cesto nad Lonjerjem. Eksplozija je ubila tri domačine, del vasi pa je bil zasut in močno poškodovan.

Antifašistično delovanje na Katinari se je začelo odvijati s prihodom župnika Antona Piščanca. Pri njem so bili sestanki, tu so bila predavanja za dijake, tu so se tkali tesni stiki z drugimi antifašističnimi organizacijami. Cerkev je bila skrivališče za ilegalce in center za zbiranje hrane in drugih potrebščin za partizane. Župnika so zato odpeljali v Dachau, kot mučenica pa je umrla tudi njegova nečakinja Darinka Piščanc - Slovenka.

»Mi pazimo in čuvamo naše spomenike. Ko bomo slavili 45-letnico konca vojne in osvoboditve Trsta, Istre in Slovenskega Primorja, se bomo spomnili vseh naših padlih. Nismo jih in jih ne bomo pozabili.«

Spopad pri bunkerju v Lonjerju le mesec dni pred koncem vojne

Leta 1945, takoj po koncu druge svetovne vojne, so tudi v Lonjerju in na Katinari postavili spomenik padlim - v Lonjerju za tri partizanske borce in domačina Andreja Pertota, na Katinari za deset jugoslovanskih borcev (na spomeniku je tudi plošča za domače padle v boju).

Ko smo iskali ljudi, da bi nam povedali, kako so postavljali te spomenike, smo v glavnem izvedeli, da so mnogi protagonisti tistih časov pomrli, zopet drugi so se takrat komaj vračali iz bojišč, ali pa iz zaporov in taborišč, spet tretji so bili še premladi, da bi vedeli vse, da bi nam lahko dali čim več podatkov.

Toda ko smo načeli vprašanje 21. marca 1945, to je dne, ko so se partizanski borci Danilo, Ivan in Vinko prebili iz lonjerskega bunkerja, medtem ko so Pavle, Stojan in Radivoj ter domačin Andrej padli v boju s fašisti, smo naleteli na še koliko težkih, grenkih in mučnih spominov, pa tudi na članke, ki opisujejo ta dogodek.

Enega od teh je v našem dnevniku ob 20-letnici napada na Lonjer zapisal domačin Sergej Pečar:

»Lonjer je bil v narodnoosvobodilni borbi na Tržaškem zelo važna postojanka. Zanj lahko zapišemo, da je bil partizanska vas in to v najbolj idealnem smislu, ki ga ta izraz pomeni. Ko smo malone vsi mlajši moški ubrali pot v hribe, so nas doma zamenjale ženske in dekleta, ki so stotinam partizanov kazale pot v partizane, prinašale in odnašale važna sporočila in drugo pošto. Skozi Lonjer je vodila povezava med mestom in partizanskimi enotami VII. in IX. korpusa; skratka, Lonjer je bil ena ključnih točk na Tržaškem.«

In prav tu je prišlo tistega usodnega 21. marca pred 45 leti do krvavega obračuna med borci ter fašisti in nacisti. »Preden pademo, bomo še koga podrli,« so sklenili borci v bunkerju in tako tudi ukrepali.

Medtem ko je potekal boj pred bunkerjem, so fašisti začeli zbirati domačine in jih voziti v Trst na zasliševanje, mučenje, pretepanje. 41 so jih odpeljali, še prej pa so domačine zbrali v takratnem Dopolavoro. S seboj so fašisti prinesli "električni stol" in na njem začeli s spraševanjem. Med prvimi so začeli z zasliševanjem Angele Čok-Pečar, za njo je prišel na vrsto Andrej Pertot, ki je bil nato pred bunkerjem ubit, sledili so še drugi.

Pogled na nekdanji Lonjer

»Toliko let je od tedaj minilo, pa vidim da so spomini na tiste dni v meni še močno živi,« nam je dejala Milka Kjuder. Kaj vse so počeli z nami! Grozote! Nekatere so mučili v vojašnici v Ul. Cologna, druge so odpeljali na Trg Oberdan, kjer je bilo poveljstvo SS, tretje k Jezuitom, ali v koronejske zapore. Obešali so nas na vrv, brcali v trebuh, nas vezali za lase tako, da smo z vso silo butali z ene strani na drugo stran sobe, nas žgali s cigaretnimi ogori in... Tudi moj oče in mama sta bila zaprta, dva brata sta bila v partizanih, enega pa so Nemci odpeljali v Istro. Doma so nam pobrali in odnesli vse - krave, hrano, obleko. Ko so zadnjega aprila minirali še cesto nad vasjo, je bila tudi naša hiša močno poškodovana. Nameravali so me odpeljati v Nemčijo, a za to ni bilo več časa, ker smo bili tik pred koncem vojne.«

»Težko mi je obujati spomine na tiste dni,« nam je še povedala Meri Merlak. »Nič kolikokrat še sedaj sanjam o tistih dogodkih ter me je strah. Kaj vse so počeli z nami, a nihče ni nič izdal in povedal ničesar. Molčali smo in trpeli.«

Ne mislite, da bi bilo prav, če bi o teh dogodkih več govorili, še bolj z njimi seznanjali mladino?

»Morda bi morali to storiti. A težko je govoriti, težko ponovno v spominu doživljati vse tisto, kar smo v tistih dneh prestali. Svet se spreminja in tudi mladi so danes morda drugačni od nas. Danes se morda že ne spominjam vsega točno. Takrat si nisem nič zapisovala, ker enostavno nisem mogla. Prav pa je, da imemo v vasi spomenik na ta dogodek in mislim, da se bomo tudi ob letošnji 45-letnici zbrali pred njim počastili naše mrtve in v mislih ponovno obudili vse naše spomine.«

Pravijo, da je v napadu na Lonjer padlo 25 fašistov. Točnega števila ne ve nihče, ker so jih odpeljali z vozom, pokrite z rjuho.

Kot številne spomenike padlim so fašisti oskrunili tudi spomenik padlim na katinarskem pokopališču. Bilo je to oktobra 1979. Domačini so spomenik očistili in popravili.

Priprave na proslavo 45-letnice osvoboditve Trsta in Primorja

Pred seboj imamo letos pomembno obletnico - 45 let od konca druge svetovne vojne. Gre pa tudi za 45-letnico osvoboditve Trsta, Istre in Slovenskega Primorja.

»Že dve leti mislimo na to obletnico, mislimo, kako bi jo morali praznovati, da bi prišla na dan vsa njena pomembnost za ves demokratični in napredni svet, predvsem pa za nas, ki smo, kot majhen narod, dali tako velik delež, da bi bil svet osvobojen fašizma in nacizma,« nam je dejal Oskar Kjuder, bivši partizanski borec, dirigent TPPZ.

In ko začne naš Oskar govoriti o tej obletnici, o njenem pomenu, se mu zasvetijo oči. Morda tudi sam za trenutke podvomi, če bo res vse poteklo tako, kot bi si sam želel, kot bi si želeli številni borci, aktivisti, antifašisti. A prestrašiti se ne da in ne bo popustil. »Že pred približno dvema letoma smo imeli v Strunjanu skupni sestanek s predstavniki borčevskih organizacij to in onstran meje. Med drugim smo govorili tudi o tem, kako bi na najbolj dostojen in pravilen način proslavili v Trstu to pomembno obletnico. Govorili smo o tem, kako bi bilo umestno prevesti knjigo "Domovina je le ena" tudi v italijanščino, kako odkriti Prekomorcem ali drugim enotam, ki so osvobodile Trst, spominsko ploščo in še o marsičem.«

Sedaj je Oskar Kjuder vse te predloge strnil in jih, v obliki scenarija ali programa, predložil na seji pokrajinskega odbora VZPI-ANPI, ki je bil v Prosvetnem domu na Opčinah meseca januarja.

»Naši borci so bili navdušeni. Povem ti, da so imeli nekateri solze v očeh.«

Scenarij predvideva kar nekajdnevno slavje, ki naj bi svoj višek doživeli na dan prvega maja, ki naj bi potekal v znamenju praznika dela, boja za zaščito pravic Slovencev v Italiji, za mir in sožitje med narodi v svetu, tu pri nas pa tudi kot proslava 45-letnice osvoboditve Trsta.

»Slavje naj bi se, po tej zasnovi, začelo že 27. aprila v Križu, kjer bi priredili razstavo dokumentov, slik in drugega gradiva o osvoboditvi Trsta, Istre in Slovenskega Primorja. Gradivo so nam že obljubili iz muzejev v Ljubljani, Kopru pa tudi v Trstu.«

V soboto, 28. aprila, bi bil poseben večer v Zgoniku, kjer bi predvajali razne dokumentarne filme o takratnih dogajanjih, med temi tudi posnetke, ki zadevajo podpis mirovne pogodbe v Parizu leta 1946, nato pa še sprejem Londonskega in Osimskih sporazumov.

V nedeljo, 29., naj bi bila, vedno po tem programu, v Bazovici športna prireditev, to je kolesarska vožnja mimo vseh spomenikov padlim in bivšim partizanskim borcem. Tega dne naj bi bilo tudi srečanje zgodovinarjev na temo: delavski praznik, osvoboditev Trsta in zaščita Slovencev v Italiji. Sledil naj bi nastop zamejskih pevskih zborov in godb na pihala.

»V ponedeljek 30. aprila in v torek 1. maja bi proslave dosegle svoj višek. 30. aprila bi bila v Kulturnem domu v Trstu posebna akademija s sodelovanjem našega gledališča in Glasbene matice. Na vseh naših gričih in hribih bi morali zvečer zagoreti kresovi - tja od Milj pa vse do Benečije.« V torek, na dan 1. maja, pa bi bila v Trstu povorka, ki naj bi vključevala vse delovne ljudi, slovenske in italijanske antifašiste, vse borčevske, antifašistične in nasploh napredne organizacije, sodelovali pa naj bi tudi športniki, pevski zbor, predstavniki sindikalnih organizacij in antifašističnega tržaškega odbora, popoldne bi bila osrednja proslava v Križu.

»Vem, da ni izvedba tako obširnega načrta, s tako pomembno vsebino, lahko delo. Razgovori so že tekli z bivšimi borci, aktivisti, gospodarstveniki, športniki, študenti in drugimi. In še veliko razgovorov bo tudi v bodoče. Nekaj pa ti rečem: preveč smo dovolili, da so o zgodovini teh krajev pisali ljudje, ki je niso doživljali, ali pa želijo resnico izkriviti, popačiti. Naša naloga je, da izkoristimo to priložnost in da prikažemo dogodke, ki so tako tesno povezani z nami, in našo zgodovino takšne, kot so v resnici bili, torej v pravi luči. Tisti, ki smo vojno in njen konec sami preživljali, vemo veliko, čeprav spomini že bledijo. Naši mladi bodo vedeli le to, kar bodo lahko od nas slišali, ali kar bodo videli zapisano. In če to ne bo resnica, bodo le-te oropani. In to ne moremo in ne smemo dovoliti. Preveč naših žrtev je padlo, za tak konec vojne, ki je pomenil zlom fašizma in nacizma in zmago demokracije in miru v svetu. Za mir in demokracijo pa se mi, bivši borci, aktivisti, torej vsi napredni ljudje, še danes borimo.«

Stran pripravila NEVA LUKEŠ

Med včerajšnjim obiskom delegacije Dežele Furlanije-Julijske krajine v Sloveniji

Predsednika D. Šinigoj in A. Biasutti o možnostih gospodarske integracije

LJUBLJANA — V kratkem, največ čez nekaj mesecev, bodo v Ljubljani odprli italijanski generalni konzulat. Slovenska vlada je že našla prostore, italijansko zunanje ministrstvo pa menda že tudi konzula. To izredno zanimivo vest sta včeraj sporočila predsednika vlad SR Slovenije Dušan Šinigoj in FJK Adriano Biasutti. Na uradnem obisku je bil tudi podpredsednik Gioacchino Francescutti, ki je aktivno sodeloval v pogovorih. Po vljudnostnem srečanju pri predsedniku slovenske republike Janezu Stanovniku so daljši razgovori potekali v vili Podrožnik.

Razprava se je pričela z orisom povsem novega položaja, ki se ustvarja v Sloveniji ob doslednem političnem in strankarskem pluralizmu. Vezi so bile tesne že doslej, toda zdaj obstaja možnost gospodarske integracije, in to na temeljih razvoja majhnih in srednjih podjetij, skupnega vlaganja kapitala in visoke tehnologije. Gospodarska integracija pa takoj potegne za seboj tudi politično, v konkretnem primeru gre za odnos do Evropske skupnosti in možnosti, da postane Slovenija pridružena članica ter da na ustrezen način sodeluje v evropskem parlamentu.

Takšne - na novo odprte možnosti so bile v ospredju razgovorov in tudi kasnejše tiskovne konference, na kateri je Biasutti svojemu kolegu Šinigoju želel veliko uspeha na volitvah. V okviru tega pa postane še posebej važna skrb za infrastrukturo in zlasti za cestne povezave ter gradnjo osimskih cest, zaradi česar se je razgovora udeležil tudi Janez Zemljarič, ki se neposredno ukvarja s tem vprašanjem.

Predsednik Biasutti je napovedal, da bo parlament do marca odobril zakon o obmejnem sodelovanju, ki predvideva 100 milijard lir kredita, namenjenega za gradnjo osimskih cest, poleg tega pa ustanovitev urada ICE v Trstu in gospodarsko pomoč italijanskim podjetjem, ki izvozijo na Vzhod več kot 20 odstotkov svojih izdelkov.

Biasutti je govoril še o protosinhrotronu na Krasu, na kar ga je opozoril Šinigoj, ki se je skliceval na stališča in pripombe prizadetega kraškega prebivalstva. Po Biasuttijevem mnenju ni mogoče zamuditi prilike in izgubiti zagotovljenega finansiranja, obljubil pa je, da bodo sprejeli ustrezne pobude v prid krajevnega prebivalstva.

Pomemben del pogovorov je bil posvečen obema manjšinama. Predsednik Šinigoj se je zavzel za zaščitni zakon, ki naj bi bil sprejet čimprej in naj bi bil čim boljši. Predsednik Biasutti pa je zagotovil, da se bo pričela razprava v senatu in da so možni popravki. Izrazil je zaskrbljenost za položaj italijanske skupnosti, zlasti na Hrvaškem. Novi politični odnosi in uveljavljanje pluralizma pa ustvarjajo boljše ozračje tudi za urejanje problema obeh manjšin. V okvir povezav spada tudi usposobitev železniške proge in ureditev ranžirne postaje v Červinjanu in letališča v Ronkah, ki bi ga bilo treba povezati z Brnikom.

Vladi sta se dogovorili, da se sestaneta junija, takrat verjetno že v spremenjeni sestavi, vendar z enako, nespremenjeno in morda še okrepljeno voljo, da se poveča obojestransko sodelovanje.

BOGO SAMSA

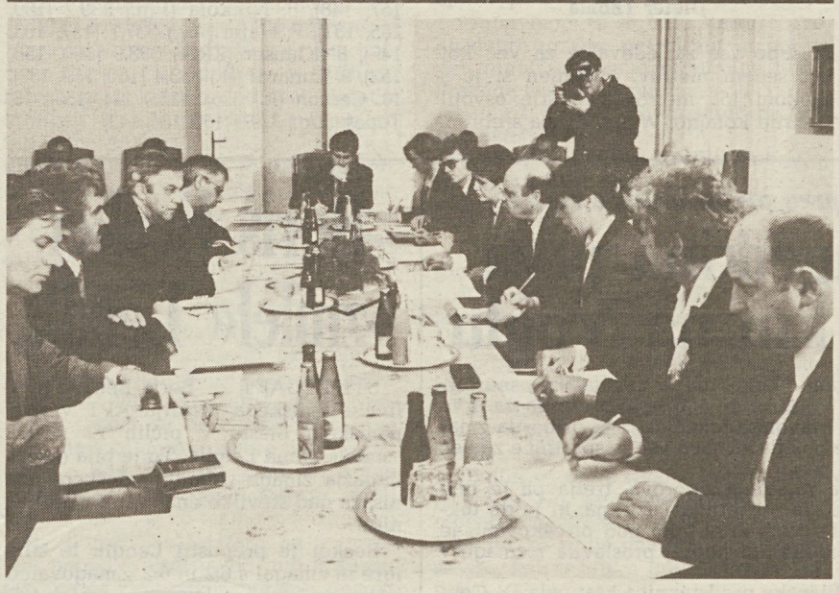

Posnetka z razgovorov med predstavniki vlad Furlanije-Julijske krajine in Slovenije: na prvem vidimo od leve proti desni podpredsednika deželnega odbora FJK G. Francescutta in predsednika Biasuttija, predsednika slovenske republike J. Stanovnika in predsednika vlade D. Šinigoja.

Prvič študija o manjšincih v deželah DS Alpe-Jadran

CELOVEC — V okviru Delovne skupnosti Alpe-Jadran so storili prvi "evropski" korak na poti k enotnemu obravnavanju manjšin kot nosilk kulturne dediščine, ki jo gre hraniti in valorizirati. S poročilom "Ohraniti kulturno dediščino", ki so ga sestavili s sodelovanjem raznih dežel in regij, članic Skupnosti, je bil ustvarjen zametek znanstvene študije s ciljem spoznati bogate stvarnosti etnično-jezikovnih manjšin, da se vzpostavi vzajemno razumevanje.

Listino je predstavil včeraj na sedežu koroške vlade v Celovcu dr. Ralf Unkart, predsednik projektantske grupe "Manjšine", ki deluje v sklopu kulturne komisije skupnosti Alpe-Jadran. Besedilo je za zdaj samo v nemščini, že čez kakšen mesec pa bo na razpolago tudi še v italijanskem, slovenskem in hrvatskem jeziku. Publikacija vsebuje monografije 27 etničnih skupnosti na Gradiščanskem in Koroškem, v Furlaniji-Julijski krajini, Hrvatski, Sloveniji in Venetu ter na Tridentinskem-Južnem Tirolskem.

V študiji je analiza juridične ureditve manjšin, juridičnih temeljev splošne in specifične zaščite manjšin, delovanja njihovih organizacij, sodelovanja pri volitvah, položaja na področju šolstva, značilnosti in razsežnosti kulturnih ustanov, manjšinske prisotnosti v sredstvih množičnega obveščanja, pa še rabe manjšinskih jezikov v odnosih z državno oblastjo in Cerkvijo ter v toponomastiki, dalje gospodarstva manjšin in njegovega izvora ter pobuda za valoriziranje manjšin.

V dokumentu je nadalje bibliografija s podatki po deželah: Furlanija-Julijska krajina predstavlja Slovence na Tržaškem in Goriškem, Furlane, »slovensko govorečo skupino v julijskem predalpskem območju in Kanalski dolini« in nemško skupino na Videmskem; Hrvatska predstavlja Čehe, Slovake, Madžare, Rome, Italijane, Ukrajince idr., Koroška Slovence, Slovenija Italijane, Madžare in Rome; Tridentinska-Južna Tirolska nemško etnično skupino, Ladince v Bocnu in Trentu ter nemško govoreče v Trentu, Veneto Ladince v Dolomitih, cimbre idr., Gradiščanska pa Hrvate in Madžare.

Poročila o drugih manjšinah znotraj skupnosti Alpe-Jadran bodo priobčili v naslednji publikaciji. Zdajšnjo bodo proučili prizadeti manjšinci skupaj na letošnjem zasedanju v Benetkah, kjer bo prišlo do direktnega soočanja v iskanju skupnih poti za ovrednotenje tega etnično-kulturnega premoženja, da ne bi ostala študija zgolj nekakšna podoba o manjšinah, kakor jih vidijo nacionalne oziroma državne »večine«.

V tem pogledu je študija naravnost zgodovinskega pomena, saj sovpada s ponovnim prebujanjem manjšinskih kultur, kot tudi z naraščajočim zanimanjem za znanstveno-politično plat te problematike. Študija je pomenljiva tudi v luči nedavne skupščine "Dežel Evrope" na Dunaju, ki je bila v duhu Helsinške listine, in v vidiku foruma o skupnih kulturnih koreninah Evropejcev, ki bo leta 1991 v Krakowu v sklopu konference o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Dr. Felice Scauso odhaja

KOPER — Sinoči je bil v Portorožu poslovilni sprejem od odhodu italijanskega generalnega konzula v Kopru Feliceja Scausa, ki ga bo nasledil diplomat Maurizio Lo Re, 42 let, do sedaj zaposlen pri generalnem ravnateljstvu za izseljenstvo na zunanjem ministrstvu.

Dr. Scauso, ki mu je 47 let in je bil na tem položaju od oktobra 1985, odhaja na novo, prestižno službeno mesto, in sicer bo postal pojutrišnjem, 1. marca, glasnik italijanskega predsedstva pri Evropski skupnosti s sedežem v Rimu, kjer bo zadolžen za stike med sredstvi množičnega obveščanja. Pred prevzemom konzularnih dolžnosti v Kopru je Scauso zastopal Italijo v ženevi, Limi in Pekingu, še prej pa je imel razne funkcije pri ministrstvu za zunanje zadeve.

Pred portoroškim sprejemom, ki so se ga udeležili predstavniki slovenskih in jugoslovanskih oblasti ter deželne uprave Furlanije-Julijske krajine in zastopniki Unije Italijanov za Istro in Reko, kot tudi Ljudske univerze v Trstu, se je Felice Scauso poslovil od tržaškega župana Richettija in predsednika tržaške pokrajinske uprave Daria Crozzolija, a že prejšnji teden od predsednika deželnega odbora FJK Biasuttija. Ob slovesu je zaželel še nadaljnjo utrditev čezmejnih odnosov v duhu demokratičnih sprememb na evropskem Vzhodu in posledičnega grajenja miroljubnega sožitja v tem delu sveta.

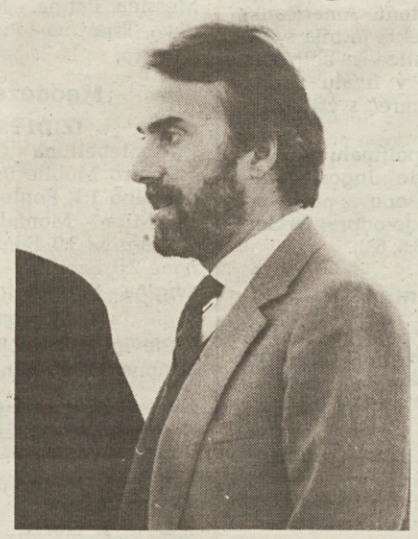

Dr. Felice Scauso

Na skupščini strankinega deželnega odbora v Ronkah

Novo vodstvo KD FJK

TRST — Deželni odbor krščanskodemokratske stranke je izvolil včeraj novega upravnega tajnika in novo vodstvo. Na položaj upravnega tajnika je bil imenovan Michelangelo Agrusti, novo deželno vodstvo stranke, ki so ga izvolili soglasno na predlog tajnika Bruna Longa, pa sestavlja osem predstavnikov leve struje (Bertuzzi, Bressani, Coslovich, Gottardo, Pagotto, Santuz, Scagnol in Strizzolo), dva predstavnika Andreottijeve struje (Bianchini in Calzolari) in en predstavnik struje Azione popolare (Sebastiano). Tajnik Longo je poleg tega imenoval Ivana Strizzola za načelnika političnega tajništva. Deželno vodstvo se bo sešlo 5. marca v Trstu in imenovalo podtajnike ter odgovorne za razne urade.

Posvet sindikatov AA

PORTOROŽ — *V Kulturnem in kongresnem centru Portorož (v ustanavljanju) se bo začelo v petek, 2. marca, ob 9. uri 8. zasedanje Sindikatov Alpe-Jadran, ki ga organizira Zveza sindikatov Slovenije. Zasedanja, ki se bo nadaljevalo v soboto, 3. marca, se bodo udeležile tudi delegacije iz Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvatske in seveda Slovenije.*

Konvencija Stranke demokratične prenove bo pojutrišnjem, 1. marca

Kdo so kandidatje ZKS Piran

PIRAN — Piranska ZKS - Stranka demokratične prenove bo prvega marca pripravila občinsko konvencijo. Za ta namen so že pripravili predlog kandidatov za tri družbenopolitične zbore. Za družbenopolitični zbor skupščine SRS so skupaj z drugimi petimi občinami Južne Primorske predlagali naslednje kandidate: Petra Rakeša (pravnika), Tatiano Juratovec (novinarko), Stojana Kokošarja (ekonomista), Barbaro Žigante (novinarko) in Livija Jakomina (doktorja prometnih znanosti). Na listi za DPZ skupščine obalne skupnosti bodo iz Pirana: Tatjana Kosovel (ekonomistka), Jože Utenkar (kapitan dolge plovbe), Milica Maslo (višja medicinska sestra). In za družbenopolitični zbor skupščine občine Piran: dr. Božidar Opara (doktor defektoloških znanosti), Sonja Požar (ekonomistka), Ivo Silič (hotelski tehnik), dr. Natalija Čermelj (zdravnica), Dušan Puh ml. (plovbni tehnik), Genij Hrvatin (zidar), Ivo Bakič (gradbeni inženir), Gustav Guzej (upokojeni novinar), dr. Šime Kopilovič (zdravnik), Amalia Petronio (profesorica), Alojz Ceglar (pravnik), dr. Aleksander Vukovič (doktor bioloških znanosti), Jože Sorta (profesor) in Vojka Štular (profesorica).

B. Š.

SDZ od zdaj tudi v Il. Bistrici

ILIRSKA BISTRICA — V soboto zvečer so tudi v Ilirski Bistrici ustanovili podružnico Slovenske demokratične zveze. Ustanovitvenega zbora so se poleg približno 70 Bističanov udeležili tudi prvaki te zveze dr. Hubert Požarnik, dr. Dimitrij Rupel in Janez Janša. Gostje so predstavili programske smernice zveze, med katerimi so posebej poudarili zahtevo po večji vsestranski samostojnosti Slovenije in zmanjšanju slovenskih obveznosti do drugih delov Jugoslavije ter potrebo po večjem angažiranju znanja in kapitala naših ljudi, ki so se uveljavili v tujini. Bistriški slovenski demokrati so z javnim glasovanjem izvolili svoje vodstvo in sprejeli programe dela. Ker je ta predel po njihovem mnenju v zadnjih 45 letih močno nazadoval, se bodo zavzemali predvsem za hitrejši razvoj občine na vseh področjih. Razvoj nameravajo pospešiti tudi s pomočjo kapitala iz tujine, boljšo štipendijsko politiko, ustreznejšim razvojem kmetijstva, spodbujanjem turizma, večjo skrbjo za okolje in kulturno dediščino ter podobno.

J. O.

Na obalni cesti je »norišnica«

KOPER — Obalna cesta med Koprom (Žusterno) in ankaranskim križiščem bo do 30. junija toliko nared, da bodo takrat vsaj po delu te ceste (po dvopasovnici) že lahko usmerili promet. Podatek je pomemben zato, ker je ta 6,5-kilometrski odsek najbolj obremenjena cesta v Jugoslaviji, zdaj, ko se je okolica ceste spremenila v eno samo gradbišče, pa so razmere res podobne "norišnici".

To seveda ne pomeni, da bo cesta v celoti nared že poleti. Predstavniki glavnega izvajalca SCT Ljubljana in investitorja - Republiške uprave za ceste, so nam danes povedali, da bodo cesto lahko zgradili tako, kot je bilo predvideno - v 17 mesecih, torej do konca tega leta. Veliko pa bi pomenilo, če bi pred glavno turistično sezono cesto vsaj toliko usposobili, da bi bile kolone na njej čim krajše. Prav minuli teden je delegat skupščine skupnosti obalnih občin dal pobudo, da bi morali odgovorni čimprej nekaj ukreniti. Na obvoznici, ki so jo uredili po Pobeški cesti in skozi Bertoke, je prihajalo v minulih dneh do res hudih zastojev. Ob konicah so morali vozniki čakati tudi po eno uro. Gneča je bila (in je še) nepopisna, tako da mnogi s čakanjem v vrstah izgubljajo veliko dragocenega časa. Prav minulo soboto so usposobili še eno obvoznico - Šantoma-Tribanski hrib-Vinakoper, ki jo zdaj lahko uporabljajo predvsem prebivalci bližnjih vasi in krajev, s tem pa lahko v veliki meri pomagajo razbremenjevati promet po obvoznici. Vključevanje vozil iz teh vasi na obvoznico je bila namreč ena od ovir za promet na obalni cesti. V trenutku, ko je treba prekiniti promet, se na obalni cesti ustvari več kilometrov dolga kolona vozil, saj gre za izredno gost promet.

Od predstavnikov izvajalcev smo zvedeli, da gre za dokaj zapleteno gradnjo. Na trasi dela več 60 težkih strojev. Zemeljska dela so po besedah Staneta Černeta, vodje projekta Piran pri SCT, dokončali skoraj 80-odstotno. Gradis gradi nadvoze nad železniško progo, nad cesto in železnico v Bertokih, drugi izvajalci-kooperanti gradijo mostičke čez kanale in vodotoke, vodotoke so morali petkrat prestaviti, prestavljati so morali veliko instalacij (zapleteno je bilo predvsem s telefonskimi kabli)... Poleg štiripasovnice so morali zgraditi vsaj še 6,5 kilometra drugih cest, izogibalnih odsekov itd.

Med križiščem Bertoki in nadvozom čez železniško progo pri bencinskih črpalkah bo ta cesta imela šest pasov. Z zemljišča pri Slavčku bodo preselili Sodo Koper, Trgoavto in KMD (za kar bo del denarja šlo iz predvidene investicije za cesto). Gre torej za zelo zapleten gradbeni poseg. Sprva so predvidevali, da bo naložba vredna 11,3 milijona dolarjev, zdaj pa že vedo, da bo zaradi dodatnih in nepredvidenih del ves posel vreden 23 milijonov dolarjev.

Zdaj na Obali, predvsem pa odgovorni v Republiški upravi za ceste (kaže, da bodo imeli tu odločilno besedo), razmišljajo o tem, kako z gradnjo obalne ceste naprej. Zeleni iz Kopra nasprotujejo gradnji ceste med Koprom in Izolo ob morju. Alternativni predlog bi lahko bil desetkrat dražji predor pod Markovim hribom (predor pa bi prišel prav tudi vodovodnim cevem, ki jih ne morejo peljati čez hrib). Izvajalci trdijo, da je nesmiselno graditi obalno cesto po koščkih, saj to pomeni najbolj neprimerno zapravljanje denarja.

Od Škofij (meje z Italijo) do Dragonje (Hrvatske) bo ostalo le še nekaj več kot 20 kilometrov ceste. Gradbeniki bi svoje delo lahko opravili v dveh letih. Vprašanje pa je, kakšno hitrost zmorejo vsi ostali, ki so pravzaprav poklicani za ureditev te sramotno neprimerne ceste, zgrajene večji del še pred vojno.

BORIS ŠULIGOJ

Na letošnjem svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih na Norveškem

Dieter Thoma (ZRN) v Vikersundu »poletel« do svetovnega naslova

VIKERSUND — Zahodni Nemec Dieter Thoma je novi svetovni prvak v smučarskih poletih. Naslov si je priboril v nedeljo na norveški velikanki v Vikersundu pri Oslu. Na drugo in tretje mesto sta se uvrstila najboljša skakalca zadnjega desetletja, Finec Matti Nykänen in zmagovalčev »vzhodni« rojak Jens Weissflog.

Letošnje svetovno prvenstvo v poletih je bilo sila negotovo. Najprej je organizatorjem in tekmovalcem ponagajalo vreme, v nedeljo, ko so tekmo vendarle lahko izvedli pa so se presenečenja vrstila kot na tekočem traku.

Skakalci so opravili tri polete. V prvi seriji je bil daleč najboljši Matti Nykänen (171 metrov) pred domačinom Fidjestölom in Avstrijcem Felderjem. Thome sploh ni bilo med prvo deseterico. Nykänen jo je v drugi seriji gromko polomil. Skočil je skoraj 40 metrov manj (!) kot v prvem poletu, kar ga je tudi stalo končno zmago. V tej seriji je Thoma napovedal, da bo treba računati tudi z njim: s 171 metri je bil najdaljši, meter daljši od Weissfloga, ki je vodil po dveh skokih.

O naslovu svetovnega prvaka je tako odločala tretja serija. Thoma je spet silovito potegnil in pristal pri 165 metrih. To je bil daleč najboljši skok te serije, saj je Zahodni Nemec pustil

Dieter Thoma

za sabo vse zasledovalce za več kot kot sedem metrov. Nykänen si je s skokom 155 metrov vendarle osvojil srebrno kolajno, Weissflog pa srebrno.

Jugoslovanski skakalci se niso najbolje izkazali. Najboljši v »modri« vrsti je bil Tepeš, ki se je uvrstil na končno 15. mesto. Mladi Franci Tepeš je bil 22, Ulaga 25., Zupan pa 36. Tepeš je bil po prvem poletu trinajsti, v tretji seriji pa je zasedel celo 9. mesto. Boljšo uvrstitev si je pokvaril v drugem poletu, ko je pristal šele na 36. mestu.

Bolje od Jugoslovanov so se odrezali Italijani. Lunardi in Ceccon sta s končnim devetim, oziroma desetim mestom dokazala, da sta trenutno v zares dobri formi in da uspehi izpred nekaj dni v Val di Fiemme niso bili muha enodnevnica. Lunardoi je bil po prvem poletu celo peti, v drugem je osvojil osmo, v tretjem pa dvanajsto mesto.

VRSTNI RED SP V SMUČARSKIH POLETIH

1. Thoma (ZRN) 357,7 točke (135, 171, 165m), 2. Nykänen (Fin.) 350,8 (171, 132, 155), 3. Weissflog (NDR) 349,3 (161, 170, 153), 4. Felder (Av.) 346,4 (165, 165, 153), 5. Figdjestöl (Nor) 340,0 (167, 157, 148), 6. Nikkola (Fin.) 339,2 (160, 165, 131), 7. Haim (Av.) 337,7 (157, 163, 145), 8. Klauser (ZRN) 333,9 (160, 153, 153), 9. Lunardi (It.) 333,4 (160, 159, 139), 10. Ceccon (It.) 326,0 (155, 141, 150), 15. Tepeš (Jug.) 319,9 (150, 136, 143).

Z zmago se je povzpela na prvo mesto lestvice za SP

Sovjetinja Nagejkina prva na teku na 10 km na Voglu

BOHINJ — Sovjetska tekačica Svetlana Nagejkina je zmagala na smučarskem teku na 10 km za svetovni pokal na Voglu. Z zmago se je prerinila na prvo mesto začasne lestvice za svetovni pokal. Plavolasa tekačica si je priborila zmago z izrednim prvim krogom, v katerem je pustila za sabo vse nasprotnice za več kot 15 sekund.

Na drugo mesto se je uvrstila njena rojakinja Egorova, tretja pa je bila Norvežanka Dybendahl. Povsem je razočarala Sovjetinja Lazutina, ki je do tekme na Voglu vodila na začasni svetovni lestvici. Prav tako pod pričakovanji je tekla druga Sovjetinja Välbe, ki se je le nekaj dni poprej proslavila z zmago v Val di Fiemme.

Presenetljivo dobro se je odrezala italijanska predstavnica Manuela Di Centa. Uvrstila se je na peto mesto z manj kot polminutnim zaostankom za zmagovalko. Njen uspeh je toliko bolj pomemben, če upoštevamo, da je bila sploh edina evropska tekmovalka, ki je prekinila velikansko premoč sovjetskih in skandinavskih tekačic na Voglu. Med prvimi trinajstimi uvščenimi je bilo namreč osem Skandinavk, štirje Sovjetinje in Manuela Di Centa.

Jugoslovanske tekačice se seveda niso mogle kosati z najboljšimi. Med domačinkami je bila najvišje uvrščena Fečurjeva (na 55. mestu), Lačnova pa je bila 58.

VRSTNI RED ŽENSKEGA TEKA NA 10 KM NA VOGLU

1. Nagejkina (SZ) 29'31", 2. Egorova (SZ) 29'43"2, 3. Dybendahl (Nor.) 29'51"5, 4. Smetanina (SZ) 29'56"4, 5. Di Centa (It.) 29'59"8.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL

1. Nagejkina (SZ) 102 točki, 2. Lazutina (SZ) 96, 3. Dybendahl (Nor.) in Välbe (SZ) 77, 5. Di Centa (It.) 62, 6. Tihonova (SZ) 57, 7. Belmondo (It.) 53.

Smirnov zmagal na 30 km v Avstriji

REIT IM WINKL — Sovjetski Sibirec Vladimir Smirnov je v nedeljo zmagal v smučarskem teku na 30 km za svetovni pokal. Tekme, za katero je bilo značilno zelo vroče vreme, se je udeležilo skupno 117 tekačev. Kot v domala vseh dosedanjih preizkušnjah, so se tudi v tem avstrijskem kraju izkazali Sovjeti in Skandinavci, lepo pa je presenetil Italijan Vanzetta, ki se je uvrstil na dobro 5. mesto. Vodilni na lestvici za svetovni pokal, Norvežan Ulvang je s četrtim mestom utrdil svoje vodstvo na začasni lestvici svetovnega pokala. Eden od favoritov za zmago, švedski as Gunde Svan, je razočaral: zadovoljiti se je moral z devetim mestom.

VRSTNI RED TEKA NA 30 KM ZA SVETOVNI POKAL

1. Smirnov (SZ) 1.9'39"4, 2. Mogren (Šve.) 1.10'29"9, 3. Behle (ZRN) 1.10'41"4, 4. Ulvang (Nor.) 1.10'47"6, 5. Vanzetta (It.) 1.10'50"2.

Boris Becker »zmlel« Lendla

STUTTGART — Boris Becker je v finalu teniškega turnirja APT v tem nemškem mestu v pičlih 72 minut »zmlel« Ivana Lendla. To je bila doslej najlažja zmaga zahodnonemškega tenisača nad številko ena svetovnega tenisa.

Becker je prepustil Lendlu le štiri igre in zmagal s 6:2 in 6:2. Zmagovalec je za svoj trud z loparjem prejel 130 tisoč dolarjev. Po zmagi na turnirju v Bruslju je bila za Beckerja to druga zmaga v osmih dneh.

Navratilova slavila v Washingtonu

WASHINGTON — Martina Navratilova je z zmago v finalu nad Zino Garrison osvojila teniški turnir Virginia Slims v Washingtonu. Američanka češkoslovaškega porekla je bila s svojo črnopolto nasprotnico še bolj neizprosna od Beckerja v finalu z Lendlom: zmagala je namreč s čistim 6:1, 6:0.

Navratilova je v polfinalu s 6:3 in 6:0 premagala mlado Jugoslovanko Moniko Seleš, Garrisonova pa je potrebovala tri sete, da je odpravila Sovjetinjo Žverevo (6:2, 3:6, 6:3).

Zmaga Samprasa

PHILADELPHIA — Američan Pete Sampras je zmagal na teniškem turnirju v tem ameriškem mestu. V finalu je premagal Gomesa (Ekvador) s 7:6, 7:5, 6:2.

V 21. kolu prve jugoslovanske zvezne nogometne lige

Dinamo povečal naskok nad C. zvezdo

Olimpija za Bežigradom prvič zmagala s slabo igro – Premagala je Osijek z 1:0

Jugoslovanski nogometni prvoligaši so igrali drugo spomladansko kolo, v katerem je nepričakovano spodrsnilo beograjski Crveni zvezdi, ki lovi Dinamo. Crvena zvezda je namreč po enajstmetrovkah doma osvojila le točko z Željezničarjem, Dinamo pa gladko opravil z Vardarjem, tako da je razlika spet tri točke v korist Dinama.

Crvena zvezda je doživljala težke trenutke z Željezničarjem, ki je vodil z 1:0 in 2:1. Sarajevčani so drugi gol dosegli tri minute pred koncem, toda Pančev je le še izenačil in izsilil enajstmetrovke, pri katerih Željezničar ni bil tako srečen kot prejšnjo nedeljo z Olimpijo.

Dinamo se je dolgo trudil z Vardarjem, toda finiš je bil povsem v znamenju Zagrebčanov, za katere je Šuker dosegel dva gola, Shala pa enega. V preostalih trinajstih kolih bo Crvena zvezda težko nadoknadila Dinamovo prednost, Zagrebčani si zdaj lahko privoščijo en ali celo dva spodrsljaja.

Najbolj negotova je bila tekma Sarajevo - Partizan, ki jo je Partizan dobil z 2:1, strelca zanj pa sta bila Bogdanović in Djurdjević. Partizan je zdaj le še tri točke za C. zvezdo, igra pa tako uspešno, da jo lahko celo dohiti. V gosteh pri Radu je z 2:0 zmagal tudi Hajduk, strelca pa sta bila Bokšić in Asanović. Spličani hitijo zanesljivo nasproti uvrstitvi v tekmovanje za pokal UEFA, s katero bodo izničili kazen evropske zveze.

Rijeka z Borcem ni blestela, toda zmagala je z 1:0, zmagoviti gol pa je dosegel Ljubljančan Beširević, ki je še lani igral prav za Borca.

Olimpija je doma gostila moštvo Osijeka. Igralci so si težko opomogli od šoka, ki so ga doživeli v Sarajevu, kjer jim je sodnik ukradel zmago. Z igro niso ravno blesteli, to je bila bržkone njihova sploh najslabša prvoligaška predstava. Ljubljančani so si ustvarili kake tri ali štiri priložnosti, toda znano je, da jih za zmago potrebujejo pet ali šest. Tragični junak je bil Damir Vrabac, ki je zapravil kar tri, omeniti pa kaže, da je bil junak tekme v Sarajevu Primož Gliha tokrat najslabši mož na igrišču. Zmagoviti gol za Olimpijo je dosegel Djukić, ki je očitno prebrodil strelsko krizo. Osiječani niso nasprotnik velikega formata, toda Olimpijo so pošteno utrudili, saj so imeli celo zrelejše priložnosti. Olimpija je tako prvič zmagala s slabo igro, doslej pa je bila veliko bolj znana po tem, da je izgubljala z najboljšo igro.

REZULTATI 21. KOLA 1. ZNL

Rad - Hajduk 0:2 (0:1), Olimpija - Osijek 1:0 (0:0), Dinamo - Vardar 3:0 (2:0), Rijeka - Borac 1:0 (1:0), Budućnost - Radnički 5:4 (0:0) - po 11m, C. zvezda - Željezničar 6:5 (2:2, 1:1) - po 11m, Spartak - Vojvodina 4:2 (0:0) - po 11m, Sarajevo - Partizan 1:2 (0:1), Sloboda - Velež 4:5 (1:1, 1:0) - po 11m.

VRSTNI RED

Dinamo 30 točk, C. zvezda 27, Partizan 24, Hajduk 22, Rijeka 21, Sloboda, Budućnost in Željezničar 20; Olimpija, Rad, Osijek in Spartak 18; Borac 17, Radnički 16, Sarajevo, Velež in Vojvodina 15; Vardar 9.

PARI PRIHODNJEGA KOLA (4. marca)

Velež - Rijeka, Borac - Budućnost, Radnički - Sarajevo, Partizan - Rad, Hajduk - Olimpija, Osijek - C. zvezda, Željezničar - Dinamo, Vardar - Spartak, Vojvodina - Sloboda.

REZULTATI 20. KOLA II. ZNL

Liria - Borac 2:0 (0:0), Mladost - Sutjeska 1:3 (0:3), Čelik - Proleter 1:0 (1:0), Rudar - Beograd 2:0 (0:0), Šibenik - GOŠK Jug 1:0 (1:0), Leotar - Priština 3:0 (1:0), Mačva - Iskra 9:0 (7:0), Kikinda - Zemun 0:2 (0:1), Pelister - Sloboda 3:0 (0:0), Dinamo - Napredak 2:0 (0:0).

VRSTNI RED

Sutjeska 26, Proleter in Zemun 25, Dinamo 23, Sloboda in Priština 22, Pelister in Šibenik 21, Borac, GOŠK Jug in Iskra 18, Kikinda in Liria 17, Beograd, Rudar in Napredak 16, Mačva in Leotar 14, Čelik 8, Mladost 1.

FRANCI BOŽIČ

nedeljski izidi

nogomet

Italijanska A liga

IZIDI 26. KOLA

Ascoli - Atalanta 1:1, Udinese - Cesena 1:0, Sampdoria - Fiorentina 3:0, Juventus - Genoa 1:1, Cremonese - Verona 1:1, Bologna - Lazio 1:1, Bari - Lecce 1:1, Roma - Milan 0:4, Inter - Napoli 3:1.

Marco Van Basten

LESTVICA

Milan 40 točk, Napoli 38, Inter 35, Sampdoria in Juventus 34, Atalanta in Roma 29, Bologna 27, Lazio 24, Bari 23, Genoa in Lecce 22, Fiorentina 21, Udinese 20, Cesena 19, Cremonese 18, Verona 17, Ascoli 16.

PRIHODNJE KOLO

Milan - Ascoli, Cesena - Bari, Atalanta - Bologna, Fiorentina - Cremonese, Napoli - Genoa, Lazio - Inter, Sampdoria - Juventus, Lecce - Roma, Verona - Udinese.

Italijanska B liga

IZIDI 25. KOLA

Cagliari - Catanzaro 4:1, Reggina - Como 2:1, Padova - Foggia 0:2, Ancona - Licata 1:0, Monza - Messina 0:0, Cosenza - Parma 1:0, Brescia - Pescara 0:0, Reggiana - Pisa 0:0, Barletta - Torino 1:0, Avellino - Triestina 1:1.

LESTVICA

Pisa 35 točk, Torino 34, Cagliari 33, Reggina in Pescara 30, Ancona 28, Perriana 27, Parma in Triestina 26, Padova 25, Foggia, Avellino, Brescia in Monza 23, Messina 22, Licata 21, Cosenza in Barletta 20, Catanzaro 16, Como 15.

PRIHODNJE KOLO

Ancona - Avellino, Reggina - Barletta, Cagliari - Brescia, Torino - Cosenza, Catanzaro - Foggia, Pescara - Messina, Parma - Monza, Como - Padova, Triestina - Pisa, Licata - Reggiana.

Meddeželna liga

IZIDI 25. KOLA

Montebelluna - Caerano, 2:1, Sedico - Centro Mobile 0:2, San Donà - Conegliano 1:1, Ponte Piave - Giorgione 1:0, Mira - Monfalcone 0:0, Venice - Opitergina 3:0, Fontanafredda - Pordenone 2:0, Sacilese - Pro Gorizia 0:1, Pievigina - Salzano 1:1.

LESTVICA

Pievigina 36 točk, San Donà 31, Giorgione 30, Caerano, Pro Gorizia, Venice in Montebelluna 29, Centro Mobile 26, Ponte Piave 24, Salzano, Sacilese in Monfalcone 23, Mira 22, Fontanafredda 21, Conegliano in Sedico 20, Opitergina 18, Pordenone 15.

PRIHODNJE KOLO

Giorgione - Pievigina, Caerano - Fontanafredda, Centro Mobile - Mira, Pro Gorizia - Montebelluna, Conegliano - Ponte Piave, Salzano - Sacilese, Monfalcone - San Donà, Opitergina - Sedico, Pordenone - Venice.

košarka

Italijanska A-1 liga

IZIDI 23. KOLA

Paini - Philips 97:80, Benetton - Knor 79:76, Scavolini - Phonola 93:66, Panapesca - Ranger 85:82, Enimont - Vismara 92:84, Irge - Cantine Riunite 96:122, Viola - Neutroroberts 84:82, Arimo - Messaggero 94:85.

LESTVICA

Scavolini 36 točk, Knorr, Ranger in Enimont 32, Phonola 28, Vismara in Viola 26, Messaggero in Benetton 24, Arimo in Cantine Riunite 22, Philips in Paini 20, Panapesca 14, Neutroroberts 10, Irge 0.

PRIHODNJE KOLO

Philips - Enimont, Messaggero - Scavolini, Ranger - Benetton, Cantine Riunite - Arimo, Phonola - Paini, Knorr - Viola, Vismara - Irge, Neutroroberts - Panapesca.

Italijanska A-2 liga

ANNABELLA - STEFANEL 79:82 (48:37)

ANNABELLA: Cavazzana 11, Donati, Sala 2, Croce 2, Lock 26, Fantin 8, Montenegro 26, Attruia 3, Pratesi 1.

STEFANEL: Middleton 22, Pilutti 16, Bianchi 5, Tyler 18, Cantarello 13, Zarotti 4, Maguolo 4, Sartori.

SODNIKA: Rudellat in Zucchelli. PM: Annabella 19:27, Stefanel 15:26. PON: Maguolo in Lock.

SAN BENEDETTO - BRAGA 75:73 (41:41)

SAN BENEDETTO: Gnecchi 8, Biaggi 5, Ponzoni 5, Ardessi 10, Vargas 15, Vitez, Esposito 8, Aleksinas 24.

BRAGA: Gattoni, Anchisi 7, Coccoli 2, Paci 7, Natali 8, Gregorat 12, Grandholm 15, Sappleton 22.

SODNIKA: Baldi in Grossi. PM: San Benedetto 16:23, Braga 7:13. PON: Anchisi in Aleksinas.

OSTALI IZIDI: Banca Popolare - Garessio 66:62, Teorema - Alno 96:90, Marr - Glaxo 82:93, Filodoro - Kleenex 100:89, Ipifim - Fantoni 124:92, Hitachi - Jollycolombani 85:79.

LESTVICA

Ipifim in Stefanel 32 točk, Garessio in Glaxo 30, Almo 26, Jollycolombani in Hitachi 24, Teorema in Kleenex 22, Annabella, Banca Popolare, Fantoni in Filodoro 20, Marr in Braga 16, San Benedetto 14.

PRIHODNJE KOLO

Kleenex - Hitachi, Fantoni - Marr, Alno - Annabella, Jollycolombani - Filodoro, Glaxo - Braga, Garessio - S. Benedetto, Ipifim - Teorema Stefanel - Banca Popolare.

totip

1. —	1. Dendelov	2
	2. Igor de Gloria	1
2. —	1. Gorez	2
	2. Geo del Lago	2
3. —	1. Iper Sf	X
	2. Ebinger	X
4. —	1. Gredo Om	1
	2. Evasio	2
5. —	1. Pen Mar	2
	2. White Crusader	2
6. —	1. Opernstar	2
	2. Luca Dancer	1

KVOTE

12 (7 dobitnikov)	108.625.000 lir
11 (181 dobitnikov)	4.200.000 lir
10 (2.380 dobitnikov)	310.000 lir

totocalcio

Ascoli - Atalanta	1
Bari - Lecce	2
Bologna - Lazio	X
Cremonese - H. Verona	X
Inter - Napoli	1
Juventus - Genoa	X
Roma - Milan	2
Sampdoria - Fiorentina	1
Udinese - Cesena	1
Barletta - Torino	1
Brescia - Pescara	X
Cosenza - Parma	1
Reggiana - Pisa	X

KVOTE

13 (100 dobitnikov)	154.921.000 lir
12 (3500 dobitnikov)	4.426.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA: Atalanta - Bologna, Cesena - Bari, Fiorentina - Cremonese, H. Verona - Udinese, Lazio - Inter, Lecce - Roma, Milan - Ascoli, Napoli - Genoa, Sampdoria - Juventus, Licata - Reggiana, Triestina - PIsa, Perugia - Casarano, Sambenedettese - Giarre.

0481-387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTI AUTO
S klicem na to številko boš dobil katerokoli pojasnilo v zvezi s posojili PRESTIAUTO
Banca Agricola
Kmečka banka Gorica
A.W.S. GORICA

V nedeljskem 22. kolu v košarkarski B-2 ligi na gostovanju v Vicenzi

Jadranovcem usodna slaba igra v prvem polčasu

VICENZA - JADRAN TKB 91:78 (47:35)

VICENZA: Recchia 3, Sartori 10 (2:2), G. Barbiero 4 (0:1), Carollo, Di Monte 21 (3:4), Zuppel 2 (0:1), Ferraboschi 17 (2:3), M. Barbiero 6 (2:2), Crestani 26 (14:17), Chiarello 2.

JADRAN TKB: Oberdan (0:1), Čuk 21 (3:4), Pregarc 9 (0:2), Stanissa, Sosič 5 (3:3), Pertot, Battini 6, Rauber 28 (8:9), Daneu 9 (1:3), Lesizza.

SODNIKA: Colombo iz Cesatenova (Como) in Bianchi iz Salerna; PM: Vicenza 23:30, Jadran TKB 15:22; PON: Sosič (29) in Daneu (29); ON: Vicenza 23, Jadran TKB 24; 2 tehnični napaki Jadranovi klopi; 3 TOČKE: Recchia 1, Di Monte 4, Ferraboschi 3, Pregarc 1, Rauber 2; GLEDALCEV: približno 1.000.

VICENZA — Spet zamujena priložnost? Vprašanje začenja zveneti že dolgočasno, nepreprič ljivo in morda tudi precej čudno, še zlasti, če se ozremo najprej na končni rezultat, če pomislimo, da je Vicenza eden od kandidatov za play off, če se spomnimo, da zaradi težav z gležnjem oz. komolcem ves teden nista trenirala Sosič in Daneu, da je Pregarca mučila gripa, da je Crisma v postelji zaradi noric ter navsezadnje, da je bila tekma na tujem. Pa vendar... Razplet tekme je bil tak, da je bila tudi zmaga dosegljiva. Žal se je spet zasukalo narobe, zlasti v prvem polčasu, ko je bilo vse preveč zapravljenih žog, tudi nepotrebnih osebnih napak, nepazljivosti, ko sta tudi sodnika pristavila svoje in tako je namesto veselja spet ostala grenkoba.

Nekaj kronike. Začetek je bil izenačen, saj met ni šel ne enim ne drugim. Naši pa so res brez potrebe izgubljali žoge in delali osebne napake, saj je bila tekma mirna, občinstvo je bilo dobesedno koncertno. Vse do 12. minute pa je bil rezultat le izenačen (23:18). Do preobrata je prišlo v 15. minuti, ko je Di Monte zadel dve trojki, našim se je poneserečilo nekaj napadov, a Daneu si je prislužil že 4. osebno napako in domači so povedli s 33:24 in polčas tudi končali v svojo korist.

Kljub slabemu začetku drugega polčasa, ko so domači že v prvi minuti z dvema trojkama povišali na 51:35, smo imeli občutek, da je tekma še vedno odprta, da ni še nič zavoženo. Trener Vatovec je klical minuto odmora, naši so se zbrali in v 25. minuti je bil izid 56:47. Čeprav sta kmalu zatem tako Sosič kot Daneu zaradi pete osebne napake morala na klop, so jadranovci kljub vsem napakam (tudi sodniškim) v 34. minuti, zdi se skoraj neverjetno, imeli samo tri točke zaostanka (67:64). Žal je šel ugoden trenutek za Oberdana, Čuka, Pertota (ta si je včeraj prebil ustnico), Rauberja in Battinija mimo. Vendar je bilo težko pričakovati, da bi brez Sosiča in Daneua zdržali do konca, priložnost je bila zamujena že prej, v prvem polčasu. (DB)

JADRAN TKB V ŠTEVILKAH

METI. ZA 2 TOČKI: Oberdan 0:1, Čuk 8:16, Pregarc 3:10, Sosič 1:3, Battini 3:9, Rauber 7:14, Daneu 5:7; 3 TOČKE: Pregarc 1:2, Sosič 0:1, Rauber 2:9; SKOKI: Oberdan 4 v obrambi, 1 v napadu; Čuk 8, 1; Pregarc 2, 2; Sosič 1, 1; Pertot 1, 0; Battini 2, 3; Rauber 4, 4; Daneu 2, 2; IZGUBLJENE, PRIDOBLJNE ŽOGE: Oberdan 1, 1; Čuk 2, 2; Pregarc 2, 3; Stanissa 1, 0; Sosič 3, 3; Battini 2, 0; Rauber 4, 1; Daneu 5, 3; BLOKADE: Čuk 1, Sosič 1; ASISTENCE: Oberdan 1, Sosič 2, Battini 1, Rauber 2;

Valter Deanesi: »Jadran se bo rešil«

Kljub zmagi trener Vicenze Valter Deanesi ni bil posebno gostobeseden. Nekam se mu je zelo mudilo, morda je hitel poizvedovat, kako so se končale druge tekme. Povedal pa nam je naslednje:

»S svojo ekipo sem zadovoljen, vendar moram povedati, da sem se tekme zelo bal. Po mojem mnenju je namreč Jadran ena tistih ekip, ki bolje igra košarko v naši skupini. Žal mi je, da je v tako nevarnem položaju na lestvici, vendar mislim, da se bo gotovo rešil. Čestitam njegovemu trenerju, gotovo si ekipa ne zasluži položaja, v katerem se nahaja. Poleg tega igra "čisto", njegova cona 3:2 nas je spravila v težave, nikoli nismo mogli prodreti pod koš, nismo imeli poguma, morali smo se zanašati na obrambo in na protinapad.«

Jadranovemu trenerju Valterju Vatovcu se je po tekmi kar vsula ploha besed: »Ne moremo zmagati, če pridemo na igrišče nekoncentrirani, kot se je dogodilo v prvem polčasu, ko smo izgubili kar 14 žog. To je glavna stvar. Ne vem, ali je pust, ali kaj drugega. Tudi sodniki, vsak je pripomogel k porazu. Kljub vsemu smo v drugem polčasu spet prišli na tri točke zaostanka, nasprotniki so zgrešili met, a mi smo zgubili žogo, tudi zaradi tega, ker ni bilo prave koncentracije v napadu.«

»Tokrat bi lahko zmagali, kot že velikokrat, lahko bi zmagali tudi na tujem. Kljub temu, da smo v začetku naredili veliko osebnih napak, da se je sodnik nekoliko pristransko sodil, smo v obrambi dobro igrali. Zmago smo si zapravili v napadu, in to v prvem polčasu. Povem čisto odkrito, v štirih ne moreš igrati košarke: od vseh desetih igralcev, ki sem jih imel na klopi, so bili samo štirje, ki so lahko igrali košarko. In to, na, žalost je tudi logično, da privede do poraza. Za zaključek: ne glede na to, kako se je odvijal prvi polčas, je ekipa živa. Upam, da bomo te poškodbe pozdravili: naslednji dve koli sta namreč za nas odločilni.«

Tudi mnenje Roberta Daneua se je v glavnem skladalo z Vatovčevim: »Naša igra v napadu ni bila preveč dobra, ponavljale so se naše napake še iz začetka leta. Žal je bila to ena važnejših tekem za naše prvenstvo, dve točki nam bi gotovo dobro deli po porazu v San Donaju. Zdaj se bomo doma srečali s San Lazarom, torej močno ekipo, prvo tekmo smo zmagali tam... doma. San Lazzaro pa je medtem počasi zrastel in bo hud nasprotnik. Na na vsak način moramo zmagati, če hočemo imeti še kakšno možnost, da se rešimo. Dali bomo vse od sebe in upamo, da bo šlo.«

Kako si razlagaš velika nihanja, pa ne samo v prvem polčasu, ampak tudi v drugem, ko vam je na trenutke šlo od rok, potem ste se skoraj ustavili?

»Ponavljam, to so naše stare težave, ko dobro igramo pet minut in potem pet minut zapademo v popolno temo. Pravega vzroka pa ne vem.«

»Meniš, da sta vas zaustavljala tudi sodnika?

»Sodnika tokrat nista bila najboljša, tudi ona sta kriva za našo nezgodo. A sodnike je lahko kriviti, vendar glavni krivci smo mi.«

Nisem hotel trditi, da sta sodnika glavna krivca...

»Gotovo sta pripomogla k porazu: mislim, da sta nam zapravila 5, 6 žog, in seveda toliko žog v tekmi, v kateri zgubiš za tistih 8, 9 točk, še kako štejepri rezultatu.

Vrniva se za trenutek k tistim nihanjem. Morda pa bi se le dalo ugotoviti vzrok.

»Bojim se, da je stvar v koncentraciji ekipe. Ko se začne dobro, se vsi močno angažirajo, a ko se zatem nekaj zatakne, ko pride ena majhna napaka, se vse, kar si toliko gradil, počasi poruši.

IZIDI 22. KOLA

Pierobon PD - Cesena	87:97
Ozzano - Montichiari	72:68
Electrolux - Castel SP	99:97
Imola - Montebelluna	95:103
Oderzo - Malaguti	84:68
Vicenza — JADRAN TKB	91:78
Virtus PD - Petrarca PD	96:94
Faenza - San Donà	69:52

LESTVICA

Virtus PD	22	17	5	1944:1808	34
Montichiari	22	15	7	1952:1834	30
Petrarca PD	22	13	9	2170:1035	26
Vicenza	22	13	9	2019:1885	26
Malaguti	22	13	9	1995:1987	26
Ozzano	22	13	9	1806:1804	26
Montebelluna	22	12	10	2100:2007	24
Imola	22	12	10	1923:1970	24
Electrolux PN	22	12	10	1887:1940	24
Faenza	22	11	11	1803:1823	22
Oderzo	22	10	12	1813:1788	20
Castel SP	22	8	14	1762:1821	16
San Donà	22	7	15	1862:1942	14
JADRAN TKB	22	7	15	1792:1893	14
Cesena	22	7	15	1905:2041	14
Pierobon	22	6	16	1794:1949	12

PRIHODNJE KOLO (3. in 4.3.)

Imola - Cesena; San Donà - Oderzo; Faenza - Ozzano; Petrarca - Pierobon; Montichiari - Electrolux; JADRAN TKB - Malaguti (3.3. ob 21. uri); Castel S. Pietro - Vicenza; Montebelluna - Virtus PD

JADRANOVI STRELCI

Čuk 493, Rauber 383, Daneu 240, Pregarc 236, Battini 165, Sosič 155, Oberdan 75, Crisma 25, Pertot 24, Corsi 5, Stanisa 4.

Štandreški nogometaši so v domačem nastopu proti Lauzaccu kar trikrat zadeli okvir vrat

»Radodarna« Juventina Radenska ni imela sreče

JUVENTINA RADENSKA - LAUZACCO 0:0

JUVENTINA RADENSKA: Andreoli, Chizzolini, Travagin, Trevisan, Tommasi, Maso, Kavs, Bastiani (od 60' Klanjšček), Bressan, Cingerli, Del Negro.

LAUZACCO: Fornasiero, M. Zanello, A. Ermacora, G. Ermacora, Nardone, Drecogna, Marchetti, Strizzolo (Mauro), Zamparo (Ventura), Galai, Vertucci.

SODNIK: Cao iz Aviana. GLEDALCEV: 150.

GORICA — Ne vemo, ali si je nogometna zveza omislila posebno nagrado za najbolj radodarno ekipo. Če je tako, potem lahko rečemo, da sodi štandreška Juventina med glavne kandidate za prvo mesto. Tako nekako bi lahko strnili nedeljsko srečanje v Straži cah med Juventino in Lauzaccom, ki se je končalo z delitvijo točk le zaradi prevelike »radodarnosti« domačih in pomanjkanja športne sreče s strani gostiteljev, ki so trikrat zadeli okvir vrat in zamudili še vrsto drugih priložnosti.

»Presneti nedeljski pustni čas« jo je torej zagodel Štandrežcem, ki so na domačem igrišču (!?) izgubili pomembno točko na poti prizadevanj za obstanek. Dejstvo, da je domača enajsterica zamudila to pot toliko priložnosti, mora že kar zaskrbljati vodstvo ekipe. Rekli smo, da se je v nedeljo začel odločilni del prvenstva in zato je treba maksimalno izkoristiti vse priložnosti, da se ohrani status prvoligaša. Juventina je sklepni krog začela dokaj radodarno in prepustila Lauzaccu nezasluženo točko.

O igri Štandrežcev bi lahko rekli, da je bila zadovoljiva, čeravno se je na sredini še kako poznala odstonost kapetana Tabaja in tudi Davida Klanjščka, ki je zaigral le zadnji del tekme. Tabajeva odsotnost je bila občutena tudi pri strelih s kota in pri predložkih v nasprotni kazenski prostor, kjer je kapetan Juventine najnevarnejši strelec z glavo. Sicer je treba pristaviti tudi to, da se obrambna vrsta vse bolj izkazuje in ne dela več tistih makroskopskih napak, zaradi katerih je še v času »Mianove uprave« zapravila nešteto točk. Ob Trevisanu, Chizzoliniju in Travaginu se je zelo dobro vživel v novo vlogo Tommasi, ki je postal branilec nasprotnikovega srednjega napadalca in to nalogo opravlja zelo dobro. V napadu pa še vedno nekaj ne gre kot bi bilo pričakovati. Del Negro je dober za hitre prodore na krilih, a v kazenskem prostoru ni dovolj spreten. Tam bi vertjetno zelo dobro uspeval »stari« Paolo Tesolin, ki kljub letom uspešno nastopa v 2. AL. Pomanjkanju pravega napadalca je namreč treba pripisati dejstvo, da je Juventina zelo skopa pri strelih na vrata in v doseženih zadetkih. Če pomislimo, da je večina nevarnih akcij Štandrežcev sad prostih strelov ali strelov s kota, potem je jasno, da predstavlja vprašanje srednjega napadalca glavni križ za Ruggera Griona in pomočnika Giorgia Tavcarja.

Že v 5. minuti bi lahko domači povedli, ko bi bil Travaginov strel z glavo bolj točen. Deset minut kasneje so Štandrežci zelo dobro izvedli protinapad in po kombinaciji Cingerli-Del Negro je žogo dobil Kavs, ki je streljal v voleju. Odlični poseg vratarja Lauzacca je preprečil zadetek. Do najnevarnejše akcije prvega polčasa je prišlo sicer v 40. minuti, ko je sodnik spregledal zelo jasen prekršek vratarja v kazenskem prostoru nad Del Negrom. Mož v črnem je dosodil le kot, ki ga je izvrstno izvedel Cingerli. Kratko odbito žogo vratarja pa ke Bressan (sam pred vrati) streljal premočno in zadel vratnico.

Po nevarnem Cingerlijevim strelu v voleju beležimo v 65. minuti edino resno akcijo gostov: Vertuccijev strel pa je na srečo zadel Juventinovega branilca. Drugo izredno priložnost za domače je zapravil Klanjšček, ko je po podaji s prostega strela usmeril žogo naravnost v okvir vrat. Ponovna priložnost za zadetek so domači imeli 4 minute pred koncem, ko je s prostega strela Trevisan v tretjič zadel vratnico.

Dvaindvajseto kolo v tej skupini 1. amaterske lige je vsekakor pomembno zaradi drugega neuspeha, ki ga je doživel vodilni San Canzian, tokrat proti trejeuvrščenemu Tamaiu. S tem si je bistveno zakompliciral položaj. V bistvu se je boj za napredovanje osredotočil na 3 ekipe, od katerih pa San Canzian ne odigrava več nosilne vloge. Zanimiv bo torej nadaljni razplet dogodkov in zanimivo bo tudi videti, kako bo ekipa iz Škocjana reagirala v naslednjem domačem nastopu, ko bo sprejela v goste prav Štandrežce.

Na spodnjem delu razpredelnice pa je prišlo do nekaterih novosti, ki so navsezadnje v korist Juventine. V mislih imamo predvsem neposredno srečanje med Percotom in Torviscoso, ki se je zaključilo v korist prvih, kar pomeni, da ima sedaj Torviscosa kar 2 točki zaostanka pred trojico Cordenonse, Juventina Radenska, Corno in že 3 pred samim Percotom.

RUDI PAVŠIČ

1. AMATERSKA LIGA
Skupina B

IZIDI 22. KOLA

Sangiorgina - Corno	1:1
Varmo - Porcia	0:1
Percoto - Torviscosa	2:0
Portuale - Fiumicello	3:1
Cordenonese - Cervignano	0:0
JUVENTINA - Lauzacco	0:0
Tamai - S. Canzian	2:1
Costalunga - Visinale	3:1

LESTVICA

S. Canzian	22	12	8	2	30:15 32
Porcia	22	10	11	1	23:10 31
Tamai	22	10	10	2	26:11 30
Cervignano	22	6	14	2	19:14 26
Portuale	22	8	10	4	20:16 26
Lauzacco	22	7	11	4	20:20 25
Varmo	22	7	9	6	18:16 23
Costalunga	22	6	10	6	14:12 22
Sangiorgina	22	6	9	7	21:21 21
Fiumicello	22	6	8	8	27:26 20
Percoto	22	7	4	11	20:25 18
JUVENTINA	22	5	7	10	18:24 17
Cordenonese	22	3	11	8	15:22 17
Corno	22	3	11	8	15:25 17
Torviscosa	22	2	11	9	18:33 15
Visinale	22	2	8	12	11:25 12

PRIHODNJE KOLO

Costalunga - Tamai, S. Canzian - JUVENTINA, Lauzacco - Cordenonese, Cervignano - Portuale, Fiumicello - Percoto, Torviscosa - Varmo, Porcia - Sangiorgina, Visinale - Corno

Po porazu v nastopu z Vivilom se je položaj slovenskih odbojkaric v C-1 ligi še nekoliko poslabšal

Za Bor Elpro se začenja niz srečanj za obstanek

Ženska C-1 liga

IZIDI 14. KOLA

Bor Elpro - Vivil Villa Vicentina 1:3 (5:15, 13:15, 15:12, 8:15), Pav Zenit Videm - OMA Mobili San Giusto Trst 3:1 (10:15, 15:6, 15:8, 15:8), Mestre - Dolo Pallavolo 3:2 (15:12, 13:15, 15:7, 14:16, 15:13), Foce Colori Latisana - AUSA Pav Cervignano 3:1 (16:14, 5:15, 15:11, 15:12), Ghemar Piove di Sacco - Peroni Tržič 3:2 (15:4, 13:15, 15:13, 3:15, 15:12), Ottica Tomasini Cordenons - Albatros Treviso 0:3 (13:15, 3:15, 5:15).

LESTVICA

Albatros TV	14	11	3	38:17	22
Pav Videm	14	10	4	36:20	20
Mestre	14	10	4	34:21	20
OMA Trst	14	9	5	32:20	18
Vivil	14	9	5	32:22	18
Foce Latisana	14	9	5	33:25	18
Dolo Pallavolo	14	5	9	25:31	10
Bor Elpro	**14**	**5**	**9**	**21:28**	**10**
Cordenons	14	5	9	19:32	10
Ghemar	14	5	9	18:34	10
AUSA Cervig.	14	4	10	19:35	8
Peroni Tržič	14	2	12	16:38	4

PRIHODNJE KOLO (3. 3.)

AUSA Pav Cervignano - **Bor Elpro,** Oma Mobili San Giusto - Foce Colori Latisana, Dolo Pallavolo - Ottica Tomasini Cordenons, Pav Zenit Videm - Vivil Villa Vicentina, Albatros Treviso - Ghemar Piove di Sacco, Peroni Tržič - CMC Venezia Mestre.

Boj za uvrstitev v B-2 ligo je v ženskem odbojkarskem državnem tretjeligaškem prvenstvu iz kola v kolo bolj srdit in tekmeci za vrh slabšim nasprotnikom ne prepuščajo točk.

Tako je v sobotnem 14. kolu pet vodilnih zmagalo, šesti, to je tržaška ekipa OMA Mobili San Giusto, pa je sicer izgubil, a v neposrednem dvoboju z videmskim PAV.

Prvenstveni vrstni red je tako zdaj še bolj izrazito razklan na dva dela in med skupinama je nezapolnjiva vrzel osmih točk. Na repu lestvice je tržiški Peroni v kraju Piove di Sacco verjetno izgubil še poslednjo možnost, da se aktivno vključi v boj za obstanek, nasprotno pa je Ghemar uspešno kronal svoje zasledovanje in se priključil trojici z desetimi točkami.

Odbojkarice Bora Elpro so vse sanje o uvrstitvi v B-2 ligo že dokončno spravile v predal in se morajo zdaj močno zbrati, da svojo padajočo krivuljo znova preusmerijo navzgor. Brezno je vse bližje, v stik s »peklenskim ognjem« pa bodo prišle že to soboto na gostovanju pri červinjanski ekipi AUSA PAV, ki je največje razočaranje prvenstva, saj je štartala s povsem drugačnimi cilji. Plave nedvomno čaka zelo težko in dramatično srečanje, v katerem bodo o zmagovalcu najverjetneje odločali živci.

V izgubljeni bitki z Vivilom je spet zelo jasno prišlo do izraza, da preživljajo borovke predvsem hudo psihološko krizo, čeprav zdaj ne manjka tudi objektivnih težav, zlasti kar se tiče poškodb in posledičnim pomanjkanjem menjav. Vsakič namreč, ko so plave nizale točke, se je vidno povečalo njihovo samozaupanje in tudi njihova igra je bila dokaj učinkovita in dopadljiva, a brž, ko je nastopila reakcija nasprotnic, sta jih zajeli živčnost in vnema, in akcija se je skoraj vedno končala z napako borovk. 27 od skupnih 58 točk je Vivil dosegel po napakah plavih, od teh kar 17 v prvih dveh nizih, nakar, kot smo zapisali že po tekmi, so plave le zaigrale precej bolje. Ko smo že pri številkah je zanimiv tudi podatek o bloku. S tem elementom so borovke dosegle samo dve točki (z Maverjevo in Azmanovo) in bore malo menjav, Furlanke pa kar enajst, da o izbojevanih menjavah niti ne govorimo. Ta podatek niti ne bi bil toliko pomemben za izid tekme, če bi vse, podčrtano, vse borovke skozi vso srečanje servirale tako kot Fučkova ali Maverjeva v začetku tretjega niza, tako pa je bil trud v obrambi spričo moči Vivilovih napadalk večkrat jalov.

No, kljub temu je treba reči, da so borovke od rezultata 13:8 v prid Vivila v drugem nizu do rezultata 8:7 (vedno za Vivil) v četrtem nizu le pokazale veliko dobrih potez, tako da lahko proti šibkejšim nasprotnikom od Vivila (zdaj se bodo po vrsti srečale s Cervignanom, Peronijem, Albatrosom in Dolom, te tekme, razen srečanja z Albatrosom, pa so seveda odločilne) vendarle pričakujemo srečnejši razplet.

Med pozitivne note je treba omeniti tudi spodbuden nastop mladinke Paole Gregori, ki je svoj krstni nastop v C-1 ligi (kot taktična menjava) začela s točko s servisom in na sploh prijetno presenetila ter tako v soboto na najboljši način proslavila svoj 14. rojstni dan.

Po tem kolu nam je trener Kalc dal sledečo izjavo: »Od zadnjega ciklusa porazov je bil to vendarle naš najboljši nastop in menim, da bi to kar zdaj zmoremo, moglo zadostovati za obstanek v ligi. Znamo zelo dobro izpeljati težke akcije, nato pa prepogostokrat naivno grešimo v lažjih okoliščinah. Temu se je treba izogniti. Izboljšati moramo tudi produktivnost servisa in sprejema servisa. Najvažneje pa je to, da igramo še naprej zelo zagrizeno, še celo bolj kot zdaj, saj je tekem še veliko in ni razloga, da bi se predajali malodušju.«

(ak)

Meblo Imsa že skoraj izločen iz boja za vrh, Sloga Koimpex le nekaj korakov od napredovanja

Eni se vzpenjajo drugi zdaj padajo

Suzana Ciocchi je veliko pripomogla k uspehu slogašic v Vidmu

Čeprav manjka do konca sezone še deset kol je združena ekipa Meblo Imsa prva od naših treh moških šesterk, ki je verjetno dokončno izpadla iz kombinacij za napredovanje v višjo ligo. Le če bi Goričani do konca dobili vse tekme, bi še lahko upali na osvojitev končnega drugega mesta, a gladek domač poraz s Pordenonom takega razpleta prav res ne obeta. Treba je sicer pristaviti, da Petejanova ekipa ni štartala z namenom, da bi že letos dosegla kakovostni skok, saj je navsezadnje ekipa še mlada, vendar pa do sobote tudi ni bilo razloga, da bi fantje ne poskušali vse, kar je bilo v njihovih močeh, da se vendarle potegujejo za sam vrh.

Bolje sta se odrezali ostali naši šesterki. Še zlasti pred težko nalogo so bili borovci, ki pa so z Vivilom (kljub izgubljenemu nizu) opravili skoraj po hitrem postopku in potrdili, da jih bo v »balonu« do konca prvenstva težko premagati. Toda zanje velja, da bodo odločilne tekme za napredovanje (začensi s sobotno izredno pomembno srečanje v Pordenonu z Volleyjem) odigrali v gosteh, kjer niso vedno tako zanesljivi. V polnem teku za napredovanje je spet tudi Olympia, ki je izkoristila niz lažjih tekem, da se je znova približala vrhu. Za ti naši šesterki bi lahko bilo sobotno kolo še bolj ugodno, če bi na drugih igriščih le prišlo do presenečenj. Toda Sacileju in Remanzaccu je v tie breaku vendarle uspelo izogniti se polomu.

Za nas najbolj pomembno zmago kola je vsekakor v Vidmu dosegla Sloga Koimpex (ženska C-2 liga), ki je v napetem in izenačenem srečanju z zelo dobro kolektivno igro, v kateri pa sta v napadu prednjačili Ukmarjeva in Ciocchijeva, obračunala še z edinim tekmecem za napredovanje. Zdaj imajo slogašice kar šest točk prednosti pred četrouvrščenim CUS-om. Realno tvegajo slogašice poraz le še v domači tekmi s Fincantierijem, kako se bo razpletlo na ostalih tekmah do konca sezone pa je pravzaprav odvisno od njih samih, se pravi, da si zdaj Peterlinove varovanke lahko napredovanje zapravijo le po lastni krivdi. Glede na to, kako so se obnesle doslej, pa lahko že rečemo, da do velikega končnega uspeha res ne manjka veliko.

Zelo slabo se je v Casarsi tokrat odrezal Agorest, kateremu je zdaj očitno zmanjkalo tudi že nekaj motivacij, sokolovke pa so kljub svoji okrnjenosti vodilnemu Kennedyju nudile presenetljivo močan odpor, čeprav so izgubile brez dobljene niza. Možno je, da se bo položaj nabrežinske šesterke v prihodnjih kolih še nekoliko poslabšal (zaradi težkega koledarskega sporeda), vendar pa so varovanke trenerja De Waldersteina tudi v soboto dokazale, da se glede obstanka res nimajo česa bati, tudi če se jih drži smola kar se tiče poškodb in bolezni.

V ženski D ligi je Kontovel Electronic Shop spet naredil lep korak na poti k priključitvi ekipam s sredine lestvice. Zdaj Kontovelke uspešno uresničujejo željo trenerja Drasiča, da bi v povratnem delu sezone osvojile 12 točk.

K sreči se položaj Brega Agrar kljub porazu z drugouvrščenim Ferroviariom ni poslabšal, kajti izgubili so tudi vsi ostali tekmeci Brežank v boju za obstanek.

Moška C-2 liga

IZIDI 16. KOLA

Bor Cunja Avtoprevoz - Vivil Villa Vicentina 3:1, **Meblo Imsa** - Volley Pordenon 0:3, Volley Ball Videm - Libertas Turjak 3:0, Intrepida Mariano - Cima Truciolari Sacile 2:3, Crismare Tržič - Prata neodigrana, Olympia Gorica - Torriana Belca Gradiska 3:1, Pav Remanzacco - Rozzol Trst 3:2.

LESTVICA

Cima Truciol.	16	13	3	40:20	26
Volley PN	16	11	5	37:19	22
Bor Cunja Av.	**16**	**11**	**5**	**39:22**	**22**
Crismare	15	10	5	39:24	20
Olympia GO	**16**	**10**	**6**	**38:23**	**20**
Pav Remanzacco	16	10	6	35:28	20
VB Videm	16	9	7	34:28	18
Vivil	16	9	7	32:30	18
Meblo Imsa	**16**	**8**	**8**	**32:31**	**16**
Rozzol Trst	16	6	10	25:36	12
Torriana	16	5	11	22:38	10
Prata	15	4	11	22:40	8
Intrepida	16	3	13	15:43	6
Libertas Tur.	16	2	14	17:45	4

PRIHODNJE KOLO (3. 3.)

Rozzol Trst - **Olympia Gorica**, Torriana Belca Gradišče - Crismare Tržič, Prata - Cima Truciolari Sacile, Intrepida Mariano - Volley Ball Videm, Libertas Turjak - **Meblo Imsa**, Volley Pordenon - **Bor Cunja Avtoprevoz**, Vivil Villa Vicentina - Pav Remanzacco.

Ženska C-2 liga

IZIDI 16. KOLA

CUS Videm - **Sloga Koimpex** 1:3, Prata Pordenone - Virtus Fontanafredda 3:2, Kennedy Feletto Umberto - **Sokol Indules** 3:0, Pav Natisonia - Libertas Martignacco 0:3, Juniors Casarsa - **Agorest Gorica** 3:0, Celinia Maniago - Fincantieri Tržič 0:3, Torriana Gradišče - Pieris neodigrana.

LESTVICA

Kennedy	16	16	0	48:8	32
Fincantieri	16	14	2	45:12	28
Sloga Koimpex	**16**	**13**	**3**	**44:14**	**26**
CUS Videm	16	10	6	36:26	20
Martignacco	16	9	7	36:25	18
Agorest GO	**16**	**9**	**7**	**28:24**	**18**
Prata	16	9	7	30:27	18
Juniors	16	9	7	34:31	18
Sokol Indules	**16**	**8**	**8**	**28:24**	**16**
Torriana	15	5	10	24:36	10
Fontanafredda	16	5	11	19:35	10
Celinia	16	3	13	11:42	6
Pav Natisonia	16	1	15	10:45	2
Pieris	15	0	15	1:15	0

PRIHODNJE KOLO (3. 3.)

Pieris - Celinia Maniago, Fincantieri Tržič - Juniors Casarsa, **Agorest Gorica** - Pav Natisonia, Libertas Martignacco - Kennedy, **Sokol Indules** - Prata, Virtus Fontanafredda - CUS Videm, **Sloga Koimpex** - Torriana Gradišče.

Ženska D liga

IZIDI 16. KOLA

Al Fungo Humin - ASFJR Čedad 3:1, San Giorgiò Porcia - Gammalegno Cecchini Pasiano 2:3, Aquila Spilimberghese - Lavoratore Fiera Martignacco 1:3, Danone Rivignano - San Luigi Gorica 3:1, Banca Popolare Centa - Promovolley 1:3, **Kontovel Electronic Shop** - Virtus Trst 3:1, DLF Trst - **Breg Agrar** 3:0.

LESTVICA

Promovolley	16	16	0	48:4	32
DLF Trst	16	13	3	40:20	26
Banca P. Centa	16	12	4	40:19	22
Rivignano	16	11	5	37:27	22
ASFJR Čedad	16	10	6	36:28	20
Gammalegno	16	10	6	33:28	20
Al Fungo	16	8	8	35:27	16
San Giorgio	16	7	9	31:36	14
Martignacco	16	7	9	30:37	14
Kontovel ES	**16**	**6**	**10**	**26:33**	**12**
Virtus Trst	16	4	12	21:41	8
San Luigi GO	16	3	13	18:42	6
Spilimberghese	16	3	13	17:42	6
Breg Agrar	**16**	**2**	**14**	**17:45**	**4**

PRIHODNJE KOLO (3. 3.)

Breg Agrar - Kontovel Electronic Shop, Virtus Trst - Banca Popolare Centa, Promovolley - Danone Rivignano, San Luigi Gorica - Aquila Spilimberghese, Lavoratore Fiera Martignacco - San Giorgio Porcia, Gammelegno Cecchini Pasiano - Al Fungo Humin, ASFJR Čedad - DLF Trst.

V košarkarski D ligi

Borovci zamudili lepo priložnost

Borov center Smotlak

»Sedaj smo spet na istem,« nam je dokaj zaskrbljeno dejal Borov trener Andrej Žagar po sobotnem porazu proti Tecnoluceju. »Mislim sem, da bomo dobili tudi to srečanje po lepi zmagi proti Virtusu in v prejšnjem kolu proti Autosandri. Sedaj pa smo spet vpleteni v oster boj za obstanek v ligi. Če bi premagali še Tecnoluce, bi zares ... zadihali. Po mojem bi bili skoraj rešeni. Že v prihodnjem kolu pa nas čaka zelo pomembna tekma v Latisani. Kar smo zamudili proti Tecnoluceju, moramo nadoknaditi v Latisani.«

Zares škoda, da so naši izgubili lepo priložnost proti Tecnoluceju, saj bi v primeru zmage sedaj imeli 14 točk, kot jih ima trenutno Nervesa, ki je v tem kolu zanesljivo premagala goriški Arte in bi imeli le dve točki zaostanka za goriško Ardito in štiri za tržiškim moštvom POM.

Tako pa naši košarkarji ostajajo v skupini štirih ekip, ki imajo po 12 točk, na zadnjem mestu. Za veliko presenečenje tega kola je poskrbela Autosandra, ki je kar slavila zlata vredno zmago v gosteh pri ekipi POM.

Derbi kola pa se je končal s tesno zmago moštva Roncade nad vodilnim Virtusom iz Vidma, ki pa je še obdržal dve točki prednosti in tako ostal na vrhu lestvice in je seveda še vedno glavni favorit za direkten prestop v višjo ligo.

Državni mladinci: danes le jadranovci

V okviru 7. povratnega kola državnega mladinskega prvenstva bo od naših dveh ekip danes igral le Jadran Farco, ki se bo ob 19. uri v Nabrežini sproprijel z goriško ekipo Ardite. Jadranovci bodo danes igrali še brez Martina Pertota, ki se je poškodoval na nedeljski tekmi članov v Vicenzi.

Tekmo Bor Radenska - Arte Gorica pa so preložili na kasnejši datum.

V nedeljo v 14. kolu promocijskega košarkarskega prvenstva

Cicibonaši tokrat brez težav

CICIBONA - CUS 89:72 (39:29)

CICIBONA: Volk (0:2), Kovačič 8 (2:4), Perčič 12 (4:6), Jogan 19 (4:4), Čebulec 2 (2:3), Smotlak 22 (3:6), Semen 3 (1:2), Furlan 7, Cupin 16 (5:7).

PON: Čebulec (35). ON: 27. PM: 21:34. TRI TOČKE: Jogan 3, Smotlak 1, Furlan 1, Cupin 1.

Proti šibki ekipi CUS so cicibonaši dosegli lahko zmago z dobro igro v začetku drugega polčasa.

V prvem delu naši niso blesteli, tako da je ob koncu polčasa prednost znašala le 10 točk. Z dobro consko obrambo pa so plavi zadali nasprotnikom delni izid 20:6 v šestih minutah igre. Pri vodstvu 61:37 v 27. min. ter 73:44 v 32. min. je bilo tekme seveda konec, tako da je tekma potekala v zadnjih desetih minutah igre v pravem pustnem vzdušju.

Visoka igralca kot Peter Furlan in Ivan Perčič sta trenirala v metu za 3 točke, kar je res neobičajno. Gostje pa so v zadnji minuti izkoristili nekaj priložnosti za oblažitev poraza. (V. Jogan)

Z nedeljskega srečanja Cicibona - CUS na »1. maju« (Foto Križmančič)

Še naprej mrtvi tek vodilne dvojice

Tudi po 14. kolu se stanje na vrhu lestvice po pravem »potresu« prejšnjega tedna ni spremenilo.

Kontovelci so že v začetku prejšnjega tedna zanesljivo in visoko premagali moštvo Ferroviaria in obdržali drugo mesto na lestvici. Na vrhu razpredelnice pa še vedno ostaja miljski CGI, ki ima dve točki več od Kontovelcev. Vsi pričakujejo neposredni spopad med našim moštvom in Miljčani, ki bo 31. marca v Repnu, kajti zares kaže, da ni več ekipe v tej ligi, ki bi lahko ogrozila zmago Miljčanom in Kontovelcem.

Demotivirani košarkarji Barcolane so v nedeljo izgubili tudi proti Stelli Azzurri in tako so dokončno odrezani iz boja za napredovanje.

Domovci že v četrtek zopet na igrišču

Brumnovi varovanci so v tem kolu zapravili ugodno priložnost, da bi se povzpeli nekoliko višje na skupni lestvici. Na domačem igrišču so, žal, v soboto izgubili proti drugouvrščeni Albi S. Marco iz Krmina. Naši so bili vseskozi enakovreden nasprotnik telesno močnejšim nasprotnikom, vendar jim je v poslednji minuti srečanja zmanjkalo moči in predvsem sreče, saj so gostje dosegli dva neverjetna koša. Belo-rdeči si nedvomno zaslužijo pozitivno oceno, saj so odigrali eno boljših letošnjih srečanj. Najbolj razveseljiv pa je podatek, da igrajo iz tekme v tekmo bolje, kar se jim bo prav gotovo obrestovalo v nadaljnjih kolih.

Naslednje srečanje bodo domovci odigrali že v četrtek, 1. marca, ko bodo gostili prvouvrščeni Igc iz Staranzana, ki premočno vodi na skupni lestvici. Srečanje bo ob 19.45 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici.

V tem kolu je prijetno presenetila ekipa Gradeža, ki je po enem podaljšku tesno odpravila ekipo Il Lume iz Foljana, prav tako je ekipa Zeus prepričljivo premagala ekipo Petrolifere, ki je nedvomno zašla v krizo.

Srečanja med Asquinijem in UGG niso odigrali zaradi že skoraj običajne odsotnosti sodnikov. (af)

Kadetski košarkarski turnir Alpe Adria v polnem teku

Borovci in Kontovelci v tretjem krogu

Borovec Andrej Pavlica med prodorom na koš med tekmo državnih kadetov proti Ferroviariu. (Foto: Magajna)

Kontovelove in Borove košarkarje čaka v začetku prihodnjega meseca tretje kolo kadetskega turnirja Alpe Adria.

Kontovelci so uspešno premostili prvi del (v Kontovelovi skupini je nastopal tudi Dom, ki pa je izpadel v prvem krogu), v drugem pa so bili prosti. V tretjem krogu se bodo pomerili z moštvom Don Bosca. Datum obeh srečanj še ni znan.

Borovi kadeti so bili v prvem krogu tega turnirja prosti, v drugem so se spoprijeli z ekipo Latte Carso in jo tudi izločili (v prvem domačem srečanju so visoko zmagali, v povratnem v gosteh pa izgubili za tri točke).

V tretjem krogu pa čaka Borove predstavnike zelo težka naloga, srečanje s tržaškim Stefanelom. Predstavniki obeh društev so se že dogovorili, da bo prva tekma v ponedeljek, 5. marca, v telovadnici Poggi Paese ob 19.15, povratna pa v petek, 9. marca, ob 18.00 na »Prvem maju«. Borovci niso brez možnosti, čeprav je na dlani, da jih čaka izredno težka naloga.

košarkarska prvenstva

MOŠKA D LIGA

IZIDI 21. KOLA

Sacile - Intermuggia	**94:81**
Roncade - Virtus UD	**72:70**
Inter 1904 - Ardita GO	**87:84**
San Daniele - Latisana	**92:77**
BOR RADENSKA - Tecnoluce	**78:90**
Ponte di Piave - Mogliano	**94:98**
Nervesa - Arte	**91:79**
POM Tržič - Autosandra	**83:89**

LESTVICA

Virtus UD	**21**	**18**	**3**	**1744:1476**	**36**
Roncade	**21**	**17**	**4**	**1781:1686**	**34**
San Daniele	**21**	**15**	**6**	**1879:1729**	**30**
Mogliano	**21**	**15**	**6**	**1816:1705**	**30**
Sacile	**21**	**12**	**9**	**1728:1652**	**24**
Tecnoluce	**21**	**11**	**10**	**1753:1661**	**22**
Inter 1904	**21**	**11**	**10**	**1758:1711**	**22**
San Daniele	**21**	**11**	**10**	**1779:1756**	**22**
Intermuggia	**21**	**10**	**11**	**1829:1843**	**20**
POM Tržič	**21**	**9**	**12**	**1729:1815**	**18**
Ardita	**21**	**8**	**13**	**1738:1809**	**16**
Nervesa	**21**	**7**	**14**	**1662:1717**	**14**
Autosandra	**21**	**6**	**15**	**1634:1767**	**12**
BOR RADENSKA	**21**	**6**	**15**	**1735:1871**	**12**
Latisana	**21**	**6**	**15**	**1532:1674**	**12**
Arte	**21**	**6**	**15**	**1562:1787**	**12**

PRIHODNJE KOLO (3. in 4. 3.)

Mogliano - POM Tržič; Latisana - BOR RADENSKA; Tecnoluce - Ponte di Piave; San Daniele - Roncade; Intermuggia - Virtus UD; Ardita - Sacile; Arte - Inter 1904; Nervesa - Autosandra.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Na Goriškem

IZIDI 12. KOLA

Grado - Il Lume	**78:76**
Asquini - UGG	**n.o.**
Zeus - Petrolifera	**79:69**
Dom Gometal - San Marco	**64:68**
Igc - Primis	**118:72**

LESTVICA

Igc	**11**	**10**	**1**	**1012:850**	**20**
S. Marco	**12**	**8**	**4**	**929:868**	**16**
Il Lume	**11**	**7**	**4**	**775:731**	**14**
Grado	**12**	**7**	**5**	**968:942**	**14**
Zeus	**12**	**7**	**5**	**845:858**	**14**
Petrolifera	**11**	**5**	**6**	**888:882**	**10**
Primis	**12**	**4**	**8**	**881:949**	**8**
UGG	**11**	**3**	**8**	**818:860**	**6**
Asquini	**11**	**3**	**8**	**757:875**	**6**
DOM GOMETAL	**12**	**3**	**9**	**862:918**	**6**

PRIHODNJE KOLO (3. IN 4. 3.)

Petrolifera - Grado, Primis - Senators, Dom Gometal - Igc Staranzano (1. 3. ob 19.45 v Kulturnem domu v Gorici), UGG - Il Lume, S. Marco - Asquini.

Na Tržaškem

IZIDI 14. KOLA

KONTOVEL ES - Ferroviario	**117:89**
CICIBONA - CUS Trst	**89:72**
Lav. Porto - CGI Milje	**77:93**
St. Azzurra - Barcolana	**74:50**
Scoglietto - Fiamma	**88:74**
Radioquattro - Libertas	**danes**

ZAOSTALA TEKMA

Fiamma - Libertas	**58:65**

LESTVICA

CGI Milje	**14**	**13**	**1**	**1304:1053**	**26**
KONTOVEL ES	**14**	**12**	**2**	**1301:1124**	**24**
Cicibona	**14**	**9**	**5**	**1137:1028**	**18**
Barcolana	**14**	**9**	**5**	**1077:1017**	**18**
Ferroviario	**14**	**9**	**5**	**1054:1039**	**17**
Scoglietto	**14**	**8**	**6**	**1076:1068**	**16**
St. Azzurra	**14**	**7**	**7**	**971:953**	**14**
Libertas	**13**	**6**	**7**	**851:941**	**12**
Radioquattro	**13**	**4**	**9**	**1071:1105**	**8**
Fiamma	**14**	**2**	**12**	**969:1128**	**4**
CUS Trst	**14**	**2**	**12**	**940:1119**	**4**
Lav. Porto	**14**	**2**	**12**	**1029:1206**	**4**

PRIHODNJE KOLO (3. IN 4. 3.)

Libertas - CICIBONA; CUS Trst - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP; Ferroviario - Barcolana; Scoglietto - Lavoratori del Porto; CGI Milje - Stella Azzurra; Fiamma - Radioquattro.

Turnir v Viareggiu

Ceseni končno prvo mesto

VIAREGGIO — Na 42. izvedbi mladinskega nogometnega turnirja v Viareggiu si je končno zmago zagotovila Cesena, ki je v finalu z 1:0 (1:0) premagala Napoli. Edini zadetek je v 35. minuti dosegel Masolini.

Uspeh Cesene ni nepričakovan, saj se je že izkazala s svojimi mladinskimi ekipami. V Viareggio pa je niso nikoli vabili, a razlog je enostaven: ne sodi med postave, ki privabljajo veliko gledalcev. Tako je bilo tudi tokrat, saj si je srečanje ogledalo le 3.000 ljudi.

V finalu za 3. mesto je Fiorentina s 3:0 (1:0) odpravila Romo. Strelca: Basciu v 28. in 78. minuti ter Zironelli v 69. minuti.

Mednarodni mladinski nogometni turnir v Vidmu

VIDEM — V Vidmu so včeraj predstavili mednarodni nogometni turnir za trofejo »Videm '90« za ekipe under 18. Turnir bo od 5. do 14. marca v raznih krajih Furlanije-Julijske krajine: Trstu, Maianu, Maniagu, Trasaghisu, Padernu, Sedeglianu, Fagagni, Fontanafreddi, Tolmeču, Zgoniku, Gradišču, Červinjanu, Sacileju, Manzanu, Sesljanu, Ronkah in Krminu. Finale bo na stadionu Campagnuzza v Gorici.

Na turnir se je prijavilo 12 reprezentanc, ki bodo razdeljene v štiri skupine. Zastopane bodo Italija, Italija amaterji, Bolgarija, Romunija, Kanada, Španija, Švedska, Češkoslovaška, Poljska, Jugoslavija, Albanija, Sovjetska zveza.

Baffiju dirka okrog Etne

ACICATENA (Catania) — Na 11. izvedbi kolesarske dirke okrog Etne je zmagal Italijan Adriano Baffi. V sprintu je Baffi prehitel Brabanta (Bel.), Fondriesta (It.), Van Der Poela (Niz.), Fontanellija (It.), Bafcopa (Bel.), Bontempija (It.) , Pagnina (It.), Vichota (Fr.) ter Citteria (It.).

V nedeljskem kolu v 2. amaterski ligi (skupina E)

Zarja, Vesna in Primorje so se izkazali

ZARJA - AQUILEIA 1:0 (0:0)

STRELEC: v 51' Antonič.

ZARJA: Kočevar, Samec, Jerman, Antonič, Damjan Fonda, Egon Fonda (v 85' Zeugna), Kalc, Borelli, Tognetti, Auber, Franza.

Zarja je pripravila še eno veliko presenečenje, saj je premagala prvouvrščeno Aquileio in izborila še dve izredno pomembni točki. Nedeljska zmaga pa je bila izredno težka, saj so se morali zarjani zelo potrudili, da so zaustavili renomirane goste. Povedati moramo, da so Bazovci ves drugi polčas bili z igralcem manj, saj je nezanesljivi sodnik ob koncu prvega polčasa izključil Tognettija.

Že od vsega začetka je bilo razvidno, da bodo gostje izredno trd oreh, saj so z organizirano igro večkrat onemogočili napade Bazovcev. Tako se je v teh začetnih minutah moral izkazati predvsem Kočevar, ki je nekajkrat odlično posegel, da je rešil lastno mrežo. Le proti polovici polčasa je Zarja uspela izvesti nekaj lepih napadov, ki pa niso obrodili zaželenih sadov. Samo minuto pred koncem polčasa je sodnik izključil Tognettija, tako da je izgledalo, da bo v drugem delu igre zarjanom trda predla.

Na začetku drugega polčasa so gostje potisnili zarjane v obrambo. Bazovski branilci pa so odlično zdržali te začetne napade Aquileie. Odločilni gol je padel v 51. min. po zaslugi Antoniča, po silovitem prostem strelu. Oglejčani so poskušali nadoknaditi zamujeno, navalili so se v napad, a igrali so preveč nervozno, da bi lahko presenetili domačine. Proti koncu srečanja je sodnik ponovno stopil v ospredje, ko je z nekaterimi dvoumnimi odločitvami razburil številne navijače in ob koncu še izključil Zeugno in nasprotnega branilca. (Big)

PIERIS - VESNA 0:3 (0:2)

STRELCA: v 7' Papini, v 35' in 73' Leonardi.

VESNA: Negrini, Ridolfo, Švab, Niko Sedmak, Rados, Fabio Candotti, Leonardi, Podgornik, Papini (v 65' Barilla), Naldi (v 80' Pisani), Roberto Candotti.

Lepa sončna nedelja je pritegnila ob igrišče v Pierisu veliko število gledalcev.

Vesna se je s tega težkega gostovanja vrnila z zmago in dvema zlata vrednima točkama.

Povedati je treba, da je tokrat trener zelo dobro razporedil ekipo in dal vse zaupanje mlademu Švabu ter pustil Pisanija na klopi. Na sredini igrišča so bili Leonardi, Naldi in Niko Sedmak neustavljivi, v napadu sta zelo dobro kombinirala Papini in Roberto Candotti, najboljši mož na igrišču pa je bil vratar Negrini.

Kriška ekipa je povedla že v 7. minuti s Papinijem, po krasno izvedenem prostem strelu s kakih 30 m: udarec je pustil posledice pri nasprotniku in potrl navijače Pierisa. Po danem golu je Vesna zelo dobro držala sredino igrišča in s hitrimi protinapadi Candottija spravljala v težave domačo ekipo. Prav po eni izmed teh akcij je prišlo do drugega gola, ko je Candotti preigral vso obrambo Pierisa in podal Leonardiju, ki je z vso silo in zagrizenostjo zatresel mrežo. Omeniti je treba, da je kriška obramba z vratarjem na čelu delovala odlično, saj ni pustila napadalcem Pierisa niti ene uporabne žoge.

V drugem polčasu se stvari niso bistveno spremenile, saj je Pieris še naprej nadaljeval z brezglavo igro, Vesna pa je večkrat ogrožala njehovo obrambo. Tako je v 73. min. prišlo do tretjega zadetka, potem ko se je Leonardi polastil žoge, ki jo je branilec od blizu podal vratarju, ter z močnim strelom dosegel svoj drugi gol na tekmi.

Ta zmaga je vlila novega elana igralcem Vesne in njenim navijačem, ki so še dolgo po tekmi praznovali v kioskih ob robu igrišča. (P)

PRIMORJE - MUGGESANA 1:1 (1:1)

STRELCA: v 21' Mosetti, v 43' Gandolfo.

PRIMORJE: C. Savarin, Luxa, Milani, Štoka, Antoni, Antonazzi (v 65' Demarco), Crevatin, Škabar (v 70' Trampuž), Sullini, M. Savarin, Mosetti.

Prosečanom ni le za las, kljub zelo okrnjeni postavi, uspel podvig proti ekipi, ki je pri samem vrhu lestvice. Kot že v prvi tekmi z Muggesano, so tudi tokrat pokazali, da se lahko enakovredno kosajo z vsako ekipo: če bi bili bolj uverjeni v lastne sposobnosti, bi po nepotrebnem po poti ne pustili kar precej točk, s katerimi bi se lahko sedaj držali še više na lestvici, prav med najboljšimi.

Tudi tokrat se je rdeče-rumenim ponudila priložnost, da osvojijo obe točki, a kaj, ko so kmalu po prvem golu Mosettija zadeli vratnico, par minut pred koncem pa zaradi nepazljivosti dovolili Miljčanom, da izenačijo. Že sam začetek tekme je bil torej precej živahen. Obe ekipi sta namreč nastopili s po dvema napadalcema in s trdnim namenom, da zmagata. S prvim nevarnejšim prodorom v kazenski prostor je Mosetti z diagonalnim strelom prelisičil vratarja in branilca ter povedel. Devet minut kasneje zatem je Mosetti sam pred vratarjem žal zadel vratnico. Naslednja priložnost se je ponudila Milaniju, ki se je v protinapadu po lepi podaji Škabarja prehitro odločil za strel in žoga je šla mimo vrat. Pri Muggesani je najboljšo priložnost imel Cecchi, ki je z udarcem z glavo za las zgrešil Savarinova vrata. Dve minuti pred koncem je sodnik neupravičeno dosodil prosti strel ob kazenskem prostoru domačinov. Strelec Savarin je sicer žogo odbil, a do nje je prvi pritekel Gandolfo in izenačil.

V drugem polčasu se je tekma nekoliko umirila, čeprav dela za vratarja ni manjkalo. Gostje so poskusili presenetiti Savarina predvsem s streli izven kazenskega prostora, vendar so bili netočni, medtem ko so domačini najprej še enkrat zadeli vratnico s Škabarjem (iz prostega strela), nato pa ni Crevatin po zelo lepi osebni akciji v kazenskem prostoru uspel zaključiti iz zelo ugodnega položaja. (Š. M.)

V nedeljskem 18. kolu skupine L v 3. amaterski nogometni ligi

Gajevci zanesljivo vztrajajo na vrhu lestvice

SKUPINA I

AUDAX - SOVODNJE 1:0 (0:0)

SOVODNJE: Gergolet, Hmeljak, Devetak, Černigoj, Gulin, Gomišček, Pahor, M. Fajt, Acconcia, Sfiligoj (Černic), Tomšič.

Drugouvrščeni Audax je proti vsakemu pričakovanju potreboval »odločno« pomoč sodnika, da si je zagotovil zmago proti Sovodnjam. Dejstvo je namreč, da je »mož v črnem« v zadnjih 15 minutah piskal Goričanom v korist kar tri 11-metrovke, od katerih sta bili dve povsem izmišljeni. Po izvedbi ene od teh dveh pa so domačini povedli.

Potem ko sta si bili ekipi v bistvu enakovredni, je prišel na vrsto sodnik, ki si je v zaključni fazi izmislil 11-metrovko. Vratar Gergolet je strel ubranil. Pet minut kasneje je sodnik vdrugič dosodil Audaxu najstrožjo kazen, tokrat upravičeno. Strel goriškega napadalca je zadel okvir vrat. Da je bila mera polna, si je sodnik izmislil še tretjo 11-metrovko, s katero je Audax zmagal.

Da nismo slabo videli, kaj se dogaja, potrjujejo besede samega igralca Goričanov, ki je ob koncu tekme sodniku priznal, da je v kazenskem prostoru sam padel.

MLADOST - AZZURRA 2:0 (1:0)

STRELCA: v 40' D. Argentin in v 51' Košič.

MLADOST: Baldan, Černic, Gergolet, Devetak, Falcicchia, M. Argentin, Kobal, Devetta, D. Argentin, Košič, Marušič.

Kljub zdesetkani postavi so Kraševci povsem nadigrali nasprotnika in zasluženo slavili zmago. Že od vsega začetka je bila premoč domačih razvidna, tako da je v 4. minuti Košič zadel vratnico, nekaj minut kasneje pa je ugodno priložnost zapravil Marušič.

Zasluženo prednost so Kraševci dosegli ob izteku polčasa in jo povečali v začetku drugega dela tekme. Reakcija gostov je rodila nekaj nevarnih akcij, vsakič pa je bila doberdobska obramba na mestu. (I. L.)

SKUPINA L

GAJA - SANT'ANDREA 3:1 (2:0)

STRELCI: v 25' Starc, v 42' Neppi, v 82' Pangoni.

GAJA: Zemanek, Šuc (v 62' Stranščak), Dalla Giacoma, Pangoni, Neppi, Bullo, Vengust, Starc, Kalc (v 53' Girardi), Gabrielli, Ghiotto.

Gajini predstavniki so tudi na pustno nedeljo slavili izdatno zmago. Pred tekmo se je bilo bati dveh hudih ovir: posledic pustovanja, ki so bile večkrat za Gajo usodne, ter mlade, čvrste ekipa gostov, ki je bila vedno neugoden nasprotnik za gajevce. V lepem spomladanskem vremenu pa so se zeleno-rumeni kmalu znašli in stalno oblegali nasprotnikova vrata. Že v 20. minuti je sodnik Botti spregledal očitno 11-metrovko v korist domačinov, ko je branilec igral z roko na sami gol črti. Končno je Starc v tretjem poskusu zatresel mrežo z glavo, potem ko je prestregel izvrstno Neppijevo podajo. Sploh se je Neppi v tem prvem delu izredno razigral in tik pred koncem z močnim strelom zasluženo podvojil rezultat.

Začetek drugega polčasa je vnesel nekaj zmede v Gajino obrambo. Tu pa tam je bilo opaziti znake popuščanja, še posebno, ker sta nekoliko odpovedala ključna moža na sredini igrišča. Res je tudi, da so se gostje ojunačili in s hitrimi kombinacijami prihajali pred Zemanekova vrata. Zemanek je v 61. min. tudi moral kloniti, potem ko je dopustil napadalcu Sant'Andrea, da se je dokopal do žoge in realiziral. Igra je nato postala raztrgana, Zemanek je moral dvakrat pokazati vse svoje znanje, ko je mojstrsko ubranil nevarna strela. Starc, Gabrielli ter Bullo so v kritičnih trenutkih znali vnesti zaupanje v Gajino vrsto. Ko je nato osem minut pred končnim žvižgom Pangoni s silovitim udarcem v sam levi zgornji kot še tretjič zatresel mrežo, je bilo tekme praktično konec. (A. R.)

BREG - AURISINA 2:3 (0:1)

STRELCA ZA BREG: Udovicich in Lacalamita.

BREG: Petronio, Pavletič, Tul, Giuressi, Paoli, Prašelj, Corbatti, Udovicich, Lacalamita, Diminich, Celin (Švara), Suraci.

Tudi letos, kot že vrsto let, so Brežani na pustno nedeljo izgubili. Toda tokrat bi lahko prekinili negativno tradicijo: ko sta do konca regularnega časa manjkali le dve minuti, so vodili z 2:1, vendar je nasprotnik v samih dveh minutah dosegel dva zadetka in z dolinskega igrišča odnesel obe točki.

Tekma kljub petim zadetkom ni bila lepa, saj je bil ritem igre počasen, podaje so bile večkrat netočne in napadi so bili preveč zmedeni. V petnajsti minuti prvega polčasa so gostje dosegli prvi zadetek, Brežani niso odločno reagirali, tako da so v vsem polčasu le enkrat, z Udovicichem, resneje ogrozili nasprotnikovega vratarja.

V drugem polčasu pa so se domačini prebudili: sprva je Diminich zadel prečko, nato je Udovicich z zelo lepim strelom izenačil. V trideseti minuti so Brežani prešli v vodstvo z zadetkom Lacalamite po zelo lepi akciji Tula. Slednji si je žogo priboril v lastnem kazenskem prostoru in nato z njo prišel do nasprotnikovih vrat, kjer je Lacalamita z golom zaključil akcijo. Ko je zgledalo, da je tekme že konec, so gostje najprej izenačili, nato pa celo povedli. (E. B.)

FINCANTIERI TRŽIČ - KRAS 1:0

KRAS: Caputo, Tul, Škabar, Špacapan, Marcosini, Purič, Albertini, Fabris, Villalta (v 48' Lepore), Žagar in Škerk.

Kraševci se vse bolj pogrezajo proti sredini lestvice, medtem ko so se še pred dvema tednoma potegovali za prestop v višjo ligo. Po porazu z Gajo so očitno izgubili vso potrebno koncentracijo, da bi morebiti pripravili še kakšno prijetno presenečenje. Verjetno je bila prva zmaga na domačem igrišču pred tednom dni zgolj slučajna in namesto da bi jim vlila dodatnega elana, jih je še nekoliko omamila. Pri tem pa ne smemo pozabiti na nerešljivo uganko, pustni čas.

Nedeljski obračun s tržiškim Fincantierijem ne bi smel za rdeče-bele predstavljati preveč težke naloge. Kljub temu pa so se varovanci trenerja Vatte vrnili domov praznih rok. Kronika tekme je izredno skopa, saj sta si enajsterici z veliko težavo utirali pot v napadu. Kljub izredno skromnemu mestu na lestvici so bili domačini veliko odločnejši od krasovcev, ki pa so z dobro nastavljenimi off-side zankami zlahka zaustavljali njihove napade.

Najlepšo priložnost srečanja so krasovci imeli v 55. minuti: v nasprotnikovem 16-metrskem prostoru se je branilec Fincantierija dotaknil žoge z roko, slednja se je skotalila do Škerka, ki je bil v odličnem položaju in sodnik je pustil prednost, česar pa Škerk ni izkoristil, saj je njegov strel nasprotnikov vratar mojstrsko ubranil. Odločilni zadetek je padel v 30. minuti. Po številnih off-sideih, v katerih so se znašli domačini, se je sodnik očitno naveličal piskati, tako da se je Fincantieri vendarle nezasluženo dokopal do celotnega izkupička.

Kljub porazu pa krasovci nikakor ne nameravajo popustiti in bodo v preostalih nastopih, začenši v nedeljo s Stockom, skušali narediti, vse kar je v njihovih močeh, da bi se na koncu prvenstva vendarle dokopali do vidnejšega mesta na lestvici. (Z. S.)

PRIMOREC - STOCK 0:2

PRIMOREC: Bussani, Marko Kralj, Bacchia, Florean, Čuk, Ferluga (v 73' Mauro Kralj), Edvin Kralj (v 65' Canziani), Coppola, Privilegi, Kelemenich, Santi (rezervi Luciano Leone in Bellafontana).

Primorec nadaljuje s svojo neverjetno negativno serijo in tudi v nedeljo je potrdil, da si zasluži zadnja mesta na lestvici. Trebenci so sicer kot ponavadi dobro začeli, vendar so kaj hitro izgubili pobudo. Poleg tega je velik nesporazum domače obrambe odprl Stocku pot do zmage. Zadetek je popolnoma zmedel Primorca, tako da je tekma padla na zelo nizek tehnični nivo. Slaba igra Trebencev je gostom še olajšala delo, tako da so v drugem polčasu s hitrim protinapadom podvojili in dokončno spravili na kolena domačo postavo. (Andrej)

Na sliki: Gaje pustno navdušenje očitno ni zavedlo, saj je tudi proti ekipi Sant'Andrea osvojila novo zmago.

rezultati

2. AMATERSKA LIGA
Skupina E

IZIDI 22. KOLA

Pieris - VESNA	0:3
Castionese - Paviese	0:0
CGS - Staranzano	1:1
Ruda - Porpetto	0:0
PRIMORJE - Muggesana	1:1
ZARJA - Aquileia	1:0
Gonars - S. Maria	2:0
S. Vito - Terzo	2:0

LESTVICA

Staranzano	22	12	6	4	33:17	30
Aquileia	22	12	6	4	31:16	30
Muggesana	22	11	8	3	26:13	30
Pieris	22	12	5	5	36:19	29
Ruda	22	10	9	3	22:13	29
PRIMORJE	22	8	10	4	26:17	26
Castionese	22	7	9	6	19:19	23
S. Vito	22	7	8	7	24:21	22
ZARJA	22	8	6	8	21:23	22
S. Maria	22	5	10	7	20:23	20
VESNA	22	7	5	10	23:27	19
Gonars	22	6	6	10	19:25	18
CGS	22	6	6	10	21:38	18
Porpetto	22	5	7	10	22:27	17
Terzo	22	3	4	15	17:37	10
Paviese	22	2	5	15	14:39	9

PRIHODNJE KOLO

S. Vito - Gonars, S. Maria - ZARJA, Aquileia - PRIMORJE, Muggesana - Ruda, Porpetto - CGS, Staranzano - Castionese, Paviese - Pieris, Terzo - VESNA.

3. AMATERSKA LIGA
Skupina I

IZIDI 19. KOLA

Turriaco - Medea	3:1
MLADOST - Azzurra	2:0
S. Lorenzo - Poggio	1:2
Sagrado - Fossalon	1:1
Audax - SOVODNJE	1:0
San Pier - Vermegliano	0:0
Brazzanese - Begliano	1:2

LESTVICA

San Pier	19	12	6	1	33: 8	30
Audax	19	13	4	2	36:12	30
Turriaco	19	11	5	3	37:12	27
Poggio	19	11	4	4	36:17	26
Medea	19	11	3	5	46:19	25
SOVODNJE	19	8	3	8	24:18	19
Sagrado	19	5	9	5	22:21	19
S. Lorenzo	19	8	2	9	40:30	18
Azzurra	19	6	6	7	24:21	18
Vermegliano	19	6	5	8	27:25	17
MLADOST	19	4	5	10	24:26	13
Fossalon	19	4	4	11	23:35	12
Begliano	19	4	4	11	19:42	12
Brazzanese	19	0	0	19	4:109	0

PRIHODNJE KOLO

Begliano - San Pier, Vermegliano - Audax, SOVODNJE - Sagrado, Fossalon - S. Lorenzo, Poggio - MLADOST, Azzurra - Turriaco, Medea - Brazzanese

Skupina L

IZIDI 18. KOLA

Fincantieri - KRAS	1:0
Hermada - Opicina	0:2
GAJA - S. Andrea	3:1
BREG - Aurisina	2:3
Romana - J. Aurisina	1:0
PRIMOREC - Stock	0:2

LESTVICA

GAJA	18	12	4	2	38:17	28
Opicina	18	14	0	4	30:11	28
Aurisina	18	9	6	3	26:16	24
Stock	18	9	4	5	32:20	22
KRAS	18	6	9	3	25:16	21
BREG	18	5	6	7	24:23	16
Fincantieri	18	6	4	8	20:23	16
J. Aurisina	18	6	4	8	20:27	16
S. Andrea	17	3	9	5	25:21	15
PRIMOREC	18	4	5	9	13:22	13
Hermada	18	1	6	11	14:42	8
Romana	17	2	3	12	8:37	7

PRIHODNJE KOLO

PRIMOREC - Romana, J. Aurisina - BREG, Aurisina - GAJA, S. Andrea - Hermada, Opicina - Fincantieri, Stock - KRAS

Tenis v Portorožu

Zmaga v Maribor

PORTOROŽ — Na teniških igriščih Marine je bilo prvo zimsko odprto prvenstvo Portoroža v tenisu za pionirje do 14 let. V konkurenci 48 slovenskih upov iz osmih klubov sta zmagala Mariborčana Rečnik in Jezernikova, najuspešnejši primorski igralci pa so bili Sosičeva iz Nove Gorice, Petričeva iz Idrije in Dodič iz Kopra, ki so se uvrstili v četrtfinale. V soboto in nedeljo bo še turnir za pionirje do 12 let in oba turnirja bosta po zagotovilih Portorožanov postala tradicionalna in nekakšen uvod v letno teniško sezono na slovenski Obali. (Kreft)

obvestila

ZSŠDI

obvešča, da bo v četrtek, 1. marca, ob 20.30 na sedežu ŠD Breg seja odbojkarske komisije.

SMUČARSKI ODSEK SPDT

sporoča, da je zaradi pomanjkanja snega prisiljena prenesti na kasnejši datum izvedbo zimskih športnih iger. Novi datum bo javljen, čim se popravijo smučarske razmere.

PLAVALNI TEČAJ V LIPICI

ZSŠDI obvešča, da danes, 27. t. m., odpade plavalni tečaj v Lipici.

JK ČUPA

obvešča člane, da bo 18. redni občni zbor v petek, 9. marca, ob 20. uri na sedežu Pokrajinske letoviščarske ustanove v Sesljanskem zalivu.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 4.- din (40.000.- din), naročnina za zasebnike mesečno 70.- din (700.000.- din), polletno 390.- din (3.900.000.- din), letno 780.- din (7.800.000.- din). Celoletna naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglasi 850 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

torek, 27. februarja 1990

Manifestacije v podporo reform v SZ v vseh sovjetskih republikah potekale izredno mirno

Na sobotnih parlamentarnih volitvah v Litovski SSR zmagoslavje kandidatov nacionalnega gibanja Sajudis

MOSKVA — Litovsko nacionalno gibanje Sajudis je doseglo premočno zmago na sobotnih volitvah v republiški vrhovni sovjet. Od 90 izvoljenih kandidatov jih kar 80 odstotkov pripada temu gibanju, ki se na volitvah ni predstavilo s svojo listo, temveč je imelo svoje kandidate na vseh listah, razen na listi ortodoksne Moskvi zveste KP. Kot je znano, je šlo za prve pluralistične volitve v zgodovini Sovjetske zveze in prvič se je tudi zgodilo, da KP nima večine.

Kljub temu pa je litovska KP, ki je decembra lani zahtevala izstop iz KPSZ, uspela na svojih listah izvoliti 30 poslancev. Kot poroča včerajšnja Pravda, naj bi po delnih podatkih 9 mest dobili socialni demokrati, 2 zeleni, 2 demokristjani, medtem ko naj bi Moskvi zvesta KP dobila le 6 poslanskih mest. Med posamezniki je plebiscitarno uveljavitev dosegel voditelj neodvisne litovske KP Algirdas Brazauskas, ki je v svojem volilnem okrožju dobil več kot 90 odstotkov glasov. Volilci pa so z visoki odstotki nagradili tudi ostale izvoljene komunistične poslance, ki so se izkazali s svojo od Moskve neodvisno politiko.

Litovski volilci so v soboto volili 141 poslancev, vendar pa je le devetdesetím uspelo dobiti zadostno število glasov. Kar v 51 volilnih okrožjih niso uspeli izvoliti nobenega kandidata, saj nihče od njih ni dosegel potrebnih 51 odstotkov. Sovjetska tiskovna agencija Tass poroča, da bodo tam čez nekaj tednov volitve ponovili.

Po veliki volilni zmagi Sajudisa pa včerajšnja Pravda že napoveduje, da bo gibanje Sajudis, ki ga vodi Vitautas Landspergis, po vsej verjetnosti sestavilo koalicijsko republiško vlado skupaj z neodvisno KP. Možnost koalicije s komunisti je potrdil tudi sam predsednik Sajudisa Landspergis.

Če je Mihail Gorbačov v Litvi doživel poraz, pa je bil nedvomno uspešnejši pri manifestacijah, ki so bile v nedeljo v številnih sovjetskih mestih. Udeležba je bila manjša od pričakovane, povsod pa so manifestacije potekale povsem mirno.

O manifestacijah podrobno poroča včerajšnja Pravda, ki pravi, da v nobeni od 15 republik ni bilo izgredov in da so bila izredno mirna zborovanja v Leningradu, Volgogradu, Vladivostoku in Čeljabinsku. Največ ljudi se je zbralo v Minsku, Tbilisiju ter Kijevu in tudi tam je vse potekalo v največjem redu.

Nič drugače ni bilo v Moskvi, kjer se je z gesli v podporo kandidatom političnega bloka »demokratične Rusije« zbralo preko sto tisoč ljudi, ki se je zavzelo tudi za občutno pospešitev reformnega procesa.

Pravda mirnost demonstracij pripisuje predvsem stalnim pozivom najvišjih sovjetskih državnih in partijskih oblasti, naj ljudje ne nasedajo provokacijam, nedvomno pa so svoj delež k izredno mirnemu poteku ljudskih zborovanj prispevale tudi sile javnega reda **(na sliki AP)**, ki so bile tokrat močno okrepljene in so budno pazile, da bi že v kali zatrle vsak poskus, ki bi lahko med ljudmi povzročil nerede.

Močan veter terjal trinajst žrtev v VB

LONDON — Letošnja zima se zabava menda izključno na »senčni« strani Alp. Sredozemlju je prinesla le sušno vreme, kar povzroča resne skrbi kmetovalcem in vsem tistim občinskim upravam, ki so se s pogledom že zazrle v poletne mesece, ko bo primanjkovalo vode. Popolnoma drugačne vrste pa so bila darila, ki jih je zima poklonila državam evropskega severozahoda.

V Veliki Britaniji so se v nedeljo že drugič morali spoprijeti z močnimi vetrovi, ki so temeljito prečesali otok. Veter je pihal s sunki do 130 kilometrov na uro, kar je za britanske pojme že pravi orkan. Meteorološki zavodi so že v soboto zvečer obvestili prebivalstvo, da se bodo ponovile vremenske okoliščine, ki so se pred nekaj tedni sprevrgle v pravo naravno pustošenje. Kljub obvestilom pa je močan veter zahteval samo v Veliki Britaniji trinajst žrtev. Kot so ugotovile reševalne ekipe gre namreč za osebe, ki so bile »žrtve« dreves. Večina oseb je izgubila življenje v avtomobilu, na katerega je padlo kako drevo. Veter pa je poskrbel tudi za električni black out na Irskem in v Lincolnshireu.

Veliko nevšečnosti so povzročili tudi nalivi in narasle reke. Z mosta na reki Severn se je zaradi vetra prevrnil v deročo reko tovornjak, na avtocestah pa so morali ponekod ustaviti promet. Zaradi vetra, ki je pihal v sunkih do 160 kilometrov na uro pa so zaprli tudi letališče pri Humbersideu. Od danes dalje napovedujejo rahlo izboljšanje vremenskega stanja, čeprav si meteorologi ne delajo utvar in še pričakujejo... zimo.

Sovjetske čete zapuščajo Češkoslovaško Havel bo danes zaključil obisk v Moskvi

PRAGA, MOSKVA — Sovjetske vojaške čete, ki so leta 1968 zasedle Češkoslovaško, so se začele vračati v domovino. Med prvimi bodo zapustile češkoslovaško ozemlje oklepne enote, ki so nameščene na Moravskem. Po zadnjih uradnih podatkih kaže, da je v sovjetskih oporiščih na Češkoslovaškem 73.500 vojakov, ki bi se morali vrniti v domovino do konca prihodnjega leta.

Prve skupine vojakov so se vrnile že lani, javnost pa ni nikoli izvedela, koliko sovjetskih vojakov je dejansko bilo na Češkoslovaškem. Po nastopu nove vlade te številke niso več tajnost: poleg vojakov je v sovjetskih oporiščih na Češkoslovaškem še 3.725 vojaških vozil, 1.200 kosov težkega orožja in 200 letal in vojaških helikopterjev. Češkoslovaške oblasti so zahtevale, da bi se sovjetska vojska umaknila v eni sami akciji, vendar se je izkazalo, da je iz tehničnih in praktičnih razlogov to skoraj neizvedljivo.

Prav začetek umika sovjetskih vojakov je bila osrednja tema pogovorov med češkoslovaškim predsednikom Havlom in Gorbačovom. Havel se mudi na dvodnevnem uradnem obisku v Moskvi. Havel je Gorbačovu tudi predlagal, naj Sovjetska zveza izdela načrt za umik vseh svojih vojakov, ki so še nameščeni v državah članicah Varšavskega pakta.

Vaclav Havel bo svoj prvi obisk v Sovjetski zvezi zaključil danes, potem ko se bo srečal z intelektualci in umetniki, ki so leta 1968 javno podprli Praško pomlad. Mnogi med njimi so bili zato v zaporih.

Na sliki (telefoto AP)**: prvi sovjetski tanki zapuščajo Moravsko**

Enver Hadri žrtev atentata

BRUSELJ — Enverja Hadrija, predsednika komiteja za zaščito človekovih pravic na Kosovu, je predvčerajšnjim okrog 16.30 na križišču ulic St. Berner in De La Victoire v bruseljskem predelu Saint Gille, ubila neznana oseba. Vest je sporočilo bruseljsko javno tožilstvo.

V sporočilu dodajajo, da je bil Hadri, ki je živel v Belgiji že 14 let, v avtomobilu z zahodnonemško registracijo, last neke njegove sodelavke, ter da je v času, ko so nanj streljali, stal pred rdečo lučjo na križišču. Priče so slišale žvenket stekla, opazile so siv ali zelen golf belgijske registracije, ki je odpeljal z veliko hitrostjo. V avtomobilu sta bili dve osebi.

V Hadrija sta bili izstreljeni dve krogli, vendar ga je zadela samo ena, in to v glavo. V kritičnem stanju so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Ker priče niso slišale streljanja, domnevajo, da je morilec streljal z dušilcem na pištoli.

Čeprav še nobena organizacija ni prevzela odgovornosti za napad, belgijska policija ugotavlja, da gre najverjetneje za politični atentat. Po pisanju bruseljskih dnevnikov je preiskava osredotočena na določene kroge v albanski skupnosti v Bruslju. Presenetljiva je velika publiciteta v časopisih, radiu in televiziji, trditvi predstavnika za ohranitev človekovih pravic na Kosovu, da za atentatom verjetno stoji jugoslovanska oziroma srbska tajna služba.

TV oddaje v živo o Kosovu ne bo

LJUBLJANA — Za četrtek, 1. marca, ob 21. uri napovedane oddaje v živo na prvem programu ljubljanske televizije o položaju na Kosovu očitno ne bo. In to iz preprostega razloga, ker so vsi povabljeni zavrnili vabilo, da prek televizije pojasnijo prebivalcem Slovenije svoje poglede na stanje in možne izhode iz kosovske krize.

Povabljeni so bili najvišji predstavniki pokrajinskega komiteja ZK Kosova, pokrajinske vlade Kosova, pokrajinske konference SZDL, mestnega komiteja ZK Kosova, razen tega pa še predstavnika društva »Božur« Bogdan Kecman in nekaj drugih vidnih oseb.

Razen enega so vsi zavrnili vabilo s približno enakimi argumenti: da pristanejo edinole na televizijsko soočenje med kosovskim in slovenskim političnim vodstvom in ne na živo kontaktno oddajo s slovenskim prebivalstvom. Na dodatno vprašanje, ali bi v tem primeru sodelovala tudi kosovska alternativa, ker na slovenski strani bi se to v pluralističnih razmerah nujno zgodilo, so odvrnili, da to pa ne, ker kosovska alternativa zagovarja enonacionalno Kosovo in Kosovosko republiko, kar je za (uradno) kosovsko politično vodstvo nesprejemljivo. Izgovarjali so se tudi, da tako dolgo ne morejo ostajati izven Kosova, na kar so jim ljubljanski televizijci ponudili čarterski polet, a so tudi na to dobili negativni odgovor.

IGOR GRUDEN

Položaj 54 prebežnikov iz Indije se zapleta Kapitan trajekta noče odpluti iz pristanišča

BARI — Usoda 54 prebežnikov, ki jih je obalna straža ustavila v pristanišču v Bariju 21. februarja ponoči, je še neznana. Obalna policija jih je namestila na trajekt Europa II. **(na sliki AP)** z namenom, da jih pošlje nazaj v domovino, vendar kapitan ladje noče odpluti, ker ne more prevzeti odgovornosti za varnost in življenje 54 oseb.

Nekateri prebežniki prihajajo iz Grčije, kamor so prišli z rednim vstopnim vizumom, vendar so jih grške oblasti sedaj zavrnile. Kaže namreč, da je bila Grčija le pretveza, s pomočjo katere so nameravali prebežniki nezakonito priti v Italijo. Sum, da obstaja v tisti državi dobro organizirana skupina »spremljevalcev«, je torej popolnoma utemeljen. Do tega zaključka so italijanske oblasti prišle tudi s pomočjo pričevanj nekaterih prebežnikov iz Šri Lanke.

Medtem ko se mrzlično nadaljujejo pogajanja med italijanskim zunanjim ministrstvom in grškim odposlanstvom v Rimu, so prebežniki začeli z gladovno stavko. Italijanske oblasti menijo, da nihče od prebežnikov nima pogojev, po katerih bi lahko ostal v Italiji. Kaže pa, da so se nekateri Indijci oziroma Tamilci, ki so na trajektu, zaprosili za politično zatočišče, saj bi povratek v domovino pomenil zanje le smrt. Nekateri so pokazali tudi slike o grozodejstvih, ki jih doživlja ta etnična skupina. Trinajst prebežnikov iz Bangladeša pa je izjavilo, da so na begu že več časa in da so se v Libanonu vkrcali na ladjo, ki jih je pripeljala v Grčijo.

Ukrepi za boj proti ukrepom

LJUBLJANA — »Če bodo ukrepi proti blokadi slovenskega gospodarstva v Srbiji veljali vse leto, bomo "prihranili" več kot 1,1 milijarde dinarjev. O veljavnosti protiukrepov se bomo v naši republiki odločali sproti, pač glede na ukrepe druge strani.« To sta najpomembnejši ugotovitvi štiri dni po sklepu slovenske vlade, da začne izvajati ukrepe za zlom blokade slovenskega gospodarstva. Sprejeti ukrepi niso v skladu z zvezno zakonodajo, je bilo slišati na včerajšnjem srečanju Rudija Šepiča, republiškega sekretarja za finance, z novinarji. Nezakonito pa je bilo tudi ravnanje nekaterih zveznih organov (ZIS, SDK), ki niso reagirali na seznam neplačanih terjatev slovenskih podjetij v Srbiji. Tanjug je včeraj sporočil, da SDK Jugoslavije nima večjih pooblastil od svojih republiških in pokrajinskih izpostav. Če je kršen zakon, lahko SDK o tem le obvesti zvezno skupščino, predsedstvo SFRJ in ZIS.